

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2019-5-016

(Soruşturma)

Karar Sayısı : 21-38/553-267

Karar Tarihi : 12.08.2021

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE

Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Ahmet ALGAN, Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER: Mehmet TOKGÖZ, Arın Özge HİMMETOĞLU, Merve BİROĞLU,
Gizem HEKİM, Aykut KARAGÖZ

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Evren GÜLDOĞAN
Çobançeşme Mah. Sanayi Cad. No:44 Nish İstanbul C Blok D.
192 Bahçelievler/İstanbul

D. HAKKINDA SORUŞTURMA

YAPILAN :

- Burak Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Ahmet Rahman METİN
G.O.P. Mah. Akbank Sok. No:1/4 D:4 Çerkezköy/Tekirdağ
- Can Kuyumculuk & Gümüşçülük- Fatma CAN
Temsilcisi: Av. Ahmet Rahman METİN
G.O.P. Mah. Akbank Sok. No:1/4 D:4 Çerkezköy/Tekirdağ
- Çerkezköy Kuyumculuk Gayrimenkul Danışmanlığı Ltd. Şti.
Gazi Mustafa Kemal Paşa Mah. Mehtap Sok. No: 4/A Çerkezköy/Tekirdağ
- Çerkezköy Turkuaz Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Ahmet Rahman METİN
G.O.P. Mah. Akbank Sok. No:1/4 D:4 Çerkezköy/Tekirdağ
- Filiz Çelik- Alkon Kuyumculuk
Atatürk Mah. Hürriyet Cad. No:23/21 Kapaklı//Tekirdağ
- İsmail Altıntaş Kuyumculuk Mobilya Elektrikli Ev Aletleri ve Dayanıklı Tüketim Malları
Atatürk Cad. No:29 Çerkezköy/Tekirdağ
- Kenan Uyanık – Ege Kuyumcusu
İnönü Mah. Pınar Blv. No:53/C Kapaklı/Tekirdağ
- Metin Kuyumculuk -Metin SIRAÇA
Temsilcisi: Av. Ahmet Rahman METİN
G.O.P. Mah. Akbank Sok. No:1/4 D:4 Çerkezköy/Tekirdağ
- M-S Seçkin Kuyumculuk Makine Enerji İnşaat Mühendislik Nakliye Emlak Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Ahmet Rahman METİN
G.O.P. Mah. Akbank Sok. No:1/4 D:4 Çerkezköy/Tekirdağ

10. Murat İnci Pırlanta Kuyumculuk ve Emlak Sanayi Ticaret Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Ahmet Rahman METİN
G.O.P. Mah. Akbank Sok. No:1/4 D:4 Çerkezköy/Tekirdağ
11. Öz & El Kuyumculuk Mimarlık Müh. İnşaat ve Malz. Day. Tük. Malları Tarım Hay. Oto. Akaryakıt Gıda Kırt. Rest. Unlu Mal. Otelcilik Turz. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Ahmet Rahman METİN
G.O.P. Mah. Akbank Sok. No:1/4 D:4 Çerkezköy/Tekirdağ
12. Sedat Çelik-Sedat Kuyumculuk
Temsilcisi: Av. Ahmet Rahman METİN
G.O.P. Mah. Akbank Sok. No:1/4 D:4 Çerkezköy/Tekirdağ
13. Selçuklu Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Ahmet Rahman METİN
G.O.P. Mah. Akbank Sok. No:1/4 D:4 Çerkezköy/Tekirdağ
14. Sıla Sarrafiye ve Kuyumculuk İnşaat Taahhüt İthalat İhracat Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Ahmet Rahman METİN
G.O.P. Mah. Akbank Sok. No:1/4 D:4 Çerkezköy/Tekirdağ
15. Tevfik Albayrak – Sinan Şen Albayrak Kuyumculuk
Temsilcisi: Av. Ahmet Rahman METİN
G.O.P. Mah. Akbank Sok. No:1/4 D:4 Çerkezköy/Tekirdağ
16. Trakya Kapaklı Kuyumculuk Emlak İnşaat ve İnşaat Malzemeleri Otomotiv Petrol Tekstil İletişim Matbaacılık Radyo ve Televizyon Turizm Sanayi Ticaret Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Ahmet Rahman METİN
G.O.P. Mah. Akbank Sok. No:1/4 D:4 Çerkezköy/Tekirdağ
17. Turhan Sarrafiye Kuyumculuk Ticaret ve Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Ahmet Rahman METİN
G.O.P. Mah. Akbank Sok. No:1/4 D:4 Çerkezköy/Tekirdağ

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Tekirdağ ili Çerkezköy ve Kapaklı ilçelerinde faaliyet gösteren kuyumcuların aralarında anlaşarak altın alış ve satış fiyatlarını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettikleri iddiası.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvurularda özetle;

- Çeşitli internet sitelerinde yer alan haberlerde, Tekirdağ ili Çerkezköy ilçesinde faaliyette bulunan kuyumcular tarafından fiyat birlikteliği uygulandığı, başkanlığını (.....)'ın yürüttüğü iddia edilen Çerkezköy Kuyumcular Derneği çatısı altında fiyat tespitinde bulunulduğu yönünde içeriklerin olduğu,
- Aynı haberlerde bahse konu fiyat birliğinin 2017 yılından önce de uygulandığı, 2017 yılının sonunda aynı uygulamanın tekrar hayata geçirilmesi yönünde karar alındığı,
- Kuyumcular tarafından altın fiyatlarının İstanbul Kapalı Çarşı fiyatlarına endekslendiği, tüm kuyumcularda ortak ekran uygulaması başlatılarak bir bilişim altyapısı oluşturulduğu

ifade edilerek 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) kapsamında gereğinin yapılması talep edilmektedir.

- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına, aynı kişi tarafından yapılan 28.02.2019 ve 01.03.2019 tarihlerinde, sırasıyla 1436 ve 1491 sayı ile giren aynı içerikli başvurular üzerine hazırlanan 26.03.2019 tarihli ve 2019-5-016/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu Kurulun 04.04.2019 tarihli toplantısında görüşülerek, 19-14/196-M sayı ile ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) Önaraştırma safhasında, Çerkezköy Kuyumculuk Gayrimenkul Danışmanlığı Ltd. Şti. (ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK), Çerkezköy Turkuaz Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (TURKUAZ KUYUMCULUK), Turhan Sarrafiye Kuyumculuk Ticaret ve Ltd. Şti. (TURHAN KUYUMCULUK), Tefik Albayrak-Sinan Şen Albayrak Kuyumculuk (ALBAYRAK KUYUMCULUK), Sila Sarrafiye ve Kuyumculuk İnşaat Taahhüt İthalat İhracat Ltd. Şti. (SILA KUYUMCULUK), İsmail Altıntaş Kuyumculuk Mobilya Elektrikli Ev Aletleri ve Dayanıklı Tüketim Malları (ALTINTAŞ KUYUMCULUK), Murat İnci Pırlanta Kuyumculuk ve Emlak Sanayi Ticaret Ltd. Şti. (MURAT KUYUMCULUK), Burak Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (BURAK KUYUMCULUK), M-S Seçkin Kuyumculuk Makine Enerji İnşaat Mühendislik Nakliye Emlak Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (SEÇKİN KUYUMCULUK), Selçuklu Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (İSTANBUL KUYUMCULUK), Sedat Çelik-Sedat Kuyumculuk (SEDAT KUYUMCULUK), Filiz Çelik- Alkon Kuyumculuk (ALKON KUYUMCULUK), Kemal Uyanık-Ege Kuyumcusu (EGE KUYUMCULUK), Trakya Kapaklı Kuyumculuk Emlak İnşaat ve İnşaat Malzemeleri Otomotiv Petrol Tekstil İletişim Matbaacılık Radyo ve Televizyon Turizm Sanayi Ticaret Ltd. Şti. (TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK), Metin Kuyumculuk-Metin SIRAÇA (METİN KUYUMCULUK), Öz&Eİ Kuyumculuk Mimarlık Müh. İnşaat ve Malz. Day. Tük. Malları Tarım Hay. Oto. Akaryakıt Gıda Kırt. Rest. Unlu Mal. Otelcilik Turz. San. ve Tic. Ltd. Şti. (ÖZ&EL KUYUMCULUK) ve Can Kuyumculuk & Gümüşçülük-Fatma CAN (CAN KUYUMCULUK) unvanlı teşebbüslerde yerinde incelemeler yapılmış olup, ayrıca Tekirdağ Valiliği ile görüşme gerçekleştirilmiştir.
- (5) Yürütülen önaraştırma neticesinde hazırlanan 06.08.2019 tarihli ve 2016-5-016/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu, 22.08.2019 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 19-29/441-M sayılı karar ile BURAK KUYUMCULUK, CAN KUYUMCULUK, ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK, TURKUAZ KUYUMCULUK, ALKON KUYUMCULUK, ALTINTAŞ KUYUMCULUK, EGE KUYUMCULUK, METİN KUYUMCULUK, SEÇKİN KUYUMCULUK, MURAT KUYUMCULUK, ÖZ&EL KUYUMCULUK, SEDAT KUYUMCULUK, İSTANBUL KUYUMCULUK, SILA KUYUMCULUK, ALBAYRAK KUYUMCULUK, TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK ve TURHAN KUYUMCULUK hakkında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak soruşturma açılmasına karar verilmiştir.
- (6) Bahse konu 17 teşebbüse soruşturma bildiri 04.09.2019 tarihinde gönderilmiş olup, tarafların ilk yazılı savunmaları Kurum kayıtlarına yasal süreleri içerisinde intikal etmiştir.
- (7) Yürütülen soruşturma kapsamında hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerden bilgi talebinde bulunulmuştur. Söz konusu taleplere ilişkin olarak ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK haricindeki taraflarca gönderilen cevaplar muhtelif tarihlerde Kurum kayıtlarına girmiştir. Bunlara ek olarak, dosya kapsamında Diji Kuyumculuk Saat Bilgisayar Sistemleri Madencilik Ticaret Sanayi Ltd. Şti.'den (DİJİKUR) 25.10.2019 tarihli ve 12251 sayılı bilgi isteme yazısı ile bilgi talebinde bulunulmuş ve DİJİKUR'dan gelen bilgi ve belgeler 06.11.2019 tarih ve 7739 sayı ile Kurum kayıtlarına girmiştir.
- (8) Soruşturma süreci devam ederken soruşturmaya konu 17 teşebbüsten; şubeleri bazında 2017, 2018 ve 2019 yıllarına ait gelir tabloları, teşebbüsün kuruluş tarihleri ve

faaliyet alanları bilgisi, kuyumculuk alanında faaliyet göstermek için katlanılması gereken yatırım maliyetleri, kuyumculuk faaliyetlerine ilişkin mevcut yasal mevzuat bilgileri gibi hususlara ilişkin bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. Söz konusu bilgi taleplerine karşılık gönderilen cevaplar farklı tarihlerde Kurum kayıtlarına girmiştir.

- (9) ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK'tan 25.10.2019 tarihli ve 12254 sayılı, 03.12.2019 tarihli ve 13932 sayılı yazılar ile talep edilen bilgilerden ilkinde cevap verilmemiş ikincisine ise eksik cevap verilmiştir. Bunun üzerine, 02.12.2019 tarih ve 13898 sayılı yazı ile Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan, talep edilen bilgileri süresi içerisinde tam ve eksiksiz olarak yanıtlamayan ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK hakkında 4054 sayılı Kanun'un 16. ve 17. maddesi çerçevesinde idari para cezası uygulanabilmesi amacıyla teşebbüsün mali tablolarına ilişkin bilgi talebinde bulunulmuştur. Söz konusu talebe ilişkin cevap yazısı 08.01.2020 tarih ve 179 sayı ile Kurum kayıtlarına girmiştir.
- (10) Bunlara ek olarak yerinde incelemelerde elde edilen Whatsapp konuşmalarında yer alan telefon numaralarının kimin üzerine kayıtlı olduğunun tespiti amacıyla 04.12.2019 tarihli ve 14081 sayılı yazılar ile Türk Telekomünikasyon A.Ş. (TÜRK TELEKOM), Vodafone Telekomünikasyon A.Ş. (VODAFONE) ve Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.'den (TURKCELL) bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. TURKCELL'den gelen bilgiler 11.12.2019 tarih ve 8624 sayı, VODAFONE'dan gelen bilgiler 11.12.2019 tarih ve 8627 sayı, TÜRK TELEKOM'dan gelen bilgiler 11.12.2019 tarih ve 8648 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (11) Yürütülen soruşturma kapsamında 11.12.2019 ve 12.12.2019 tarihlerinde kuyumcuların çalıştıkları toptancılardan (.....), bankalardan (.....), Çorlu ve Saray ilçelerinde bulunan kuyumculardan (.....) ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.
- (12) Yerinde incelemelerde elde edilen DİJİKUR programı ile ortak ekrana yansıtılan altın alış ve satış fiyatları ile Harem Altın ve Kıymetli Madenler Ticaret Ltd. Şti.'nin (HAREM ALTIN)¹ internet sitesindeki fiyatların birbirleriyle kıyaslanması amacıyla HAREM ALTIN'dan bilgi talebinde bulunulmuş ve gelen yanıt 24.12.2019 tarihi ve 9015 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (13) Ek olarak ALKON KUYUMCULUK'un birinci yazılı savunmasında yer alan kuyumcuların çalışma saatlerini birlikte belirlemelerine yönelik talebin İlçe Emniyet Müdürlüğünden geldiği yönünde ifadenin doğruluğunu tespit edebilmek amacıyla Çerkezköy İlçe Emniyet Müdürlüğünden 30.12.2019 tarih ve 15519 sayılı, Kapaklı İlçe Emniyet Müdürlüğünden 31.12.2019 tarih ve 15572 sayılı yazılar ile bilgi talebinde bulunulmuştur. DİJİKUR'dan ise 03.01.2020 tarihli ve 144 sayılı bilgi isteme yazısı ile bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. Söz konusu bilgi taleplerine Çerkezköy İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından gönderilen cevap 27.01.2020 tarih ve 865 sayı, Kapaklı İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından gönderilen cevap 06.02.2020 tarih ve 1266 sayı, DİJİKUR tarafından gönderilen cevap 10.01.2020 tarih ve 282 sayı ile Kurum kayıtlarına girmiştir.
- (14) Ayrıca, Çerkezköy ve Kapaklı ilçelerinde faaliyet gösteren kuyumcu sayısının tespiti amacıyla Çerkezköy Ticaret ve Sanayi Odası'ndan 14.01.2020 tarih ve 574 sayılı yazı ile bilgi talebinde bulunulmuş olup, anılan Oda tarafından sağlanan cevap yazısı ise 10.02.2020 tarih ve 1387 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

¹ Harem Altın ve Kıymetli Madenler Ticaret Ltd. Şti. gittigidiyor.com gibi platformlardaki sanal mağazaları vasıtasıyla altın satışı yapan bir teşebbüstür. Canlı takip ekranı ile altın alış ve satış fiyatlarının anlık takibini sağlamaktadır.

- (15) Soruşturma kapsamında hazırlanan 21.02.2020 tarihli ve 2019-5-016/SR sayılı Soruşturma Raporu taraflara 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesi gereğince ikinci yazılı savunmaları talep edilerek tebliğ edilmiştir. Soruşturma taraflarından SILA KUYUMCULUK, MURAT KUYUMCULUK, BURAK KUYUMCULUK, TURKUAZ KUYUMCULUK, İSTANBUL KUYUMCULUK, SEÇKİN KUYUMCULUK, SEDAT KUYUMCULUK, TURHAN KUYUMCULUK, ALBAYRAK KUYUMCULUK, TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK, CAN KUYUMCULUK, ÖZ&EL KUYUMCULUK ve METİN KUYUMCULUK'un vekili ile ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK tarafından 4054 sayılı Kanun'un 42. maddesi hükmüne istinaden ikinci yazılı savunmanın sunulması için ek süre talep edilmiş; tarafların bu talebi 26.03.2020 tarihli ve 20-16/218-M sayılı Kurul kararıyla kabul edilmiştir.
- (16) EGE KUYUMCULUK tarafından yapılan ikinci yazılı savunma 30.03.2020 tarih ve 3047 sayı² ile Kurum kayıtlarına intikal ederken SILA KUYUMCULUK, MURAT KUYUMCULUK, BURAK KUYUMCULUK, TURKUAZ KUYUMCULUK, İSTANBUL KUYUMCULUK, SEÇKİN KUYUMCULUK, SEDAT KUYUMCULUK, TURHAN KUYUMCULUK, ALBAYRAK KUYUMCULUK, TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK, CAN KUYUMCULUK, ÖZ&EL KUYUMCULUK ve METİN KUYUMCULUK adına vekilleri Av. Ahmet Rahman METİN tarafından yapılan ortak ikinci yazılı savunma 28.04.2020 tarih ve 4003 sayı³ ile Kurum kayıtlarına girmiştir. Diğer taraftan, ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK, ALTINTAŞ KUYUMCULUK ve ALKON KUYUMCULUK tarafından ikinci yazılı savunma yapılmamıştır.
- (17) İkinci yazılı savunmaları takiben 12.05.2020 tarih ve 2019-5-016/EG sayılı Ek Yazılı Görüş hazırlanmış olup, bu kapsamda SILA KUYUMCULUK, MURAT KUYUMCULUK, BURAK KUYUMCULUK, TURKUAZ KUYUMCULUK, İSTANBUL KUYUMCULUK, SEÇKİN KUYUMCULUK, SEDAT KUYUMCULUK, TURHAN KUYUMCULUK, ALBAYRAK KUYUMCULUK, TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK, CAN KUYUMCULUK, ÖZ&EL KUYUMCULUK ve METİN KUYUMCULUK'un üçüncü yazılı savunması süresi içinde Kuruma gönderilmiştir. Diğer teşebbüsler tarafından üçüncü yazılı savunma yapılmamıştır.
- (18) 4054 sayılı Kanun'un 46. maddesi uyarınca sözlü savunma toplantısı yapılması hususunun görüşülmesi konusu 17.06.2021 tarihli Kurul toplantısında ele alınmış ve 21-31/406-M sayı ile sözlü savunma toplantısının 03.08.2021 tarihinde yapılmasına karar verilmiştir. Sözlü savunma toplantısı anılan tarihte gerçekleştirilmiştir.
- (19) Yürütülen soruşturmaya ilişkin Rapor, Ek Görüş, toplanan deliller, yazılı, sözlü savunmalar ve incelenen dosya muhteviyatına göre nihai karar tesis edilmiştir.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: Raportörlerce; hakkında soruşturma yürütülen 17 teşebbüs hakkında Tekirdağ Çerkezköy ve Kapaklı ilçeleri kuyumculuk pazarında fiyat tespitine yönelik anlaşmaya taraf olmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerinden idari para cezası verilmesi gerektiği; ayrıca, teşebbüslerin ortak kullandıkları program ve benzeri vasıtalarla fiyat belirlemeleri ile komisyon oranlarına ve çalışma saatlerine birlikte karar vermeleri şeklinde ortaya çıkan ihlale konu davranışlarını sonlandırması gerektiği ifade edilmiştir.

I. İNCELEME, GEREKÇE VE HUKUKİ DAYANAK

² Teşebbüsün ikinci yazılı savunması için son tarih 25.03.2020 olup ikinci yazılı savunması Kurum kayıtlarına 30.03.2020 tarihinde girmiştir.

³ Teşebbüslerin ikinci yazılı savunmalarını sunmaları için son tarih 27.04.2020 olup ikinci yazılı savunmaları kurum kayıtlarına 28.04.2020 tarihinde girmiştir.

I.1. Hakkında Soruşturma Yürütülen Taraflar

I.1.1. TURKUAZ KUYUMCULUK

- (20) 05.10.2007 tarihinde Hüseyin YILANCI ve Nedim YILANCI ortaklığında Çerkezköy'de kurulan TURKUAZ KUYUMCULUK'un nominal değeri (.....) TL olan (.....) adet hissesi Nedim YILANCI'ya, nominal değeri (.....) TL olan (.....) adet hissesi ise Mehmet YILANCI'ya aittir.

I.1.2. SEÇKİN KUYUMCULUK

- (21) 18.12.2007 tarihinde Mahire SEÇKİN ve Mustafa SEÇKİN tarafından Çerkezköy'de kurulan SEÇKİN KUYUMCULUK'un (.....) TL olan sermayesi eşit olarak kurucu ortaklara aittir.

I.1.3. BURAK KUYUMCULUK

- (22) 05.08.1996 tarihinde Tahir YILMAZ ve Nedim YILANCI tarafından Çerkezköy'de kurulmuş olan teşebbüsün Tekirdağ'da iki ayrı şubesi bulunmaktadır. Teşebbüs hisselerinde çeşitli zamanlarda devir işlemleri gerçekleşmiş olup hâlihazırdaki durumda 4.000.000 TL olan sermayesinin (.....) TL'si Bayram YILMAZ, (.....) TL'si Burak YILMAZ'a aittir.

I.1.4. MURAT KUYUMCULUK

- (23) 08.12.2006 tarihinde Murat NARÇIN ve İbrahim NARÇIN tarafından Çerkezköy'de kurulmuş olan MURAT KUYUMCULUK sermayesinin (.....) hisseye karşılık gelen (.....) TL'lik kısmı Murat NARÇIN'a, (.....) hisseye karşılık gelen (.....) TL'lik kısmı ise İbrahim NARÇIN'a aittir.

I.1.5. SILA KUYUMCULUK

- (24) 07.04.2016 tarihinde Ali YILMAZ tarafından Çerkezköy'de kurulmuş olan SILA KUYUMCULUK'un sermayesi (.....) TL'dir.

I.1.6. ALKON KUYUMCULUK

- (25) Eski ticaret unvanı Filiz Çelik-Kaskar Kuyumculuk olan ve 21.02.2008'de kurulan, 17.12.2008 tarihinde ise adı ALKON KUYUMCULUK olarak değiştirilen teşebbüs Kapaklı'da kuyumculuk ve sarrafiye faaliyetleri ile iştigal etmektedir.

I.1.7. İSTANBUL KUYUMCULUK

- (26) 20.12.2018 tarihinde Gökhan KAVLAK tarafından Çerkezköy'de kurulan teşebbüsün sermayesi (.....) TL'dir.

I.1.8. SEDAT KUYUMCULUK

- (27) 24.01.2011 tarihinde Sedat ÇELİK tarafından Çerkezköy'de kurulan teşebbüs kuyumculuk ve sarrafiye alanında faaliyetlerini sürdürmektedir.

I.1.9. TURHAN KUYUMCULUK

- (28) 03.03.2017 tarihinde Selda TURHAN tarafından Çerkezköy'de kurulan teşebbüsün sermayesi (.....) TL olup kuyumculuk ve sarrafiye alanında faaliyetlerini sürdürmektedir.

I.1.10. ALBAYRAK KUYUMCULUK

- (29) 08.05.2012 tarihinde tescilli gerçekleşen teşebbüs Çerkezköy'de kuyumculuk faaliyetleri ile iştigal etmektedir.

I.1.11. ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK

- (30) ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK 12.02.2016 tarihinde Saim TURLİN ve Abdulkadir DOĞRUER tarafından Çerkezköy'de kurulmuştur. Teşebbüsün hisselerinin tümü Saim TURLİN'in kontrolünde bulunmaktadır.

I.1.12. ALTINTAŞ KUYUMCULUK

- (31) Bir şahıs şirketi olan ALTINTAŞ KUYUMCULUK 19.04.1989 tarihinde kurulmuştur ve kuyumculuk ve beyaz eşya satışı faaliyetleri ile işigal etmektedir.

I.1.13. TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK

- (32) 14.04.2009 tarihinde Nuri EROĞLU ve Vural ERGENE tarafından Çerkezköy'de kurulmuş olan teşebbüsün Tekirdağ'da iki ayrı şubesi vardır. TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK'un (.....) TL değerindeki (.....) adet payı Filiz EROĞLU'nun, (.....) TL değerindeki (.....) payı ise Vural ERGENE'nin kontrolündedir.

I.1.14. EGE KUYUMCULUK

- (33) EGE KUYUMCULUK 31.03.2017 tarihinde Kenan UYANIK tarafından Kapaklı'da kurulmuştur.

I.1.15. CAN KUYUMCULUK

- (34) 04.11.2015 tarihinde kurulan CAN KUYUMCULUK, Çerkezköy'de kuyumculuk ve sarrafiye faaliyetleri ile işigal eden bir teşebbüstür.

I.1.16. ÖZ&EL KUYUMCULUK

- (35) 05.01.2010 tarihinde kurulan ÖZ&EL KUYUMCULUK, Tekirdağ ili Kapaklı ve Saray ilçelerinde bulunan iki şubede kuyumculuk ve sarrafiye faaliyetlerini sürdürmektedir.

I.1.17. METİN KUYUMCULUK

- (36) 07.09.2016 tarihinde kurulan METİN KUYUMCULUK, altın alım ve satımı ile diğer sarrafiye faaliyetleri ile işigal etmektedir.

I.2. Sektöre İlişkin Bilgiler

- (37) Kuyumculuk; değerli metal ve taşların işlenmesiyle her türlü takı ya da süs eşyası üretilmesi ve bu ürünlerin işlendikten sonra yatırım aracı olarak kullanılan eserlere dönüştürülmesi sanatıdır. Kuyumculuk denildiğinde akla ilk olarak altın gelse de kuyumculuk sektöründe hammadde olarak altın dışında gümüş gibi diğer kıymetli metaller ve mineral kökenli olmayan ham maddeler ya da bunların kombine halleri de kullanılmaktadır⁴.
- (38) Her sektörde olduğu gibi kuyumculuğun da kendine özgü bir terminolojisi vardır. Özellikle bu sektörde sıklıkla kullanılan terimler şu şekilde ifade edilmektedir⁵:

Milyem: Altın, gümüş vb. madenlerden üretilmiş eşyaların saflık derecesini belirten bir terimdir. Ülkemizde ayar olarak da bilinmektedir. Saf altının milyemi 1000 (24 ayar) olarak belirlenmiştir. Örneğin; 14 ayar bir altının milyemine 14/24 işlemi ile ulaşılabilir.

Has: Saf altın miktarını belirten bir terimdir. 24 ayar (veya karat) altın %100 saf altını, 22 ayar %91,6 saf altını ifade etmektedir. 18 ayar altın %75, 14 ayar altın %58,5 oranında saf altın içermektedir. Örneğin; 14 ayar 10 gr'lık bir altının hası $10 \times 0.585 =$

⁴ Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı TR63 Bölgesi Kuyumculuk Sektör Raporu (2015)

⁵ Bu kısımdaki bilgiler, <https://www.caniaserp.com/sectorler/kuyumculuk> sitesinden alınmıştır. Erişim Tarihi: 31.07.2019.

5.85 işlemiyle bulunabilmektedir.

- (39) Türkiye, altın mücevherat pazar büyüklüğü açısından Hindistan, Çin, ABD ve Rusya ile dünyanın en büyük beş ülkesi arasındayken üretimde Hindistan ve İtalya ile birlikte ilk üç ülkesi arasında yer almaktadır. Her sene yaklaşık olarak 250–300 ton altın mücevherat üretilirken üretimin %30-40'ı ihraç edilmekte, geri kalanı ise yerli tüketicilere, turistlere ve bavul ticareti aracılara satılmaktadır⁶.
- (40) Bununla birlikte altın, günümüzde bir tasarruf aracı olarak değerlendirilebildiği gibi adetlerimiz arasında bulunduğu üzere, özel günlerde hediye amaçlı kullanılarak kültürel hayatımızda da önemli bir yer tutmaktadır.
- (41) Altın çeşitlerinden olan Cumhuriyet altını, 22 ayar kulpsuz altın para olarak tanımlanabilmekte, ülkemizde farklı ebat ve ağırlıklarda bulunabilmektedir. Cumhuriyet altının basımında yetkili kurum 234 sayılı KHK'nin 2/b maddesi uyarınca T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü'dür. Cumhuriyet altınının, ata altın olarak da bilinen meskük ve ziyet olmak üzere iki türü bulunmaktadır. Her ikisinin de ağırlıklarına göre çeyrek, yarım, tam, iki buçuklu ve beşli olmak üzere beş türü bulunmaktadır⁷. Bunlar dışında altın çeşitleri arasında reşat, hamit, külçe, gram ve gremse altın bulunmaktadır⁸.

I.3. İlgili Pazar

I.3.1. İlgili Ürün Pazarı

- (42) İlgili pazarın belirlenmesinde, kuyumculuk faaliyetleri ile ilgili olarak benzer hususların değerlendirildiği geçmiş Kurul kararlarına değinmek faydalı olacaktır. Gerek kuyumculuk faaliyeti ile iştigal eden teşebbüslerin üye olduğu dernek ya da odaların fiyat tespitinde bulunup fiyat birliği sağlayarak rekabeti kısıtladığı iddialarıyla ele alınan çeşitli kararlarda⁹ gerek kuyumcuların dernek çatısı altında bir araya gelmeksizin altın fiyatlarını belirledikleri kararda¹⁰ ilgili ürün pazarının “kuyumculuk pazarı” şeklinde tek pazar olarak belirlendiği görülmektedir.
- (43) Kuyumcular, başta altın, gümüş ve pırlanta olmak üzere değerli taşların alım ve satımı alanında faaliyet göstermektedirler. Bu sektörde faaliyet gösteren teşebbüsler genel olarak tek bir üründen ziyade farklı ürünlerin alış ve satışını da gerçekleştirmektedir. Teşebbüslerin satışlarını bir üründen diğer ürüne kaydırması için ek bir yatırım veya zaman gibi geçiş maliyeti ve bu doğrultuda katlanması gereken bir risk bulunmamaktadır.
- (44) Bu çerçevede, soruşturma tarafı teşebbüslerin kuyumculuk sektöründe faaliyet göstermesi ve sektöre yönelik yapılan önceki incelemelerde belirlenen pazar tanımları dikkate alınarak ilgili ürün pazarı “kuyumculuk pazarı” olarak belirlenmiştir.

I.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (45) İlgili coğrafi pazarın tespitinde, teşebbüslerin faaliyet gösterdikleri alanın, rekabet koşullarının yeterli derecede homojen ve özellikle komşu bölgelerden hissedilir

⁶ T.C. Ticaret Bakanlığı Mücevherat Sektör Raporu (2018)

⁷ Ancak ağırlık bakımından türler arasındaki farkın az olduğu görülmektedir. Örneğin; çeyrek ziyet altının ağırlığı 1,75 gr iken çeyrek ata altının ağırlığı 1,80 gr'dır.

⁸ Bu paragrafta ve önceki dipnotta yer alan bilgiler <https://www.haremaltin.com/altin-rehberi/> sitesinden alınmıştır. Erişim Tarihi: 31.07.2019.

⁹ 14.02.2013 tarihli, 13-10/152-75 sayılı; 19.09.2007 tarihli, 07-73/891-335 sayılı; 27.10.2016 tarihli, 16-35/603-268 sayılı ve 26.06.2012 tarihli, 12-35/989-303 sayılı Kurul kararları.

¹⁰ 25.06.2014 tarihli ve 14-22/428-192 sayılı Kurul kararı.

derecede farklı olması belirleyici olmaktadır. İncelemeye konu faaliyetler Tekirdağ ili Çerkezköy ve Kapaklı ilçelerinde gerçekleştirilen kuyumculuk faaliyetlerine ilişkindir.

- (46) Dosya konusu iddialara ilişkin olarak incelenen teşebbüsler Tekirdağ ili Çerkezköy ve Kapaklı ilçelerinde faaliyet göstermekte ve ürünlerini başka yerden temin edebilmesine karşın bu ilçelerdeki müşterilere satmaktadır. TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK yetkilisi tarafından, müşterilerin Çerkezköy ve Kapaklı'da bulunan kuyumcuları birbirine alternatif olarak gördüğü ifade edilmiştir.
- (47) Öte yandan soruşturma kapsamında Çerkezköy ve Kapaklı ilçelerine alternatif ilçeleri ortaya koyabilmek için Tekirdağ ili Saray ve Çorlu ilçelerindeki kuyumcularla da görüşmeler yapılmıştır. Yapılan görüşmelerde kuyumcular, müşterilerinin neredeyse tamamının buldukları ilçede ikamet ettiğini, ilçe dışından gelenlerin toplam müşterileri içindeki oranının yaklaşık olarak %5'i geçmediğini ifade etmişlerdir. Soruşturma tarafı teşebbüslerden Çerkezköy'de faaliyet gösterenler müşterilerinin yaklaşık %10-15'inin çevre ilçelerden, büyük çoğunluğunun ise Çerkezköy ilçesinden olduğunu belirtirken, Kapaklı'da faaliyet gösteren teşebbüsler de müşterilerinin tamamının ya da büyük çoğunluğunun Kapaklı ilçesinden olduğunu ifade etmişlerdir.
- (48) Bu bilgiler doğrultusunda, ürünün niteliği gereği mesafe bakımından diğer ilçelerin ve il merkezinin Çerkezköy ve Kapaklı ilçelerine ikame olamayacağı dikkate alınarak, ilgili coğrafi pazar "Tekirdağ ili Çerkezköy ve Kapaklı ilçeleri" olarak tespit edilmiştir.

I.4. Dosya Kapsamında Yapılan Tespitler

- (49) Kuruma yapılan başvuru ve eklerinde adı geçen (.....)'in beyanlarının yer aldığı internet sitelerinin 14.12.2017 tarihli haberlerinde¹¹ Çerkezköy'de faaliyet gösteren 13 kuyumcunun Çerkezköy Kuyumcular Derneği çatısı altında fiyat birliği uygulaması başlattığı belirtilmiş ve var olduğu iddia edilen Dernek'in Başkanı olarak tanıtılan (.....)'in "Uygulamamız pazartesi gününden itibaren başladı. Dernek olarak ilçe genelinde tüm fiyatların aynı olması için yaklaşık 15 gün önce bir karar almıştık ve bu karar doğrultusunda uygulamamızı başlattık... Kuyumcular arasında ki birlikteliği tekrar sağlayarak İstanbul Kuyumcular Derneğinin İstanbul genelinde uyguladığı tek fiyat uygulamasını ilçemizde de uygulamaya başladık. Çerkezköy'de faaliyet gösteren kuyumcular olarak fiyat birlikteliği uygulamasını birkaç yıl aradan sonra yeniden başlattık. Şuan fiyatlar bütün kuyumcularda aynı. Tüm kuyumcular kurduğumuz sistemde altın fiyatları ekrana yansıtılıyor ve satışlarda bu fiyatlar uygulanıyor. ...Tek fiyat uygulamasının hem bizler hem de vatandaşlar için faydalı olduğuna inanıyoruz... Fiyatları biz belirliyoruz. Bunu yaparken kafamıza göre değil, İstanbul'daki fiyatları buraya uyarlayarak. Sistemi kurduk. Tüm işyerlerindeki ekranlarda aynı tablo, aynı fiyatlar gözüküyor." ifadelerine yer verilmiştir. Kapaklı'da faaliyet gösteren kuyumculara yönelik olarak ise (.....)'in "Eskiden aynı çatı altındaydık. Ama artık dernek çatısı altında değiller. Eğer Kapaklı ve Saray'daki kuyumcular da bu uygulamaya katılmak isterse kapımız her zaman açık. Buradaki birliktelik hem halk, hem de bizler için faydalı olacak." ifadelerine yer verilmiştir.
- (50) Başvuru ve ekinde yer alan internet sitesi haberlerinde her ne kadar "Dernek" ifadesi yer alsa da mevcut kararda değinileceği üzere, yapılan yerinde incelemelerde ilgili teşebbüsler tarafından Dernek'in esasen var olmadığı ifade edilmiş ve resmi olarak da "Çerkezköy ve Kapaklı Kuyumcular Derneği" adında bir derneğin bulunmadığı ortaya konmuştur.

¹¹<http://www.cerkezkoyhaber.com.tr/haber/49345/kuy%C4%B1unculardan-tek-fiyatuygulamasi.html>,
<http://www.marmarahaber.com.tr/haber/51709/kuyuncularda-fiyatbirligi.html>. Erişim Tarihi: 25.07.2019.

- (51) Tarafların kullandığı tespit edilen ortak ekranda “Çerkezköy ve Kapaklı Kuyumcular Derneği Fiyatları” ibaresinin yer alması, teşebbüslerin aralarındaki yazışmalarda “Dernek” ifadesinin sıklıkla kullanılması nedeniyle, işbu kararda teşebbüs yetkililerinin “Dernek” ifadesini kullandığı durumlarda bu ifade korunmuş, değerlendirmeye esas fiyat birlikteliğine ilişkin danışıklılığı ifade etmek için ise “BİRLİKTELİK” ifadesi kullanılmıştır.
- (52) 10-11.07.2019 tarihlerinde Tekirdağ’ın Çerkezköy ve Kapaklı ilçelerinde yapılan incelemelerde elde edilen bulgulardan dosya konusu iddialara ilişkin olanlara aşağıda yer verilmektedir.

I.4.1. Yerinde İncelemelerde Elde Edilen Bulgular¹²

- (53) 10.07.2019 tarihinde ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK’ta yapılan yerinde incelemede, “Kuyumcular Yetkilileri” ve “Kuyumcular” adlı iki Whatsapp grubu tespit edilerek bu iki gruba ait yazışmalar, teşebbüs yetkilisinin rızası doğrultusunda incelenerek bu yazışmaların örneği alınmıştır. Ancak, her iki grubun da adlarının inceleme öncesinde farklı olduğu¹³, teşebbüsler tarafından Kurum tarafından inceleme yapıldığının anlaşılması üzerine 10.07.2019 tarihinde TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından grup adlarının değiştirildiği tespit edilmiştir.
- (54) Elde edilen Whatsapp yazışmalarından “Kuyumcular” başlıklı grubun 18.05.2016 tarihinde oluşturulduğu, ancak yazışmaların 26.03.2018 tarihinden itibaren başladığı anlaşılmıştır.
- (55) “Kuyumcular Yetkilileri” başlıklı grubun ise 29.11.2017 tarihinde oluşturulduğu, kararların yetkili kişilerin olduğu bu grupta alındığı¹⁴, diğer grup olan “Kuyumcular” grubunda ise çalışanların da yer aldığı, paylaşım ve bilgilendirmelerin ise bu grup üzerinden yapıldığı anlaşılmıştır.
- (56) SILA KUYUMCULUK’ta yapılan yerinde incelemede, teşebbüs yetkilisi (.....) “Kuyumcular” grubunda sadece numara olarak görünen, ismen kayıtlı olmayan bazı telefon numaralarının kime ait olduğu bilgisini paylaşmış ve bu bilgiler tutanağa geçirilmiştir. Yerinde incelemede elde edilen bulgulardan “Kuyumcular” grubunun profil fotoğrafında “DERNEĞİMİZİN KIYMETİNİ BİLELİM!!!” ifadesinin yer aldığı görülmektedir.
- (57) Takip eden bölümlerde, “Kuyumcular Yetkilileri” başlıklı grup “yetkililer grubu”, “Kuyumcular” başlıklı grup ise “kuyumcular grubu” olarak ifade edilecektir. Aşağıdaki tespitlerde, mesajın kimin tarafından gönderildiğine ilişkin açıklamada kişi ve çalıştığı teşebbüs ismine yer verilirken konuya ilişkin yazışmalarda orijinal metne sadık kalmak açısından, isimlere Whatsapp yazışma dökümünde görülen orijinal şekliyle yer verilmiş olup, ilgili mesajı atan kişinin hangi teşebbüs çalışanı olduğu parantez içerisinde eklenmiştir. Kime ait olduğu belli olmayan telefon numaralarının olduğu kısımlarda yer alan yazışmalarda telefon numarasının olduğu kısımlara, “Numara (Hat Sahibi-Teşebbüs İsmi)” şeklinde yer verilmiş ve söz konusu numaraya ilişkin açıklamalar dipnottadır. Ek olarak, bulgularda ismi geçen kişilerin çalıştıkları kuyumcular tespit

¹² Bu başlık altında yer verilen yazışmalardaki yazım ve imla hataları korunmuştur. Birtakım yazışmalarda geçen kelime vurguları ise raportörler tarafından eklenmiştir.

¹³ Yetkililer grubunun önceki adında “Dernek” ifadesinin geçtiği, 10.07.2019 tarihinde SEÇKİN KUYUMCULUK çalışanı (.....)’a ait olan numaradan gönderilen “*Bastaki ibareyi kaldıralım dernek ibaresini*” ifadesinden anlaşılmaktadır.

¹⁴ TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisi (.....)’un 21.04.2018 tarihli mesajdaki ifadesinden anlaşılmaktadır.

edilmiştir¹⁵.

I.4.1.1. Fiyat Birlikteliğine İlişkin Bulgular

- (58) **Bulgu-1:** 20.04.2018 tarihinde kuyumcular grubunda SILA KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından “Çerkezköy Kuyumcular Derneği Fiyatları” başlığı, altında daha küçük punto ile “Tavsiye Edilen Perakende Satış Fiyatıdır.” ve sol altında DİJİKUR ifadesinin yazılı olduğu altın alış ve satış fiyatlarının listelendiği ekran görüntüsü paylaşılmış ve devamındaki yazışmalarda aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:
- (.....) *Sıla Kuyum (SILA KUYUMCULUK): “Kolay gelsin hayırlı işler. Herkeste su an bu fiyatlar mi kntrl eder msnz”*
- Numara ((.....)-MURAT KUYUMCULUK)¹⁶: *“Bizde evet”*
- (.....) (METİN KUYUMCULUK): *“Aynı abu”*
- Numara ((.....)-SEÇKİN KUYUMCULUK)¹⁷: *“Bizde aynı”*
- Seçkin (.....) (BURAK KUYUMCULUK)¹⁸: *“Aynı”*
- (.....) (ALBAYRAK KUYUMCULUK): *“aynı”*
- Numara ((.....)-ALTINTAŞ KUYUMCULUK)¹⁹: *“Evet aynı”*
- (.....) *Sıla Kuyum (SILA KUYUMCULUK): “Ok”*
- (.....) (ALBAYRAK KUYUMCULUK)²⁰: *“Ok”*
- (.....) (ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK): *“Aynı”*
- (59) **Bulgu-2:** 21.05.2018 tarihinde yetkililer grubunda (.....) (BURAK KUYUMCULUK)²¹ tarafından “Çerkezköy ve Kapaklı Kuyumcular Derneği Fiyatları” başlıklı ekran görüntüsü paylaşılmıştır.
- (60) **Bulgu-3:** 09.06.2018 tarihinde yetkililer grubunda TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisi (.....) ve ALTINTAŞ KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından paylaşılan iletilerde bilezik fiyatının tespit edilmesine yönelik ifadeler bulunmaktadır:

¹⁵ Bu tespitler telekomünikasyon şirketlerinden talep edilen bilgiler, yerinde inceleme belgelerinde yer alan bilgiler ve teşebbüslerden talep edilen bilgiler doğrultusunda yapılmıştır.

¹⁶ Yazışmaların bu kısmında telefon numarası yer almakta olup dosya mevcudu bulgularda bu numaranın, MURAT KUYUMCULUK’tan (.....) adlı bir kişiye ait olduğu ifade edilmiştir. Teşebbüsten edinilen bilgilere göre teşebbüsün (.....) adında bir personeli bulunmaktadır. Bu nedenle söz konusu numara, kararın devamında, (.....) (MURAT KUYUMCULUK) olarak ifade edilecektir.

¹⁷ Yazışmanın bu kısmında telefon numarası yer almakta olup söz konusu numaranın TURKCELL’in SEÇKİN KUYUMCULUK olarak eski abonesi olduğu, VODAFONE tarafından ise aktif olarak (.....) üzerine kayıtlı olduğu bildirilmiştir. SEÇKİN KUYUMCULUK’tan edinilen bilgilere göre (.....) SEÇKİN KUYUMCULUK’un çalışanıdır. Bundan sonraki bölümlerde de söz konusu numaraya “(.....) (SEÇKİN KUYUMCULUK)” olarak yer verilecektir.

¹⁸ Adı geçen çalışanın 29.09.2016-19.01.2019 tarihleri arasında BURAK KUYUMCULUK’ta, 07.02.2019-07.10.2019 tarihleri arasında İSTANBUL KUYUMCULUK’ta çalıştığı görülmektedir. Parantez içerisinde yer verilen teşebbüs ismi (.....)’in ilgili yazışmaların yapıldığı tarihte çalıştığı teşebbüs ismidir.

¹⁹ Yazışmaların bu kısmında telefon numarası yer almakta olup dosya mevcudu bulgularda bu numaranın ALTINTAŞ KUYUMCULUK’tan (.....) ait olduğu ifade edilmiştir. Teşebbüsten edinilen bilgilere göre teşebbüsün (.....) adında bir personeli bulunmaktadır. Bu nedenle söz konusu numaraya, kararın devamında “(.....) (ALTINTAŞ KUYUMCULUK)” olarak yer verilecektir.

²⁰ Whatsapp’ta “(.....)” şeklinde kayıtlı olan kişinin, bulgulardan edinilen bilgi doğrultusunda ALBAYRAK KUYUMCULUK yetkilisi (.....) olduğu değerlendirilmektedir.

²¹ Yazışmalarda söz konusu ekran görüntüsünü paylaşan numaranın aktif olarak (.....) üzerine kayıtlı olduğu TURKCELL tarafından bildirilmiştir. (.....), yukarıda yer verildiği üzere BURAK KUYUMCULUK hissedarıdır. Bu nedenle kararın devamında söz konusu numaraya “(.....) (BURAK KUYUMCULUK)” olarak yer verilecektir.

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “Bilezik fiyatını biraz yukarıya çekelim hem bayram haftasına giriyoruz hem mega satınca kurtarmıyor”

(.....) (ALTINTAŞ KUYUMCULUK): “Evet haklısın fiyat ayarlaması yapalım”

...

(.....) Sila Kuyum (SILA KUYUMCULUK): “Abiler daha önce de söylemişim tamam para kazanalım da müşteriyi de dışarıya kaçırmayalım”

(.....) (ALTINTAŞ KUYUMCULUK): “Müşteri dernek olayına alıştı zaten fazla sorgulamıyorlar. Kapaklı burası aynı oldu zaten. Çok sıkıntı olmaz bence.”

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “Şu fiyata bayramda bakalım yine konuşuruz. Ama fiyat aralığını açmak lazımdı. Alıştı artık müşteriler fiyat sistemine.”

- (61) **Bulgu-4:** 07.08.2018 tarihinde yetkililer grubunda TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından paylaşılan iletide bilezik ve çeyrek altın fiyatlarında program üzerinde gerçekleştirilen değişikliğe yer verilmiştir:

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “Günaydın, Farkı biraz açalım”

(.....) (ALTINTAŞ KUYUMCULUK): “Evet 🙏”

Numara (TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK)²²: “Evet açalım k.kart komisyonlarında bakalım 5tl zarar şahsen ben beş tl den fazla alıyorum çalıştığımız bankalardan komisyon oranları alalım”

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “Bilezik ve çeyreği 1 er tl geri çektim.”

Numara ((.....)-ALKON KUYUMCULUK)²³: “🙏”

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “Fiyatlar normale dönerse yine ayarlarız.”

- (62) **Bulgu-5:** 18.08.2018 tarihinde yetkililer grubunda gerçekleşen mesajlaşmada aşağıdaki ifadeler bulunmaktadır:

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “Alış satış farklarını biraz açıyorum”

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “Çarşıda şuan 11-12 lira fark var”

(.....) (BURAK KUYUMCULUK): “Uygundur abi”

TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK: “Uygundur hatta çoğu yer bilezik hurdasını 908 900 milyemden alanlar var”

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “Ben ayarladım farkları bir bakın değişmesi gereken bir şey varsa yapalım”

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “Satış fazla olmadığı için alışları aşağıya aldım daha çok”

- (63) **Bulgu-6:** 04.10.2018 tarihinde yetkililer grubunda fiyat aralıklarına ilişkin olarak aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

²² Yazışmaların bu kısmında telefon numarası yer almakta olup TURKCELL tarafından hattın aktif olarak TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK üzerine kayıtlı olduğu bildirilmiştir. Bu nedenle söz konusu numaraya, kararın devamında “TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK” olarak yer verilecektir.

²³ Yazışmaların bu kısmında telefon numarası yer almakta olup TURKCELL tarafından hattın aktif olarak (.....) üzerine kayıtlı olduğu bildirilmiştir. ALKON KUYUMCULUK’tan edinilen bilgiye göre (.....), ilgili teşebbüsün çalışanıdır. Bu nedenle söz konusu numaraya, kararın devamında “(.....) (ALKON KUYUMCULUK)” olarak yer verilecektir.

(.....) *Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): "Fiyat aralıklarını biraz açıyorum "bilginiz olsun çarşıda 2 lira fark var"*

(.....) *(ALKON KUYUMCULUK): "👍"*

(.....) *(ALTINTAŞ KUYUMCULUK): "Aynen en doğrusu bu"*

(.....) *(ALBAYRAK KUYUMCULUK): "OK"*

- (64) **Bulgu-7:** 09.10.2018 tarihinde kuyumcular grubunda BURAK KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından paylaşılan iletide mevcut fiyat uygulaması hakkında değerlendirmelerde bulunulmuştur:

"İki kişi geziyor bu fiyat uygulamasına dikkat edelim çünkü son dönemlerde yine farklı fiyat uygulamasına başlandı"

- (65) **Bulgu-8:** 16.10.2018 tarihinde yetkililer grubunda teşebbüs yetkilileri arasında gerçekleşen mesajlaşmada aşağıdaki ifadeye yer verilmiştir:

(.....) *(SEÇKİN KUYUMCULUK): "Atanın alıs satis farkı 41 lira çok düşük fiyat yine oynak ne aldığımızdan nede sattığımızdan bağlantılara oranla kar olarak bisey elde edemeyiz biraz acabilirsek daha iyi olacaktır diye düşünüyorum"*

- (66) **Bulgu-9:** 11.02.2019 tarihinde kuyumcular grubunda ALTINTAŞ KUYUMCULUK yetkilisi (.....) ile SILA KUYUMCULUK yetkilisi (.....) arasında yapılan yazışmada aşağıdaki ifadeler yer almıştır:

(.....) *(ALTINTAŞ KUYUMCULUK): "Bizim ekranlardaki farklı. Fiyat değişmiyor sanki"*

(.....) *Sıla Kuyum (SILA KUYUMCULUK): "Sistemin fiyatı cektigi yer. Değiştirmemiş muhtemelen."*

(.....) *(ALTINTAŞ KUYUMCULUK): "Evet onu düzeltmek gerekiyor."*

(.....) *Sıla Kuyum (SILA KUYUMCULUK): "Ona biz müdahale edemiyoruz. Kendi çekiyor."*

- (67) **Bulgu-10:** 08.05.2019 tarihinde yetkililer grubunda teşebbüs yetkilileri arasında gerçekleşen mesajlaşmada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK: "Arkadaşlar ata satışa bakarmısınız nerdeyse kafa kafaya hiç bişy kalmıyor"

(.....) *(İSTANBUL KUYUMCULUK): "Abi geri dönüşüm fazla sanırım ondan"*

(.....) *Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): "Farkları biraz kapatıyorum"*

TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK: "Bizde geri dönüş yok ata satacam satamıyorum"

(.....) *(SEÇKİN KUYUMCULUK): "Kapatacanmi acican mi abi 😊"*

(.....) *Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): "Geri dönüş var diye alış odaklı ayarladık satışta yine 10 tl kalıyordu"*

(.....) *Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): "Şuan biraz satışı yükselttim"*

- (68) **Bulgu-11:** 11.06.2019 tarihinde kuyumcular grubunda gerçekleşen mesajlaşmada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

(.....) *(İSTANBUL KUYUMCULUK): "Beyler 8 ata için 1630 fiyat verildi diyor müşterimiz"*

(.....) (İSTANBUL KUYUMCULUK): “Fiyatlara lütfen riayet edelim”

(.....)²⁴: “Bize gelmedi”

Numara ((.....)-BURAK KUYUMCULUK)²⁵: “Bize gelmedi”

(.....) (ALTINTAŞ KUYUMCULUK): “Bize de gelmedi”

(.....) (ALBAYRAK KUYUMCULUK): “Bize de gelmedi”

Numara ((.....)-BURAK KUYUMCULUK)²⁶: “Bize de gelmedi abi”

(.....) Sıla Kuyum (SILA KUYUMCULUK): kapalı kadın ve kızı ata ve çeyrek 400 fiyat gördü üstünü verirsen verirm dedi”

Numara ((.....)-SEDAT KUYUMCULUK)²⁷: “Bizede geldi saray vermiş o fiyatı”

- (69) **Bulgu-12:** 21.06.2019 tarihinde yetkililer grubunda TURKUVAZ KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından paylaşılan iletide kuyumcuların işyerlerinin çoğunda bulunan ve müşterilerin fiyatları inceleyebildiği ortak ekranın görüntüsü grup üyeleri ile paylaşılmıştır. Esasen, kuyumcular arasında, bazı ekranlara geç yansıdığı ifade edilerek fiyatların her teşebbüste aynı görünüp görünmediğini kontrol etme amaçlı olarak zaman zaman söz konusu ekran fotoğrafının Whatsapp üzerinden paylaşıldığı anlaşılmıştır.

²⁴ SILA KUYUMCULUK yetkilisi tarafından (.....)'in CAN KUYUMCULUK çalışanı olduğu ifade edilmektedir. Öte yandan teşebbüslerden edinilen bilgilerden ve operatörlerden gelen bilgilerden birden fazla (.....) isimli çalışan olduğu görülmektedir. Bu nedenle, yazışmada geçen “(.....)” isimli kişinin İSTANBUL KUYUMCULUK ya da CAN KUYUMCULUK çalışanı olabileceği değerlendirilmektedir. Ancak CAN KUYUMCULUK tarafından gönderilen cevap yazısında çalışan personelin yalnızca (.....) ve (.....)'tan oluştuğu belirtilmiştir. Daha sonra teşebbüs yetkilisi ile yapılan telefon görüşmesinde, yetkili tarafından teşebbüsün (.....) ve (.....) adında çalışanlarının bulunmadığı, tek çalışanın (.....) olduğu, cevap yazısındaki (.....) ifadesinin sehven yazıldığı düşünülmesi ifade edilmiştir.

²⁵ Yazışmaların bu kısmında telefon numarası yer almakta olup Bulgu-15'te bu numaranın BURAK KUYUMCULUK çalışanı (.....)'a ait olduğu ifade edilmiştir. Teşebbüsten edinilen bilgilere göre (.....) BURAK KUYUMCULUK çalışanıdır. Bu nedenle söz konusu numaraya kararın devamında, “(.....) (BURAK KUYUMCULUK)” olarak yer verilecektir.

²⁶ Yazışmaların bu kısmında telefon numarası yer almakta olup Bulgu-15'te bu numaranın BURAK KUYUMCULUK çalışanı (.....)'e ait olduğu ifade edilmiştir. Teşebbüsten edinilen bilgilere göre (.....) BURAK KUYUMCULUK çalışanıdır. Bu nedenle söz konusu numaraya kararın devamında, “(.....) (BURAK KUYUMCULUK)” olarak yer verilecektir.

²⁷ Yazışmaların bu kısmında telefon numarası yer almakta olup VODAFONE tarafından gönderilen bilgilerde hattın aktif olarak (.....) adına kayıtlı olduğu görülmektedir. Teşebbüsten edinilen bilgilere göre (.....) SEDAT KUYUMCULUK çalışanıdır. Bu nedenle söz konusu numaraya kararın devamında “(.....) (SEDAT KUYUMCULUK)” olarak yer verilecektir.

- (70) Örnek niteliği taşıması açısından MURAT KUYUMCULUK'ta yapılan yerinde incelemede de ekran görüntüsü alınmıştır.

Şekil-1: Çerkezköy ve Kapaklı Kuyumcular Derneği Fiyatlarını Gösteren Ekran Örneği

CERKEZKÖY VE KAPAKLI KUYUMCULAR DERNEĞİ FİYATLARI									
01.01.1970									
22 Bükçük									
18 Ayar									
14 Ayar									
10 Ayar									
8 Ayar									
Resat / Ata									
24 1 Gram									
22 1 Gram									
0.60 Çeyrek									
ALINAN 10 TL YARIM ALTIN 20 TL TAM ALTIN 40 TL ATA LİF									
Çeyrek	Y	416.00	429.00	E	413.00	426.00	S	413.00	426.00
Yarım	E	832.00	858.00	S	826.00	852.00	K	826.00	852.00
Tam	I	1663.00	1715.00	K	1653.00	1705.00	I	1653.00	1705.00
ONS# 1295.00 USD# 3.791 EURO# 6.548 \$/€- 1.130 HAS# 259.30 G.HAS# 2.910 İAB 256.500									
www.djikur.com (0242) 243 85 65									

- (71) **Bulgu-13:** 25.06.2019 tarihinde yetkililer grubunda teşebbüsler arasındaki mesajlaşmalarda ortak ekranda görünen fiyatlara ilişkin aşağıdaki ifadeler kullanılmıştır:

(.....) (SEÇKİN KUYUMCULUK): “Bu kadar fiyat dengesizliğinde 5 lira kar ile ata bozmak çok mantikli değil gerekirse biraz satışları düşürelim alışları acalim diyorum”

(.....) Sıla Kuyum (SILA KUYUMCULUK): “Acıyoruz arkadaşlar ama Programın çektiği yerden kaynaklanan bir sıkıntı var. Onlarla haremın fiyatı aynı deil”

(.....) (SEÇKİN KUYUMCULUK): “Sen milyem bazında dusursen yine duzelmiyormu serhat”

(.....) Sıla Kuyum (SILA KUYUMCULUK): “Suan 6.52. 7 mlym 14 olması lzm. Kar ama programdan kaynaklanıyor o aksamda haremde cekmesini buyuzden istemiştım.”

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “Arkadaşlar haremde alış satış farkı 2 tl iken programın çektiği yerde fark 50-60 kuruş. Dolayısı ile bizdeki fark azalıyor”

(.....) Sıla Kuyum (SILA KUYUMCULUK): “Evet yine müdahale ettm. Bir 2 dk değil. Değişir.”

- (72) **Bulgu-14:** 11.07.2019 tarihinde İSTANBUL KUYUMCULUK'ta yapılan yerinde incelemede teşebbüsün bilgisayarında kurulu DİJİKUR programını kullanan 20 teşebbüsün (şubeler dâhil) bulunduğu tespit edilmiştir. Anılan teşebbüste tutulan yerinde inceleme tutanağında ilgili programda aynı zamanda duyurulara yer verildiği tespit edilmiştir.

Şekil-2: Yazılımda Kayıtlı Olan Kuyumcu Bilgileri

Üye Sayısı 20					
KuyumAd	Ad	Soyad	Telefon	Gsm	Adres
ALBAYRAK KUYUMCULUK	TEVFİK	ALBAYRAK	02827269958	05336501248	ATATÜRK CAD.NO:24 ÇERKEZKÖY TEKİRDAĞ
ALKON KUYUMCULUK	FİLİZ	ÇELİK	02827177931		ATATÜRK MH. HURRIYET CD. NO:23-21 KAPAKLI ÇERKEZKÖY TEKİRDAĞ
ALTINTAŞ KUYUMCULUK	MUZAFFER	ALTINTAŞ	02827265965	05373190738	G.O.P. MH. ATATÜRK CD. NO:29 ÇERKEZKÖY TEKİRDAĞ
BURAK KUYUMCULUK	BURAK	YILMAZ	02827266240	05321773111	G.M.K.P. MH. ATATÜRK CD. NO:36-B ÇERKEZKÖY TEKİRDAĞ
BURAK KUYUMCULUK 2	BURAK	YILMAZ	02827269080	05321773111	ATATÜRK CD. RUYA SK. NO:2 ÇERKEZKÖY TEKİRDAĞ
CAN KUYUMCULUK	FATMA	CAN	02827263003	05321628901	ATATÜRK CD. NO:30-1 ÇERKEZKÖY TEKİRDAĞ
ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK	SAİM	TURLİN	02827266996	05321523596	G.M.K.P. MH. ATATÜRK CD. MEHTAP SK NO:4 ÇERKEZKÖY İSTANBUL
ÇERKEZKÖY TÜRKİAZ KUYUMCULUK	NEDİM	YILANCI	02827264096	05321720900	ATATÜRK CD. NO:37 ÇERKEZKÖY TEKİRDAĞ
EGE KUYUMCULUK	KENAN	UYANIK	02827176769		CUMHURİYET MH. PİNAR BULVARI NO:66-4 KAPAKLI ÇERKEZKÖY TEKİRDAĞ
İSTANBUL KUYUMCULUK	METİN	SIRAÇA		05326953733	CUMHURİYET MH. PİNAR BULVARI NO:7 KAPAKLI TEKİRDAĞ
KAPAKLI KUYUMCUSU MERKEZ	-	-	-	-	CUMHURİYET MH. PİNAR BULVARI NO:56-A KAPAKLI ÇERKEZKÖY TEKİRDAĞ
KAPAKLI KUYUMCUSU ŞUBE	-	-	-	05437939462	ŞUBE
METİN KUYUMCULUK ŞUBE	METİN	SIRAÇA	0282	05448532418	KAPAKLI ŞUBESİ
MURAT KUYUMCULUK	ALİ	-	02827263454	05422191595	G.O.P. MH. ATATÜRK CD. NO:35-A ÇERKEZKÖY TEKİRDAĞ
MURAT KUYUMCULUK	MURAT	NARÇİN	02827253515	05365421248	G.M.K.P. MH. ATATÜRK CD. NO:28 ÇERKEZKÖY TEKİRDAĞ
ÖZEL KUYUMCULUK	-	-	02827175333		İNÖNÜ MH. PİNAR BLV. NO:25-1 KAPAKLI ÇERKEZKÖY TEKİRDAĞ
SEÇKİN KUYUMCULUK	MUSTAFA	SEÇKİN	02827253680	05327429370	G.M.K.P. MH. ATATÜRK CD. NO:38 ÇERKEZKÖY TEKİRDAĞ
SEDAT KUYUMCULUK	SEDAT	ÇELİK	02827250024	05426989730	G.M.K.P. MH. ATATÜRK CD. NO:62-A ÇERKEZKÖY TEKİRDAĞ
SILA KUYUMCULUK	SERHAT	YILMAZ	02827269183	05337266308	GAZİOSMANPAŞA MH. ATATÜRK CD. NO:35 ÇERKEZKÖY TEKİRDAĞ
TURHAN SARRAFİYE	MURAT	TURHAN	02827267594	05335179229	G.M.K.P. MH. ATATÜRK CD. NO:22-A ÇERKEZKÖY TEKİRDAĞ

Şekil-3: DİJKUR Programında Yer Alan Duyuru Örnekleri

Dijikur Geçmiş Kur Listesi

Başlangıç Tarihi :

Pa	Sa	Ca	Pe	Cu	Cu	Pa
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31
1	2	3	4	5	6	7

Bitiş Tarihi :

Pa	Sa	Ca	Pe	Cu	Cu	Pa
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Kurları listelebilmek için başlangıç ve bitiş tarihi seçmelisiniz!

Arama Kriteri Duyuru-Reklam

Untitled Page Duyurular 01.01.2016 - 11.07.2019

Yayınlanma Tarihi	Duyuru
06.12.2017 11:30:00	Dijikur Hayırlı İşler Diler...
06.12.2017 15:48:00	İSTANBUL KAPALI ÇARŞI TAVSİYE EDİLEN PAREKENDE SATIŞ FİYATLARIDIR.
06.12.2017 15:50:00	BİLEZİK VE SARRAFİYE FİYATLARINA KREDİ KARTINA VADE FARKI UYGULANMAKTADIR.ÇEYREK ALTIN İÇİN +4 YARIM +8 TAM ALTIN +18 CUMHURİYET ATA +20 TL DİR.
06.12.2017 15:52:00	BİLEZİK VE SARRAFİYE FİYATLARINA KREDİ KARTINA VADE FARKI UYGULANMAKTADIR.ÇEYREK ALTIN İÇİN +4 YARIM +8 TAM ALTIN +18 CUMHURİYET ATA +20 TL DİR.
07.12.2017 11:12:00	Hayırlı işler
07.12.2017 12:18:00	BİLEZİK VE SARRAFİYE ÜRÜNLERİNDE KREDİ KARTINA VADE FARKI UYGULANMAKTADIR.ÇEYREK ALTIN +4 YARIM ALTIN +8 TAM ALTIN +16 CUMHURİYET ATA +20 TL DİR.
07.12.2017 14:21:00	BİLEZİK VE SARRAFİYE SATIŞLARINDA KREDİ KARTINA VADE FARKI UYGULANMAKTADIR. ÇEYREK ALTIN İÇİN +4 YARIM ALTIN +8 TAM ALTIN +16 ATARESAT +20 TL DİR.
07.12.2017 14:23:00	BİLEZİK VE SARRAFİYE SATIŞLARINDA KREDİ KARTINA VADE FARKI UYGULANMAKTADIR. ÇEYREK ALTIN İÇİN +4 TL YARIM ALTIN +8 TL TAM ALTIN +16 TL ATARESAT +20 TL DİR.
07.12.2017 14:24:00	BİLEZİK VE SARRAFİYE SATIŞLARINDA KREDİ KARTINA VADE FARKI UYGULANMAKTADIR. ÇEYREK ALTIN İÇİN +4 TL YARIM ALTIN +8 TL TAM ALTIN +16 TL ATA ve REŞAT +20 TL DİR
08.12.2017 13:27:00	KREDİ KARTI İLE YAPILAN ALIŞVERİŞLERDE VADE FARKI UYGULANIR ÇEYREK ALTIN 5 TL YARIM ALTIN 10 TL TAM ALTIN 20 TL ATA LIRA 25 TL DİR
08.09.2018 12:06:00	KREDİ KARTI İLE YAPILAN ALIŞVERİŞLERDE VADE FARKI UYGULANIR ÇEYREK ALTIN 10 TL YARIM ALTIN 20 TL TAM ALTIN 40 TL ATA LIRA 50 TL DİR

1.4.1.2. Toplantı Yapıldığına İlişkin Bulgular

- (73) **Bulgu-15:** 29.03.2018 tarihinde yetkililer grubunda gerçekleşen konuşmada bir toplantı organize edildiği, ancak içeriğine ilişkin bir husustan bahsedilmediği görülmektedir:

(.....) (METİN KUYUMCULUK): “Hayırlı işler arkadaş lar bu akşam toplantı varmı”

(.....) Sila Kuyum (SILA KUYUMCULUK): “evet mutabık kalmıştk sanki”

...

(.....) (SEÇKİN KUYUMCULUK): “👍”

(.....) (BURAK KUYUMCULUK): “Ben bu akşam için katılamam kusura bakmayın ama kendi yerime vekil gönderebilirim”

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “Herkeze uygun ise toplanalım bu akşam”

(.....) (ALTINTAŞ KUYUMCULUK): “Ok”

...

(.....): “Ok”

(.....) (ALBAYRAK KUYUMCULUK): “Ok”

(.....) Sıla Kuyum (SILA KUYUMCULUK): “Bu aksam İstanbul kuyumculuk (.....) beyin misafiriyiz”

(74) **Bulgu-16:** 11.06.2019 tarihinde yetkililer grubunda TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından paylaşılan iletide toplantı duyurusunun yapıldığı görülmektedir:

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “20 Haziran Perşembe akşamı birtakım kararların alınacağı Dernek toplantısı olacak yetkili olan arkadaşların katılımı zorunludur”

...

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “Toplantı Burak kuyumculuk Premium da buluşuyoruz”

I.4.1.3. Fiyat Birlikteliğinin Uygulanma Süresine İlişkin Bulgular

(75) Başvuru ekinde yer alan, 27.12.2017 tarihli internet sitelerindeki haberlerde (.....) tarafından yaklaşık 15 gün önce bir karar alındığı ve bu karar doğrultusunda uygulamanın başlatıldığı ifade edildiği görülmüştür. Dosya kapsamında Whatsapp gruplarından yetkililer grubunun 29.11.2017 tarihinde kurulduğu, kuyumcular grubunun ise 18.05.2016 tarihinde kurulduğu ancak aktif olarak 26.03.2018 tarihinden itibaren kullanıldığı tespit edilmiştir.

(76) **Bulgu-17:** 29.12.2018 tarihinde kuyumcular grubunda gerçekleşen mesajlaşmada hem fiyat birlikteliği uygulanma süresine hem de bu uygulamanın daha sık denetlenmesi konusunda niyete ilişkin aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

Numara ((.....)-TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK)²⁸: “Arkadaşlar hayırlı işler. Yatırım grubunda ikram istiyorlar. 1tl dahi yapamayacağımızı yaparsak birbirimize saygısızlık yapmış hak yemiş olacağımızı söylememize rağmen ayrıca cezasıda olduğunu üstüne basa basa söylememize rağmen müşterinin bize verdiği cevap. Çerkezköyde tanıdığınız kuyumcu oldumu indirimli alıyorsunuz biz gidip oradan alalım diyorlar. Biz tabiki inanmamakta kararlı olduğumuz için pek sıkıntı yok. Fakat son zamanlarda biraz fazla tekrarladığı için bildirme ihtiyacı duyduk. Saygımız ve güvenimiz eksilmemesi dileği ile. Hayırlı işleriniz olsun.”

...

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “Bu işi Ocak ayı itibar ile hep birlikte daha sık denetleyeceğiz”

...

²⁸ Yazışmaların bu kısmında telefon numarası yer almakta olup VODAFONE tarafından hattın aktif olarak (.....) üzerine kayıtlı olduğu bildirilmiştir. Teşebbüsten edinilen bilgilere göre (.....), TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK çalışanıdır. Bu nedenle söz konusu numaraya, kararın devamında “(.....) (TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK)” olarak yer verilecektir.

(.....) *Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): "1 yıl gibi bir zaman oldu artık herkesin birşeylerin farkına varması gerekiyor"*

I.4.1.4. Çalıntı Mal ve Şüpheli Şahıs Paylaşımına İlişkin Bulgular

- (77) Kuyumcular grubunda, çalıntı mal ve şüpheli şahıslara ilişkin kuyumcuların birbirini uyardığı çok sayıda yazışmaya rastlanılmış olup bunlardan yalnızca birkaç tanesine örnek niteliğinde yer verilmektedir.
- (78) **Bulgu-18:** 27.06.2018 tarihinde BURAK KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından kuyumcular grubunda çalıntı ürünün fotoğrafı paylaşılarak şu ifadelere yer verilmiştir:
"CALINMISTIR ARKADASLAR. ICINDE İrem YAZIYO BILGINIZE. Kolay gelsin"
- (79) **Bulgu-19:** 06.07.2018 ve 04.05.2019 tarihlerinde (.....) tarafından kuyumcular grubunda yapılan çalıntı ürünlere ilişkin duyurulara aşağıda yer verilmektedir:
"Arkadaşlar kolay gelsin kusura bakmayın parça parça oldu bu kolyenin bir de küpeleri varmış bir de şans kolyesi hepsi çalıntıymış teşekkürler."
"Kolaygelsin hayırlı işler bi müşterimizin klasik elmas motür yüzük ve pırlanta tektaş çalınmış dün, eğer gelirse bilgi verirseniz sevinirim resim malesef yok TEŞEKKÜRLER"
- (80) **Bulgu-20:** 20.10.2018 tarihinde TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından kuyumcular grubunda çalıntı ürün duyurusu yapılmıştır:
"Bir çift alyans bir küpe bir de tek taş çalıntı alyansın içinde erkek olanın Büşra yazıyor küpeler kırmızı taşlı gelen olursa (telefon numarası)²⁹ (.....) arkadaşımıza haber verirse iyi olur"

I.4.1.5. Teşebbüslerin Alınan Kararlara Uyuma Konusundaki Niyetini Gösterir Nitelikteki Bulgular

- (81) **Bulgu-21:** 04.01.2019 tarihinde yetkililer grubunda teşebbüs yetkilileri arasında gerçekleşen yazışmalara aşağıda yer verilmiştir:
Numara ((.....)-ÖZ&EL KUYUMCULUK)³⁰: "Arkadaşlar derneğimizin belirlediği fiyatlara uyalım lütfen farklı fiyat vermeyelim müşteriyle sorun yaşıyoruz çeyrek 357 alış. 358 diye fiyat vermeyelim"
Numara ((.....)-TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK)³¹: "Müşteri bir lira için yalan söylüyo veya 1 saat önce fiyat soruyor sonra bi daha soruyor böyle bişey kapaklıda hiç olmuyo eğer böyle yapan varsa tespit edelim. Gerekirse dernek cezasını kessin."
- (82) **Bulgu-22:** 04.02.2019 tarihinde kuyumcular grubunda teşebbüs yetkilileri arasında aşağıdaki şekilde yazışmalar gerçekleşmiştir:
(.....) (SEDAT KUYUMCULUK): "Arkadslar acil toplantı yapmamız lazım bu durum rahtz etdi Bızı"

²⁹ Yazışmanın bu kısmında telefon numarası yer almakta olup söz konusu numaranın çalıntı ürünlerle ilgisi olduğu anlaşılan (.....) isimli kişiye ait olduğu değerlendirilmiştir. Bu nedenle söz konusu telefon numarasına yer verilmemiştir.

³⁰ Yazışmaların bu kısmında telefon numarası yer almakta olup VODAFONE tarafından gönderilen bilgilerde söz konusu numaranın aktif olarak (.....) üzerine kayıtlı olduğu bildirilmiştir. (.....) ÖZ&EL KUYUMCULUK çalışanıdır.

³¹ Yazışmaların bu kısmında telefon numarası yer almakta olup VODAFONE tarafından hattın aktif olarak (.....) üzerine kayıtlı olduğu bildirilmiştir. Teşebbüsten elde edinilen bilgilere göre (.....) TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK çalışanıdır. Bu nedenle söz konusu numaraya kararın devamında "(.....) (TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK)" olarak yer verilecektir.

(.....) (ALKON KUYUMCULUK): “Hayırdır ne oldu”

(.....) (SEDAT KUYUMCULUK): “Malıma fiyat verildi hemde müşteriyle beraber gittik tanıtmadık kendimiz. Direk fiyat veriliyor. (.....) kuyumculuktan.”

(.....) (ALKON KUYUMCULUK): “Farklı fiyat mı verdiler”

(.....) (SEDAT KUYUMCULUK): “Aynen kupeyi 750tl vermistık oda müşteriye diyor ben bu kupenin aynısını sana 600 veririm diyor. Bole bısey yapıldı”

(.....) (TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK): “Arkadaşım sana katılıyorum ekmekle oynayanın her zaman karşısındayız gereği neyse yapılsın 1atada böyle ödensin. Ekmekle oynamayalım. Konu buysa yerden göğe haklısın.”

(.....) (SEDAT KUYUMCULUK): “Bu konu defalarca başımıza geldi ama saklanarak yapıldı bu açık ve net yanımızda yapıldı. Bu durum böyle devam etmez ilk defa olmuyor bu bizim bu derneği kabul etmemizin tek sebebidir mala fiyat vermeme. Abi kimse bişe demiycekmi”

(.....) (ALTINTAŞ KUYUMCULUK): “Bu hafta toplanalım karara bağlayalım”

...

(.....) (TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK): “Toplantı yapılip konuşulsun gerekirse ceza kesilsin dernek kurulurken bu şekilde söylenmişti.”

(.....) (SEDAT KUYUMCULUK): “Abi cezada değiliz biz. Ceza nedirki kaybettiğim müşteri ne olacak rezil olmam ne olacak”

Numara ((.....)-METİN KUYUMCULUK)³²: “Toplantı yapılsın”

- (83) **Bulgu-23:** 15.05.2019 tarihinde yetkililer grubunda gerçekleşen mesajlaşmada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK: “1116.71 gr bilezik müşteri ısrarla çerkezköy daha verdiğini söylüyor”

(.....) (ALKON KUYUMCULUK): “Yalan”

(.....) (İSTANBUL KUYUMCULUK): “Bugün içinse bize böyle bi gr da müşteri gelmedi”

(.....) (SEÇKİN KUYUMCULUK): “Bizede gelmedi”

TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK: “Nerden biliyorsun yalan olduğunu”

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “Bizede gelen olmadı”

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “Kim vermiş söylüyormu abi”

I.4.1.6. Çalışma Günleri ile Açılış ve Kapanış Saatlerinin Tespit Edildiğine İlişkin Bulgular

- (84) İş yerlerinin açılış ve kapanış saatleri ile özel günlerde iş yerlerinin açık olup olmayacağına yönelik ortaklaşa karar alındığını gösteren çok sayıda yazışmanın bulunduğu tespit edilmiş olup örnek niteliğinde bazı yazışmalara aşağıda yer verilmektedir:

³² Yazışmaların bu kısmında telefon numarası yer almakta olup söz konusu numaranın VODAFONE tarafından aktif olarak (.....) üzerine kayıtlı olduğu bildirilmiştir. METİN KUYUMCULUK'ta yapılan yerinde incelemelerden, (.....)'nın söz konusu teşebbüsün sahibi olan (.....)'nın kardeşi olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle söz konusu numaraya, kararın devamında “(.....) (METİN KUYUMCULUK)” olarak yer verilecektir.

- (85) **Bulgu-24:** 10.04.2018 tarihinde kuyumcular grubunda TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından paylaşılan BİRLİKTELİK kuralına ilişkin iletide aşağıdaki ifadeye yer verilmiştir:

“Ben 7 den sonra müşteri almıyorum dernek kuralı var arkadaşlar alıp işini görüyor bilmiyormusunuz”

- (86) **Bulgu-25:** 21.04.2018 tarihinde kuyumcular grubunda TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından paylaşılan iletide kuyumcuların resmî tatil olan bir günde açılış saatinin kararlaştırıldığı tespit edilmiştir:

“Pazartesi 23 Nisan dolayısı ile açılışlar saat 11 dir kolay gelsin herkeze”

- (87) **Bulgu-26:** 30.04.2018 ve 04.07.2018 tarihlerinde yetkililer grubunda TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından paylaşılan iletide bayram tatilinde çalışma saatlerinin belirlenmeye çalışıldığı görülmektedir:

“Hayırlı kandiller abiler arkadaş lar yarın resmî tatil fakat herhangi bir kutlama falan yok açılış saatleri nasıl olsun geç açalım mı yoksa normal saate devam edelim mi”

...

“Hayırlı işler kapanış saatlerini 7.30 a uzatalım diyen arkadaşlar var toplu bir karar verelim”

...

“Kapanış saatlerini 19.30 olarak kabul ettik”

- (88) **Bulgu-27:** 18.05.2018 tarihinde BURAK KUYUMCULUK yetkilisi (.....)'a ait olduğu değerlendirilen numara tarafından kuyumcular grubunda paylaşılan iletide açılış ve kapanış saatlerine uyulması yönünde bir hatırlatma yapıldığı görülmektedir:

“Arkadaşlar günaydın. Bu açılış saat lerine lütfen dikkat edelim haksız rekabete yol açacak bir durum yaratmayalım bu (bu sabah olan açılış için yazıyoruz bu yazıyı) teşekkürler hayırlı işler”

- (89) **Bulgu-28:** 12.06.2018 tarihinde kuyumcular grubunda gerçekleşen mesajlaşmada önceden belirlenen saatte halen iş yerini kapatmamış bir kuyumcu hakkında aşağıdaki ifadelerin yer aldığı görülmektedir:

(.....) (TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK): “Cümleten hayırlı akşamlar. Arkadaşlar kapatma saatimiz 19:00. Uymayan arkadaşlar uysun lütfen. (Kapaklı için söylüyorum)”

(.....) (ALKON KUYUMCULUK): “Ege mi açık. Kim”

(.....) (METİN KUYUMCULUK): “İçerde müşterinin siparişini bekliyorum satış yaptığımız yok. Cümleten hayırlı akşamlar”

- (90) **Bulgu-29:** 10.05.2019 tarihinde yetkililer grubunda teşebbüs yetkilileri arasında anneler gününde iş yerlerinin açılıp açılmayacağına ilişkin karar alındığı görülmektedir:

TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK: “Arkadaşlar pazar günü açılmıyoruz”

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “Şu ana kadar anneler gününde hiç açmadık abi talep olursa değerlendirme yaparız”

...

(.....)³³: “Bizim fikrimizde açılmamasından yana, ortak karar ne olursa uyarız

...

(.....): “Arkadaşlar yarın için herkese soruldu genel karar kapansın diye çıktı”

(.....) (İSTANBUL KUYUMCULUK): “Hayırlısı olsun”

- (91) **Bulgu-30:** 30.05.2019 tarihinde TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından yetkililer grubunda paylaşılan iletide iş yeri açılış ve kapanış saatlerinin kararlaştırıldığı tespit edilmiştir:

“Arkadaşlar kolay gelsin önümüz bayram tatil 9 gün bizim düşüncemiz Pazar kapalıyız Pazartesi Arife Cuma Cumartesi açalım”

- (92) **Bulgu-31:** 26.06.2019 tarihinde yetkililer grubunda TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından paylaşılan iletide, BİRLİKTELİK toplantısında alınan karara atıfta bulunularak şu ifadelere yer verilmiştir:

“En son dernek toplantımızda kapanış saatlerini 7.30 olarak karar almıştık kapalıdan katılan arkadaşlar olmadığı için haberleri yok bizde unuttuk kapanışlar 7.30 arkadaşlar”

- (93) **Bulgu-32:** 14.08.2018 tarihinde yetkililer grubunda TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından paylaşılan iletide tüm kuyumcuların işyerlerine asmaları amacıyla Kurban Bayramı süresince çalışma günlerini gösteren duyuru yazısı yer almaktadır:

Şekil-4: Çerkezköy ve Kapaklı Kuyumcular Derneği Kuyumcular Kurban Bayramı Çalışma Günleri Duyurusu

I.4.1.7. Kredi Kartı Komisyon Oranlarına İlişkin Bulgular

- (94) **Bulgu-33:** 05.09.2018 tarihinde yetkililer grubunda TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından paylaşılan iletide komisyon oranlarının tespitine ilişkin aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

(.....) Turkuaz (TURKUAZ KUYUMCULUK): “Abiler şu kredi kartı komisyon oranlarını biraz artıralım diyorum. Çok düşük kaldı bizim komisyon oranları”

(.....) (ALKON KUYUMCULUK): Kesinlikle. Banka defterinize bakın en az %5 oran

³³ Bulgu-15'ten, teşebbüslerden edinilen bilgilerden ve operatörlerden gelen bilgilerden birden fazla (.....) isimli kişinin olduğu anlaşılmaktadır. İlgili yazışmada geçen “(.....)” isimli kişinin TURHAN KUYUMCULUK, SEDAT KUYUMCULUK ya da MURAT KUYUMCULUK çalışanlarından biri olduğu değerlendirilmektedir.

uygularsanız karşılıyor.”

- (95) **Bulgu-34:** 05.09.2018 tarihinde yetkililer grubunda teşebbüsler arasında gerçekleştirilen yazışmalarda komisyon oranlarına ilişkin aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

(.....) (BURAK KUYUMCULUK): “Abiler müsait bir zamanda oturup toplanalım herkes fikrini beyan etsin ortak bir noktada buluşalım. Gerekirse bankalara toplu gidelim sonuçta hepimiz aynı fiyata alıp satıyoruz komisyon farklarından dolayı bir rekabet ortamı oluşmasın düzenimize sahip çıkalım”

- (96) **Bulgu-35:** 08.09.2018 tarihinde kuyumcular grubunda TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından yazılan;

“Arkadaşlar sarrafiye lerde Gram altın 5 Çeyrek 10 Yarım 20 Tam 40 Ata lira 50 tl Kredi kartına komisyon alınacaktır.”

iletisine (.....) (MURAT KUYUMCULUK), (.....) (SILA KUYUMCULUK)³⁴, (.....) (ALBAYRAK KUYUMCULUK), (.....) (BURAK KUYUMCULUK)³⁵, (.....) (SEDAT KUYUMCULUK), (.....) (BURAK KUYUMCULUK)³⁶, TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK ve (.....) (ALTINTAŞ KUYUMCULUK) numaralarından, alınan kararın onaylandığına ilişkin mesaj gönderilmiştir.

I.4.2. Yapılan Görüşmelerden Elde Edilen Bilgiler

- (97) Yerinde incelemeler esnasında teşebbüs yetkililerine ve/veya çalışanlarına raportörlerce sorular yöneltilmiştir. Anılan görüşmelerde taraflarca resmi olarak bir derneğin mevcut olmadığı, ancak hem müşterilerin gözünde daha kurumsal bir izlenim oluşturulması hem de müşterinin yoğun bir şekilde ileri sürdüğü pazarlık talebini engelleyebilmek amacıyla “Dernek” ifadesinin kullanıldığı belirtilmiştir.
- (98) SILA KUYUMCULUK, EGE KUYUMCULUK, SEDAT KUYUMCULUK, TURKUAZ KUYUMCULUK ve BURAK KUYUMCULUK yetkilileri tarafından DİJİKUR programının değişen fiyatların takibinin sağlanabilmesi amacıyla kullanıldığı ifade edilmiştir. EGE KUYUMCULUK tarafından yazılımdaki fiyatların HAREM ALTIN’ın fiyatları ile aynı olduğu belirtilmiştir. ALBAYRAK KUYUMCULUK, METİN KUYUMCULUK ve ÖZ&EL KUYUMCULUK tarafından altın fiyatlarının HAREM ALTIN’ın programından takip edildiği; TURHAN KUYUMCULUK tarafından ise HAREM ALTIN dışında Nadir Altın’dan da altın fiyatlarının takip edildiği ifade edilmiştir.
- (99) SILA KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından, DİJİKUR programının Çerkezköy ilçesindeki kuyumcuların hepsinde, Kapaklı ilçesindeki kuyumcuların bir kısmında bulunduğu, Saray ilçesindekilerde ise bulunmadığı yönünde bilgi verilmiştir. MURAT KUYUMCULUK çalışanı tarafından ise bu programın, teşebbüse ait bilgisayarda kurulu DİJİKUR programında yer alan “Üye Sayısı” başlığı altında yer alan tüm teşebbüsler tarafından kullanıldığı ifade edilmiş olup söz konusu “Üye Sayısı”na Bulgu-14’te yer verilmiştir.

³⁴ Yazışmanın bu kısmında telefon numarası yer almakta olup TURKCELL tarafından hattın aktif olarak (.....) üzerine kayıtlı olduğu bildirilmiştir. Teşebbüsten edinilen bilgilere göre (.....) SILA KUYUMCULUK çalışanıdır.

³⁵ Yazışmanın bu kısmında telefon numarası yer almakta olup, edinilen bilgiler doğrultusunda, ilgili kişinin (.....) çalışanı (.....) olduğu değerlendirilmektedir. Teşebbüsten elde edilen bilgiler ile teyit edildiği üzere (.....) BURAK KUYUMCULUK çalışanıdır.

³⁶ Teşebbüslerden edinilen bilgilere göre (.....) 04.04.2019 tarihine kadar MURAT KUYUMCULUK’ta çalışmış olup 03.05.2019 tarihinden itibaren BURAK KUYUMCULUK’ta çalışmaktadır.

- (100) ÖZ&EL KUYUMCULUK tarafından, fiyat birlikteliği oluşumu içinde yer almadıkları, ancak Kapaklı'daki şubelerinin çalışanı olan (.....)'in dolandırıcılığa karşı yapılan uyarıları takip etmek amacıyla Whatsapp grubunda bulunduğu ifade edilmiştir.
- (101) ALBAYRAK KUYUMCULUK, CAN KUYUMCULUK, ALTINTAŞ KUYUMCULUK, BURAK KUYUMCULUK, METİN KUYUMCULUK, MURAT KUYUMCULUK, SEÇKİN KUYUMCULUK, İSTANBUL KUYUMCULUK, SILA KUYUMCULUK, TURKUAZ KUYUMCULUK ve EGE KUYUMCULUK tarafından, herhangi bir ürün için uygulanacak fiyatın kendi takdirlerinde olduğu, müşteriye göre ve kendi ticari kararları doğrultusunda fiyat verdikleri, indirim veya promosyon yapmanın önünde de bir engelin bulunmadığı; ALBAYRAK KUYUMCULUK, MURAT KUYUMCULUK, İSTANBUL KUYUMCULUK, SILA KUYUMCULUK, TURHAN KUYUMCULUK tarafından birlikteliğin fiyatlara müdahale etmediği, fiyatlara ilişkin bir denetim mekanizmasının bulunmadığı ifade edilmiştir. ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK tarafından altın alış ve satış fiyatının HAREM ALTIN'ın sitesinden güncellendiği ve kendi sistemlerindeki ekrana yansıdığı, birlikteliğin bir müdahalesi olmadığı, fiyatların değişiklik göstermediği, herkesin tek fiyat uyguladığı, indirim uygulanmadığı, çeyrek ve ata altın ile 22-24 ayar ürünlerde işçilik olmadığı için promosyonun yapılamayacağı ifade edilmiştir.
- (102) CAN KUYUMCULUK tarafından, kullanılan ortak ekran uygulamasında yer alan fiyatların HAREM ALTIN'dan alındığı; CAN KUYUMCULUK ve İSTANBUL KUYUMCULUK tarafından fiyatların İstanbul Kapalı Çarşı'da yer verilen fiyatlar doğrultusunda belirlendiği, bu fiyatlara uyulmasının zorunlu olmadığı ifade edilmiştir.
- (103) Teşebbüslerin çoğunluğu tarafından, kuyumcuların zaman zaman bir araya gelmesinin ve Whatsapp üzerinden konuşmalarının sebebinin mağazaların özel günlerde açılış ve kapanış saatlerine ilişkin veya çalıntı mala ilişkin bilgilendirme amaçlı olduğu ifade edilmiştir.
- (104) Teşebbüslerin ifadelerine genel itibarıyla yer verilmiş olmakla birlikte bazı teşebbüs yetkililerin ifadelerine ise önemi gereği doğrudan yer verilmesinde fayda görülmektedir.
- (105) 11.07.2019 tarihinde EGE KUYUMCULUK yetkilisi (.....) ile gerçekleştirilen görüşmede şu hususlar ifade edilmiştir:

“Kuyumcuların kendi aralarında kurduğu Whatsapp grubunun amacı hırsızlığa karşı önlem, çalıntı altınların bildirilmesi vs.'dir. Orada yaptığımız bilgi paylaşımı sayesinde suçlu şahısların yakalanması da söz konusu olmuştur.

...

Yazılımın amacı fiyat birlikteliğini sağlamak ve müşteriye pazarlık imkanı vermemektir. Zaten çeyrek altında kazancımız düşük, bu nedenle pazarlık durumunu da ortadan kaldırmak istiyoruz. Yazılımda belirtilen satış fiyatına uyma zorunluluğu yok ancak fiyat birliği açısından faydalı görüyoruz... Bu yazılımı müşterinin pazarlık yapmasını engellemek açısından faydalı görüyoruz.

...

Bizim resmi bir derneğimiz yok, sadece aramızda fiyat birliği var... Şeffaflık açısından böyle bir uygulama vardır. Kuyumcuları kendi haline bırakırsanız daha kötü uygulamalar söz konusu olabilir. Örneğin biz işin başında değilken çalışanlarımız daha düşük ya da daha yüksek bir fiyata satıyor olabilirler.”

- (106) 11.07.2019 tarihinde ALKON KUYUMCULUK yetkilisi (.....) aşağıdaki hususları belirtmiştir:

“Yazılımda belirtilen fiyatlara uyulmamasının herhangi bir yaptırımını yoktur. Yazılım ekranında dernek isminin geçmesinin sebebi ciddiye alınmak ve kurumsal bir görünüm sağlamak içindir.”

- (107) 11.07.2019 tarihinde SEDAT KUYUMCULUK yetkilisi (.....) ile gerçekleştirilen görüşmede şu hususlar belirtilmiştir:

“Kuyumcular olarak bir başka kuyumcunun müşterisinin alım-satım fiyatı hakkında yorum yapmıyoruz. Örneğin bir müşteri benden mal aldıysa, diğer kuyumcunun benim müşteriye sen pahalıya almışsın bunu iade et ben sana daha ucuza vereyim, şeklinde bir davranışla diğer kuyumcunun işlerini bozmaması için kuyumcular arasında karar aldık.”

- (108) 11.07.2019 tarihinde TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK yetkilisi (.....) ile gerçekleştirilen görüşmede şu hususlar ifade edilmiştir:

“Biz rekabeti önlemek için bir dernek çatısı altında birleşmeyi düşündük, deneme amaçlı olarak da böyle bir yazılım geliştirildi. Bize katılmak isteyip istemediğimiz soruldu ve ortak bir kararla bu sisteme geçildi. Biz yazılımda belirtilen fiyatı tamamen uyguluyoruz. Yazılımdaki fiyatlar İstanbul Kapalı Çarşı’daki fiyatların üzerine belirli bir marj eklenerek belirlenir. Programa manuel bir müdahale yoktur.

Müşteri açısından da bir rahatlık sağlıyor. Fiyatların belirli olması bizim açımızdan rahatlık sağlıyor. Whatsapp grubu daha çok sahte ürünler hakkında bilgi vermek vs. amaçlı kullanılmaktadır. Müşteri açısından bir rahatlık sağlanıyor, ekrandaki fiyatı görünce bizim dediğimize güveniyor. Böylece o da fiyat konusunda şüphe duymuyor. Eğer böyle bir yazılımımız olmasaydı her dakika Bloomberg’i takip edip ons fiyatı üzerinden hesaplama yapmak durumunda olacaktık. Biz uzun zamandır kuyumcuların bir araya gelip böyle bir karar almasını istiyorduk ancak bir senedir Kapaklı’daki kuyumcular olarak ortak hareket etmekteyiz.”

- (109) Dosya sürecinde kuyumcuların birlikte çalışmakta oldukları toptancı ve bankaların listesi talep edilmiş ve her biri için ortak olanlar tespit edilerek bu teşebbüslerle İstanbul ve Tekirdağ’da görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Buna ilave olarak, Çerkezköy ve Kapaklı ilçelerine yakın mesafedeki Çorlu ve Saray ilçelerindeki kuyumcularla da görüşülmüştür.

I.4.2.1. Toptancılık Faaliyeti Gösteren Kuyumcularla Yapılan Görüşmeler

- (110) Kuyumculuk sektöründe perakende satış alanında faaliyet gösteren teşebbüslerin ürün tedarikini doğrudan darphane yerine genel olarak toptancı teşebbüslerden sağladığı bilgisi edinilmiştir. Dolayısıyla perakende satış alanında faaliyet gösteren teşebbüsler ile toptancı olarak faaliyet gösteren teşebbüsler arasındaki ticari ilişkilerin önemli bir yer tuttuğu değerlendirilmektedir.

- (111) Bu kapsamda dosya konusu iddialarla ilgili olarak soruşturma tarafı teşebbüslerin işlenmiş ürün ve sarrafiye ürünlerini tedarik ettikleri, toptancı olarak faaliyet gösteren teşebbüslerden İstanbul’da mukim (.....) ve (.....) ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

- (112) 11.12.2019 tarihinde (.....) ile gerçekleştirilen görüşmede;

- Soruşturma tarafı kuyumcuların kendilerine toplu satın alma talebi ile gelmediği,
- Bireysel müşterilerin birbirlerine sunulan tekliflerden haberdar olmadığı,
- Toptancıdan adet olarak altın alınabilirken darphaneden kilo ile altın alınabildiği, bu sebeple de doğrudan darphaneden alım yapmak yerine sarrafiye ürünleri alımında kuyumcuların genel olarak toptancıları tercih ettikleri, dolayısıyla

kuyumcuların alımlarının neredeyse tamamını toptancılardan gerçekleştirdikleri,

- Darphanenin altın satış fiyatının belli ve ülke genelinde aynı olduğu, dolayısıyla darphane çıkış fiyatının değişmediği, toptancıların altının fiyatının üzerine maksimum 1-2 TL ekleyerek satış yapabildiği, sektörde Nadir, IAR ve HAREM ALTIN'ın üretici ve has altın satışında önde gelen toptancılar olduğu,
- Bir kuyumcunun rahatlıkla toptancısını değiştirebildiği fakat ticari ilişkilerin güven üzerine kurulu olması sebebiyle bu durumun fiiliyatta çok sık yaşanmadığı,
- Franchise sistemi haricinde sarrafiye ürün ve bilezik fiyatları ile bu ürünlerin maliyetinde fazla değişikliğin olmadığı,
- Sektörde çanta usulü çalışma modelinin hâkim olduğu,
- Kuyumcular birbirine yakın konumlandıklarından ürünlerini farklı fiyatlardan satma imkânlarının olmadığı,
- Müşterilerin Harem Altın uygulaması gibi uygulamalar aracılığıyla fiyatlardan haberdar olduğu,
- Çerkezköy'deki kuyumculara yaptıkları satışların tüm satışları içindeki payının yaklaşık %1,5 olduğu,
- Çerkezköy'deki kuyumcuların bir oda oluşturduklarına, fiyatları bir arada belirlediklerine ve fiyatlara uymayanlara cezai yaptırım uygulandığına dair duyum aldıkları,
- Çerkezköy'deki durum özelinde kuyumcuların herkesin kazanç elde etmesi ve hiçbir kuyumcunun müşteri kaybetmemesi amacıyla hareket etmiş olabileceklerinin düşünüldüğü,
- Sarrafiye ürünlerinin müşteri çekme amaçlı olduğu ve genel olarak kuyumcuların gelirlerinin küçük bir kısmını oluşturduğu

ifade edilmiştir.

(113) 11.12.2019 tarihinde (.....) ile gerçekleştirilen görüşmede;

- Kuyumcuların toptancılara, altının belirli bir fiyatın altında satılması aksi takdirde kendilerinden alım yapılmayacağı şeklinde bir teklifte bulunmalarının mümkün olmadığı, böyle bir teklif ile gelen kuyumcu ile çalışılmayacağı ve böyle bir teklifin sektörde kimse tarafından kabul edilmeyeceği,
- Kuyumcuların istediği toptancıyla çalışabildikleri ve bu konuda herhangi bir engelin bulunmadığı, toptancı değiştirmenin kuyumculuk sektöründe oldukça kolay olduğu fakat fiiliyatta çok sık yaşanmadığı,
- Kuyumcuların satışları içerisinde sarrafiye ürünlerinin satış miktarı bakımından payının fazla ancak satış değeri bakımından düşük olduğunun tahmin edildiği,
- Kuyumculuk sektöründe müşterilerce 1-2 TL'nin hesabının yapılması sebebiyle kuyumcuların başa baş fiyat vermesinin normal karşılanabileceği,
- Çerkezköy'deki kuyumculara yaptıkları satışların toplam satışlarının çok küçük bir bölümüne tekabül ettiği

ifade edilmiştir.

(114) 11.12.2019 tarihinde (.....) ile gerçekleştirilen görüşmede;

- Perakendecilerin kendilerine kredi veren ve işçiliği ucuz olan toptancılarla çalıştığı, ürün güvenliği sebebiyle perakendecilerin toptancıları tanıması gerektiği ve karşılıklı güvenin önemli olduğu, perakendecilerin ürün çeşitliliği açısından tek bir toptancı ile çalışmasının pek de mümkün olmadığı,
- Sektörde kurumsal birkaç firma haricinde büyük oranda hala çanta usulü çalışma modelinin devam ettiği,
- Sarrafiye ürünlerinin işçiliğinde fantezi ürünlerde olduğu gibi maliyet farklarının bulunmadığı,
- Kuyumcuların sarrafiye ürünlerini doğrudan darphaneden ya da toptancıdan temin edebilecekleri,
- Genel olarak darphane ve toptancının altın satışlarından elde edilen kâr marjının yaklaşık %60'ını, perakendecinin ise %40'ını aldığı,
- Borsada ilan edilen fiyatların altının toptancı fiyatı olduğu, perakendecilerin üzerine yaklaşık 10-12 TL ekleyerek müşteriye satış gerçekleştirdikleri,
- Sektörde kuyumcuların HAREM ALTIN, Nadir Altın gibi şirketlerin fiyatlarını takip ettikleri ve bu fiyatların üzerine kendi kar marjlarını ekleyerek satış yaptıkları,
- Çerkezköy'deki müşterilere yaptıkları satışların toplam satışları içindeki payının %1'den az olduğu

ifade edilmiştir.

(115) 11.12.2019 tarihinde (.....) ile gerçekleştirilen görüşmede;

- Kuyumcuların yüksek miktarda sarrafiye ürüne ihtiyaç duyması durumunda bu ürünü darphaneden temin edebildikleri, az miktarda alımlar için ise sarrafları tercih ettikleri, ayrıca bankalardan da altın temin edilebildiği,
- Hem toptan hem perakende satış gerçekleştiren HAREM ALTIN ve Nadir Altın'ın halka açık uygulamaları sayesinde fiyatların oldukça şeffaf olduğu ve bu gibi uygulamalar sayesinde müşterinin dolandırılmasının engellendiği,
- Kuyumcuların kendilerine belli bir fiyatın üstünde satış yapılması durumunda ürün almayacaklarına yönelik bir beyanda bulunmadıkları,
- Kuyumcuların rahatlıkla toptancılarını değiştirebilecekleri ancak bu noktada karşılıklı güvenin önem taşıdığı,
- Kuyumculuk sektöründe ortalama bir işyeri açılabilmesi için ortalama 3.000.000 TL'lik bir yatırımın gerektiği,
- Sektörde alıcı olarak kuyumcu bulmanın zor olmadığı ancak toptancılıkta marka bilinirliğinin önemli olduğu,
- Aynı standart, kalitedeki sarrafiye ürünlerin aynı fiyatla sağlanmasının vatandaşları korumak amacıyla yapılmış olabileceği, sektördeki güven eksikliği nedeniyle söz konusu uygulamaya gidilmiş olabileceği

ifade edilmiştir.

(116) 11.12.2019 tarihinde (.....) ile gerçekleştirilen görüşmede;

- Kuyumculuk sektöründe var olan yasal mevzuatın bir giriş engeli yaratmadığı,

- Bir kuyumcu mağazası açılması için gereken yatırımın mağaza ölçeği ve kişiye göre farklılık gösterdiği, herkesin bütçesine göre işletme açabileceği, az ya da çok çeşitte ürün satımına bağlı olarak maliyetin farklılaşacağı, örneğin küçük ölçekte bir işletme açmak için 1 kg altın gerektiği düşünüldüğünde 300.000 TL'lik yatırım yapılması gerekebileceği,
- Kuyumculuk sektöründe kuyumcuların kolaylıkla toptancı, aynı şekilde toptancıların da çalıştıkları kuyumcuları değiştirebildikleri,
- Sarrafiyeden elde edilen kazancın oldukça düşük olduğu,
- Az sayıda alımlar için darphane yerine toptancı ya da diğer kuyumculardan alım yapıldığı,
- Tüm toptancılar için darphane çıkış fiyatının aynı olduğu, HAREM ALTIN'ın darphane çıkış fiyatının üzerine belirli bir kâr marjı ekleyerek altın fiyatlarını yayımladığı

ifade edilmiştir.

I.4.2.2. Soruşturmaya Taraf Olan Kuyumcuların Çalıştığı Bankalarla Yapılan Görüşmelerde Elde Edilen Bilgiler

(117) Dosya kapsamında soruşturma tarafı teşebbüslerin çalıştıkları bankalardan Çerkezköy ilçesinde bulunan (.....) olmak üzere üç banka ile uygulanan komisyon sistemi, komisyon oranları ve soruşturma tarafı teşebbüslerin uygulanan komisyon oranlarına yönelik toplu bir talebin olup olmadığı hakkında bilgi edinmek amacı ile görüşme gerçekleştirilmiştir.

(118) 12.12.2019 tarihinde (.....) ile gerçekleştirilen görüşmede;

- İş yerinin pos cihazı ile müşterinin ödeme yaptığı kartın ait olduğu bankanın aynı olması halinde takas komisyonu olmadığı için bu oranın daha düşük olduğu ve aradaki bu farktan dolayı iş yerlerinin genellikle tek bir bankanın pos cihazı ile çalışmayı tercih etmediği,
- Komisyon oranlarının düşük olması konusunda kuyumculardan ortak olarak herhangi bir talebin gelmediği, komisyon oranı banka genel müdürlüğü tarafından tespit edildiği için böyle bir talebin gelmesinin pek mümkün olmadığı

ifade edilmiştir.

(119) 12.12.2019 tarihinde (.....) ile gerçekleştirilen görüşmede;

- Komisyon oranlarının banka genel müdürlüğü tarafından belirlendiği ve şubelerin de bu oranları uyguladığı,
- Uygulanacak komisyonların (.....)'ye ait banka kartı ve diğer kartlar olarak ayrı ayrı belirlendiği,
- Kuyumcular ile ilgili bir kampanya olduğunda bununla ilgili talimatın genel merkezden alındığı,
- Kuyumcular tarafından belirli bir komisyon oranı uygulanması için herhangi bir toplu talepte bulunulmadığı

ifade edilmiştir.

(120) 12.12.2019 tarihinde (.....) ile gerçekleştirilen görüşmede;

- Müşterilere verilen komisyon oranının baz fiyatı dışında müşteri özelinde ve

müşterinin verimliliğine göre değişebildiği,

- Komisyon oranlarının piyasada hâkim olan faizler üzerinden hesaplandığı,
- Kuyumcular tarafından belirli bir komisyon oranı uygulanmasına yönelik herhangi bir toplu talepte bulunulmadığı, bu yönde bir talebin pek mümkün olmadığı

ifade edilmiştir.

I.4.2.3. Soruşturma Tarafı Olmayan Kuyumcularla Yapılan Görüşmelerde Elde Edilen Bilgiler

(121) Dosya kapsamında Çerkezköy ve Kapaklı civarındaki Saray ve Çorlu ilçelerinde faaliyet gösteren (.....) ile görüşmeler yapılmıştır.

(122) 12.12.2019 tarihinde (.....) ile yapılan görüşmede;

- Kuyumculuk sektöründe uzun bir süre aynı müşterilerle çalışıldığı ve müşteriler ile olan ilişkinin güven üzerine kurulu olduğu,
- Saray ilçesi dışından gelen müşterilerin toplam müşterilerin %5'ini geçmediği,
- Çok kârlı olmasa da kuyumculuğun olmazsa olmazının sarrafiye ürünleri olduğu,
- Sarrafiye ürünlerinin işçilikli ürünlere göre daha çok satıldığı; fakat yaz sezonunda işçilikli ürünlerin daha fazla satılabildiği, ülke genelinde Eylül-Ekim aylarından itibaren ise sarrafiye ürünlerin yatırım amacıyla satın alındığı, ancak kâr marjı bakımından işçilikli ürünlerin daha kârlı olduğu,
- Mevcut durumda bir kuyumcu açabilmek için yaklaşık 3-4 kg altın yatırımı gerektiği, bunun da yaklaşık olarak 1.000.000 TL'ye tekabül ettiği,
- Darphaneden ürün temini için gereken asgari miktarın 1 kg olduğu, darphaneden ürün temin edebilmek için ya çok miktarda alım yapılması ya da sıra beklenmesi gerektiği, bu nedenle altın alımında toptancı kanalının tercih edildiği,
- Altın fiyatlarının çok değişken oluşunun fiyatların takibini zorlaştırdığı, bu nedenle genelde Bloomberg, Harem Altın uygulamasında yayımlanan fiyatların takip edildiği

ifade edilmiştir.

(123) 12.12.2019 tarihinde (.....) ile yapılan görüşmede;

- Fiyatlardaki anlık değişimlerin Forex, Reuters gibi uluslararası döviz piyasalarından takip edildiği,
- Çerkezköy, Muratlı gibi ilçelerden gelen müşterilerinin de bulunduğunu, ancak gelen müşterilerin yaklaşık %80-85'ini Çorlu'dan gelen müşterilerin oluşturduğunu,
- Çerkezköy'deki kuyumcuların birlik oluşturmasının ve tüm dünyada aynı fiyata satılan bir ürün için fiyat birlikteliği yapmalarının müşteri nezdinde güven oluşturacağı,
- Bir kuyumcunun faaliyette bulunabilmesi için 5-10 kg arasında yani ortalama olarak 1.500.000-2.000.000 TL arasında bir sermayeye ihtiyaç duyacağı,
- Ürünün temini açısından toptancıların tercih edildiği çünkü darphaneden fazla miktarda alınan altının taşımanın riskli olduğu, bu nedenle sektörde çanta usulü

çalışma modelinin uygulanmaya devam ettiği

ifade edilmiştir.

(124) 12.12.2019 tarihinde (.....) ile yapılan görüşmede;

- Çorlu ve Saray ilçelerindeki kuyumcular arasında rekabetin olduğu, ancak Çerkezköy ve Kapaklı ilçelerinde faaliyet gösteren kuyumcuların bir dernek altında fiyat birlikteliği uyguladığına ilişkin duyum aldıkları,
- Sarrafiye ürünlerin satışının çoğunun Saray'daki müşterilere gerçekleştirildiği, bununla beraber diğer ilçelerden gelen ya da Saray'dan çevre ilçelere giden müşterilerin bulunduğu, bu durumun özellikle işçilikli ürünlerde görüldüğü,
- Küçük oranlı alımlar için darphaneden altın temin etmenin mümkün olmadığı, bunun için en az 1 kg altın siparişi verilmesi gerektiği, sarrafiye ürünlerini daha çok toptancılardan temin ettikleri,
- Sarrafiye ürünlerinin yatırım aracı olması ve düşünlerde tercih edilmesi sebebiyle mağazanın kârının %80'inin sarrafiye ürünlerden oluştuğu ve hem miktar hem de elde edilen kâr açısından sarrafiye ürünleri satışının tüm ürünlerin satışı içinde büyük bir paya sahip olduğu,
- Mağaza açmak için ciddi yatırımlar yapmak gerektiği ve bu maliyetin en azından 1.000.000-1.500.000 TL'ye tekabül ettiği

ifade edilmiştir.

(125) 12.12.2019 tarihinde (.....) ile yapılan görüşmede;

- Sarrafiye ürünlerinde teşebbüsün bulunduğu Çorlu dışından gelen müşterilerin toplam müşterilerin yaklaşık %5'ine tekabül ettiği, az miktarda sarrafiye ürün için Çerkezköy'den müşteri gelmeyeceği ancak büyük oranlı alımlarda fiyatların Çorlu'da Çerkezköy'e göre daha uygun olması sebebiyle müşterilerin Çorlu'yu tercih edebilecekleri,
- Kapalıçarşı'da satılan fiyatın üzerine az bir miktar kâr koyarak satış gerçekleştirdikleri,
- Çerkezköy'deki kuyumcuların fiyat tespit ettikleri ve sarrafiye ürünlerde yüksek kâr oranları ile satış gerçekleştirdikleri yönünde duyum aldıkları,
- Genel olarak çeyrek altında yaklaşık 5-10 TL, yarım altında ise 15-20 TL kâr konularak satış yapıldığı,
- Darphaneden yüklü miktarda alım olmadığı sürece alım yapılmadığı,
- Sarrafiye ürünleri açısından elde edilen kârın oldukça az olduğu, bu durumun sarrafiye ürünün üzerine yüksek oranda kâr konulmamasından kaynaklandığı,
- Sarrafiyeden elde edilen kârın toplam karın yaklaşık %1'ini oluşturduğu, bu durumun son dönemlerde azalan satışlardan kaynaklandığı,
- Çorlu'da rekabet edebilecek bir kuyumcunun en az 10 kg civarında altının olması gerektiği, bunun da yaklaşık olarak 2.800.000 TL'ye tekabül ettiği,
- Sarrafiye ürün satışı gerçekleştirirken fiyat konusunda genelde Harem Altın uygulamasından faydalandığı, bu uygulamanın herkese açık olduğu ve burada yer alan fiyatların üzerine az oranda kâr konularak satış gerçekleştirdikleri

ifade edilmiştir.

I.4.3. Soruşturma Sürecinde DİJİKUR'dan Edinilen Bilgiler

- (126) Soruşturma sürecinde soruşturmaya taraf kuyumcuların kullandıkları yazılımın sağlayıcısı konumundaki DİJİKUR'dan bilgi talebinde bulunulmuş, DİJİKUR tarafından gönderilen cevap yazısındaki önemli hususlara aşağıda yer verilmiştir. Yazıda;
- Sistemin kuyumcuların müşterilerine tavsiye niteliğinde fiyatlarını yayımladıkları bir yazılım sistemi olduğu,
 - Programın küresel olarak yayımlanan güncel has altın ve ons fiyatları (Forex fiyatları) ile İstanbul Altın Borsası'nın has altın kapanış fiyatlarını baz aldığı,
 - Sistemin güncel fiyatlar üzerinden gelen fiyat bilgisini alarak oda ve dernek yöneticilerinin esnafı ile birlikte belirledikleri kâr marjı oranına göre oluşan fiyat bilgisini her iki dakikada bir güncelleyerek dernek ve odaya üye kuyumcu esnafının ekranında yayımladığı,
 - Programa erişim yetkisinin oda veya dernek başkanı ve varsa sekreteri ile paylaşıldığı,
 - Sistemin oda ve dernek tarafından kullanılmadığı ya da esnafın oda ve derneği ile uyuşmazlığı olduğu durumda sistemi kullanmayı bireysel talep eden esnaf varsa erişim yetkisinin sistemi kullanan kuyumcu esnafının kendisine verildiği,
 - Programın kurulumunun kuyumcular tarafından talep edildiği,
 - Kendilerine iletilen kuyumcu listesinden ilgili iş yeri bilgisayarına iş yerinin kabulü doğrultusunda uzaktan erişim ile program kurulumunun gerçekleştirildiği,
 - Sistemin tercih edilmesindeki ilk faktörün yapılan etiket yazılım sisteminin alanında ilk olmasından kaynaklandığı,
 - Programın hırsızlık olayları veya sahte ürünlerin yazılı ve görsel olarak ekranda paylaşılabilirdiği bir sistem olduğu, bu sayede kuyumcuların bilgilendirilerek kayıp, çalıntı ve sahte ürünlerin ellerine ulaşması halinde güvenlik güçlerine haber vermeleri konusunda fayda sağladığı

ifade edilmiştir.

I.5. Edinilen Bilgiler Çerçevesinde Yapılan Tespitler

- (127) Başvuru konusu iddialar Çerkezköy ilçesinde faaliyet gösteren kuyumcuların bir araya gelerek altın fiyatlarını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiklerine ilişkindir. Başvuruda iddialara taraf olan tüm üye kuyumcuların listesine ulaşamadığı, ancak gazetede yer alan haberlerde 13 üyenin varlığından bahsedildiği ifade edilmektedir.
- (128) Başvuruda yer verilen internet sitelerindeki haberlerde, (.....)'in Çerkezköy'de yer alan tüm kuyumcularda fiyatların aynı olduğu, tüm kuyumculara kurulan sistem aracılığıyla altın fiyatlarının ekrana yansıtıldığı ve satışlarda bu fiyatların uygulandığı yönündeki ifadelerine yer verilmektedir.
- (129) Dosya kapsamında yapılan yerinde incelemelerde, raportörler, bazı teşebbüslerde, müşterinin de kolaylıkla görebildiği, bahsi geçen dijital ekran ile karşılaşmışlardır. Bu noktada, yetkililerin bulunduğu Whatsapp grubunda, inceleme yapıldığının haber alınması üzerine teşebbüsler arasında ekranların kapatılmasına yönelik mesajlaşma gerçekleştiğini belirtmek gerekmektedir.
- (130) 11.07.2019 tarihinde MURAT KUYUMCULUK'ta yapılan yerinde incelemede bahsi geçen ekran görüntüsünün bir örneği raportörler tarafından alınmıştır. Konuya ilişkin

olarak teşebbüs yetkilisi tarafından bilgisayara yüklü olan DİJİKUR programı sayesinde fiyat listesinin mağaza içerisindeki ekrana yansıtıldığı, DİJİKUR programına yüklü "Üye Sayısı" başlığı altında yer alan teşebbüslerin de aynı ekranı kullandığı ifade edilmiştir. Bu doğrultuda, dosya konusu fiyat tespitinin teşebbüslerde bulunan ortak ekran aracılığıyla uygulandığı ve/veya ortak ekranın fiyat tespiti uygulamasını kolaylaştırıcı bir işlevi olduğu anlaşılmaktadır. Zira Bulgu-3, 4, 5, 6, 8, 10 ve 13'te fiyat ayarlamasının yapılmasına, alış ve satış fiyatları arasındaki farkların açılmasına, alış fiyatlarının aşağıya çekilmesine veya satış fiyatlarının yükseltilmesine yönelik ifadelere rastlanmaktadır. Bu bulgular ışığında, altın alış ve satış fiyatının DİJİKUR programı aracılığıyla tespit edildiği anlaşılmakta, aynı zamanda bu bulgular sistemin işleyişi hakkında fikir vermektedir. Dosya mevcudu bilgi ve belgeler çerçevesinde DİJİKUR programının ilk etapta belirli bir altın alış ve satış fiyatını baz aldığı, sonrasında yetkisi olduğu düşünülen kuyumcular tarafından sistemin baz aldığı fiyatlara müdahale edilerek uyarıldığı anlaşılmaktadır. Yetkililer grubundaki yazışmalar incelendiğinde (.....) ve (.....)'in DİJİKUR programına yansıyacak fiyatlara müdahale etme yetkisi olduğu anlaşılmaktadır. Yine DİJİKUR tarafından gönderilen cevap yazısında da, nihai fiyatların; uluslararası piyasalarda ve İstanbul Altın Borsası'nda yer alan fiyatlar baz alınmak suretiyle üzerine BİRLİKTELİK'in yöneticileri tarafından kararlaştırılan kâr oranlarının eklenmesi sonucunda belirlendiği ifade edilmiştir.

- (131) Yukarıda belirtildiği üzere DİJİKUR programı baz/başlangıç fiyatını tespit etmek için yerel ve yabancı kaynaklardan yararlanmaktadır. DİJİKUR'dan edinilen bilgiden ve Bulgu-9'da geçen ifadeden de söz konusu yazılımın piyasa fiyatlarına erişim sağladığı noktanın referans fiyat olarak kabul edildiği, bu fiyatlara müdahale edilemediği; Bulgu-3, 4, 5, 6, 8, 10 ve 13'ten ve yine DİJİKUR'dan edinilen bilgilerden yetkili kişilerin fiyatlara kâr marjı eklediği anlaşılmaktadır.
- (132) Söz konusu bulgular karşısında, bazı teşebbüslerin DİJİKUR programının yalnızca altın fiyatlarının takibi amaçlı kullanıldığı yönündeki ifadeleri çelişkili kalmaktadır. Zira yine teşebbüsler tarafından HAREM ALTIN'a ek olarak Nadir Altın gibi uygulamalar veya internet sitelerinden de altın fiyatlarının takibinin yapılabildiği ifade edilmektedir. Sonuç olarak kuyumcuların küresel ons fiyatları ve yerelde İstanbul Altın Borsası fiyatlarını takip edebilecekleri birçok platform bulunmaktadır.
- (133) Dosya kapsamında yapılan yerinde incelemelerden tespit edilen bir diğer husus, başvuru konusu fiyat birlikteliği uygulamasının kapsadığı bölgeye ilişkindir. Başvuru dilekçesinde Çerkezköy Kuyumcular Derneği çatısı altında Çerkezköy'de faaliyet gösteren kuyumcuların fiyat birliği uygulamasından bahsediliyor ise de Bulgu-2 ve Bulgu-3 çerçevesinde, söz konusu yapılanmaya tahminen 2018 yılının Mayıs ayında Kapaklı ilçesindeki kuyumcuların da dâhil olduğu anlaşılmaktadır³⁷.
- (134) Bu noktada, ortak ekranda yer alan "Çerkezköy ve Kapaklı Kuyumcular Derneği Fiyatları" başlığına ilişkin yapılan bir başka tespitten daha bahsetmek yerinde olacaktır. Teşebbüs yetkilileri ile yapılan görüşmelerde resmi olarak herhangi bir derneğin bulunmadığı ifade edilmiştir. Bu doğrultuda, yazışmalarda adı geçen derneğin teşebbüs yetkililerinin ifadesi doğrultusunda resmi olarak sicile kayıtlı olup olmadığının teyit edilmesi amacıyla 11.07.2019 tarihinde Tekirdağ Valiliği Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü personeli ile yapılan görüşmede valilik personelinden kuyumcuların ifadelerine paralel olarak Çerkezköy ve Kapaklı ilçelerinde resmi olarak kayıtlı bir

³⁷ 21.05.2018 tarihli yazışmalarda ekranda görünen yazının güncellenmesinden bahsedilmektedir. Söz konusu güncellenmenin Kapaklı ifadesinin eklenmesine ilişkin olduğu değerlendirilmektedir. Bulgu-2'de de güncellenen ekran görüntüsü paylaşılmaktadır.

derneğin bulunmadığı bilgisi edinilmiştir. Bu ifadenin özellikle kullanılmasının sebebinin ALKON KUYUMCULUK yetkilisi (.....)'in de ifade ettiği üzere, BİRLİKTELİK'in üyeler tarafından ciddiye alınmasını sağlamak olduğu değerlendirilmektedir.

- (135) Çerkezköy ve Kapaklı'da faaliyet gösteren kuyumcuların yetkilileri ve/veya çalışanlarının yer aldığı tespit edilen iki Whatsapp grubunda, yukarıda değinilen yazışmalar haricinde, kuyumcular arasında kredi kartı komisyon oranlarının ortaklaşa belirlenmesine (Bulgu-4, 33, 35), ürünlerin aynı fiyattan alınıp satılmasına ve komisyon oranlarından dolayı bir rekabet ortamı oluşmamasına yönelik ifadelerin de yer aldığı tespit edilmiştir (Bulgu-34).
- (136) Teşebbüs yetkilileri tarafından ortak ekranda yer alan fiyatlara uyulmaması halinde derneğin herhangi bir yaptırımı olmadığı ifade edilmekte, diğer yandan ise Bulgu-11'den; teşebbüslerin birbirlerini fiyatlara riayet edilmesi konusunda uyardığı, Bulgu-17'den; fiyatların daha sık denetleneceği, Bulgu-21'den; belirlenen ortak fiyatın dışına çıkılmaması gerektiği, aksi halde derneğin ceza kesmesini talep eden teşebbüslerin olduğu anlaşılmaktadır.
- (137) Dosya mevcudu bilgi ve bulgularda tespit edilen bir diğer önemli unsur, SEDAT KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından ifade edildiği üzere, kuyumcu teşebbüslerin, birbirlerinin satmış oldukları ürünler hakkında müşteriye farklı bir fiyat vermeme kararı almalarına ilişkindir. Bulgu-22'nin de bu ifadeyi destekler nitelikte olduğu, konuya ilişkin olarak teşebbüsün aralarında "Dernek" olarak adlandırdıkları yapılanmanın taraflarından yaptırım talep ettiği ve bu yapılanmanın amaçlarından birinin söz konusu husus olduğu değerlendirilmektedir.
- (138) Saray ve Çorlu ilçelerinde görüşülen kuyumculara sarrafiye ürünlerin toplam gelirleri içindeki payı sorulduğunda, (.....) sarrafiye ürünlerin kuyumculuk sektörü için vazgeçilmez ürünler olduğunu, (.....) ve (.....) ise işçilik gerektiren ürünler ile kıyaslandığında getirisinin az olduğunu ifade etmiştir.
- (139) Ek olarak hem soruşturma tarafı hem de çevre ilçelerde faaliyet gösteren kuyumculara sektörde faaliyet gösterebilmek için gerekli olan yatırım maliyetleri ve uyulması gereken mevzuata ilişkin bilgiler sorulmuştur. Yukarıda yer verildiği üzere, soruşturma tarafı teşebbüsler sektörde faaliyet gösterebilmek için yaklaşık 2.000.000 TL tutarında bir yatırım gerektiğini ifade ederken diğer kuyumcu teşebbüslerden rekabet edebilmek için 3-4 kg altına sahip olunması gerektiğini ifade edenlerin yanı sıra 5-10 kg altına³⁸ sahip olunması gerektiğini ifade edenler de olmuştur. Öte yandan kuyumculuk sektörü özelinde bir yasal düzenleme olmadığı, kuyumculuk sektöründe faaliyet gösterebilmek için yasal bir giriş engeli bulunmadığı belirtilmiştir.
- (140) Soruşturma kapsamında DİJKUR'dan sistemin işleyişi hakkında bilgi ile fiyat takip sisteminin kimin tarafından talep edildiği bilgisi sorulmuştur. DİJKUR cevap yazısında, programın kuyumcular tarafından talep edildiğini, uluslararası piyasalardan alınan verilerin kuyumcuların idarecileri ile birlikte belirledikleri kâr oranlarının eklenmesi ile sistemdeki nihai fiyatların oluştuğunu ve belirli aralıklarla güncellenerek üyelerin ekranlarında paylaşıldığını belirtmiştir.
- (141) Soruşturma kapsamında teşebbüslerin toplam satışları içinde sarrafiye ürünlerin oranı soruşturma taraflarına sorulmuştur. EGE KUYUMCULUK, son üç yıla ilişkin satışları içerisinde sarrafiye ürünlerin payının %(.....)'in altında olduğunu; ALKON

³⁸ 3-4 kg altın yaklaşık 906.000 ila 1.208.000 TL'ye, 5-10 kg altın ise yaklaşık 1.510.000TL ila 3.020.000 TL'ye karşılık gelmektedir.

KUYUMCULUK yaklaşık olarak 2016 yılında %(.), 2017 yılında %(.), 2018 yılında %(.) ve 2019 yılında %(.) olarak gerçekleştiğini; SILA KUYUMCULUK 2016 yılında %(.), 2017 yılında %(.), 2018 yılında %(.) ve 2019 yılında %(.) olduğunu; TURKUAZ KUYUMCULUK 2016 yılında %(.), 2017 yılında %(.), 2018 yılında %(.) ve 2019 yılında %(.) olduğunu; TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK merkez şubesinde %(.), diğer şubesinde %(.) olarak gerçekleştiğini belirtmiştir³⁹. Örneklerden de görüleceği üzere oranlar teşebbüs bazında değişiklik göstermekte olup kimi teşebbüste sarrafiye ürünlerin toplam satışlardaki payı azalırken kiminin artmaktadır⁴⁰. Bununla birlikte yukarıda yer verildiği üzere dosya kapsamında görüşülen teşebbüslerin bir kısmı tarafından sarrafiye ürünlerin müşteri çekme amaçlı olduğu ve kuyumcular için sarrafiye ürünlerin olmazsa olmaz ürünler olduğu ifade edilmiştir.

- (142) Soruşturma kapsamında yapılan görüşmelerde son olarak kuyumculara ürünlerini hangi kanallar vasıtasıyla temin ettikleri sorulmuştur. Yetkililerin ifadelerine göre, kuyumculuk sektöründe sarrafiye ürünler üç temel yolla temin edebilmektedir: Darphaneden kilo ile altın alımı, toptancılardan adet başına altın alımı ve müşterilerden gerçekleştirilen alımlar. Darphaneden altın alınması durumunda en az 1 kg sipariş verilmesi gerektiğinden bu seçenek toplu alımlar için daha avantajlıyken, altını adet olarak satın almak isteyen kuyumcular için toptancılar tercih edilir durumdadır. Toptancılar tarafından kuyumculara bu yönde bir esneklik sağlandığından, toptancı aracılığı ile altın tedarik edilmesine pratikte daha sık rastlandığı ve günümüzde çanta usulü çalışma modelinin devam etmekte olduğu da yapılan görüşmelerde elde edilen bilgiler arasındadır. Buna ek olarak soruşturma tarafları, gider pusulası gösterilerek müşteriden alınan hurda altının işlenebildiğini ifade etmiştir. İlişkiler güven üzerine kurulu olduğundan sektörde toptancı değiştirilmesine pek rastlanılmasa da esasen kuyumcuların toptancı değiştirmelerinin önünde hiçbir engel bulunmamaktadır.

I.6. Kuyumculuk Faaliyetine İlişkin Önceki Tarihli Kurul Kararları

- (143) Kuyumculuk sektörünün, farklı coğrafi pazarlarda, çoğunlukla bir dernek veya oda yapılanması altında altın alış ve satış fiyatlarının belirlendiği yönündeki iddiaların değerlendirdiği çok sayıda önaraştırmaya ve soruşturmaya konu olduğu görülmektedir. Aşağıda, Kurulun kuyumculuk pazarına ilişkin aldığı kararlardan önemli görülen beşine kısaca yer verilmektedir:

I.6.1. 19.09.2007 tarihli ve 07-73/892-336 sayılı Kurul Kararı

- (144) Denizli Sarraflar ve Kuyumcular Odası'nın altın alış ve satış fiyatı ile mal arzını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine ilişkin iddiaların değerlendirildiği soruşturma kapsamında dosya mevcudu birçok bulgudan her bir altın türü için alış ve satış fiyatlarının belirlendiğinin açıkça görüldüğü, oda tarafından oluşturulan otokontrol sistemine göre fiyatlara uymayan kuyumcuların şikâyet edilmesi üzerine oda başkanının konuyu Denizli Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği Disiplin

³⁹ Burada yer alan oranlarda teşebbüs beyanları esas alınmış olup, önceki tarihli Kurul kararlarında ve kuyumculuk sektörüne ilişkin raporlarda (Mücevherat Sektör Raporu 2018- T.C. Ticaret Bakanlığı, TR63 Bölgesi Kuyumculuk Sektör Raporu 2015-Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı, Kuyumculuk Sektör Raporu 2012-İzmir Ekonomi Üniversitesi) Türkiye genelinde sarrafiye ürünlerin toplam satışlar içerisindeki yaklaşık payına ilişkin bilgi bulunmamaktadır.

⁴⁰ Dosya kapsamında soruşturma tarafı olmayan teşebbüsler ile yapılan görüşmeler neticesinde sarrafiye ürünlerin kar bakımından toplam satışlar içerisindeki payının %80 olduğunu ifade eden teşebbüs olduğu gibi %1 olduğunu ifade eden teşebbüs olduğu da görülmektedir. Sarrafiye ürünlerin toplam satışlar içindeki ağırlığının değişkenlik gösterdiği soruşturma tarafı olmayan teşebbüsler tarafından da ifade edilmektedir.

Kurulu'na sevk ederek gereken işlemin yapılmasını talep ettiği, fiyat listelerine uyulmaması halinde cezai yaptırım uygulanacağı konusunda birçok duyurunun yapıldığı belirtilmiştir. Teşebbüs birliği tarafından, hiçbir esnafın belirlenen fiyatın altında satış yapması nedeniyle cezai müeyyide ile karşı karşıya kalmadığına yönelik savunma getirilmiş ise de bu durumun rekabet ihlalini ortadan kaldırmadığı, birliğin para cezası vermemesinin odanın rekabet ihlalden bağımsız olduğu, odanın kararlara uymayan üyelerini Birliğe şikâyet ederek ve diğer üyelere duyurarak da bir bakıma amacına ulaştığı, böylece diğer üyelerin kararlara uymama olasılıklarını azalttığı değerlendirilmiştir. Soruşturma neticesinde, odanın altın alış ve satış fiyatını pazar dışında belirlediği, bu eylemlerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (a) bendi kapsamına girdiği belirtilerek muafiyet değerlendirmesi yapılmış, ancak 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesindeki koşulların sağlanmadığından bahisle söz konusu ihlal bakımından muafiyet verilemeyeceğine, ancak oda tarafından belirlenen fiyatların tavsiye veya maksimum niteliğinde olması halinde 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesindeki koşulları sağlayabileceği belirtilmiştir. Bu çerçevede idari para cezası verilmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir. Söz konusu kararda, Kurulun aynı konuda Manisa Turgutlu Sarraflar ve Kuyumcular Derneği, Manisa Kuyumcular ve Sarraflar Derneği ve Şanlıurfa Kuyumcular Odası hakkında aldığı sırasıyla 26.3.2002 tarihli, 02-16/176-70 sayılı, 28.3.2007 tarihli, 07-28/255-88 sayılı, 28.3.2007 tarihli, 07-28/256-89 sayılı kararlara atıf yapılmaktadır. Bu kararlarda, anılan teşebbüs birliklerinin altın alış ve satış fiyatının belirlenmesi eylem ve işlemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bulunduğu gerekçesiyle Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca anılan derneklere para cezası verilmesine hükmedilmiştir.

I.6.2. 19.09.2007 tarihli ve 07-73/893-337 sayılı Kurul Kararı

- (145) Afyonkarahisar Sarraflar ve Kuyumcular Yardımlaşma Derneği'nin altın alış ve satış fiyatını belirleyerek 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespiti amacıyla başlatılan soruşturmada dosya mevcudu bilgi ve bulgulardan anılan Dernek'in üyelerin uygulayacağı işçilik fiyatlarının alt limitini belirlediği, bu fiyatın altında yapılan satışlar için cezai yaptırımının olduğu, üyelerinin altın satışlarında asgari düzey, altın alışlarında ise azami düzey tespit ederek üyelerinin altın alış/satış fiyatlarını sistematik bir şekilde ve pazar dışında belirlediği ve dolayısıyla bu eylemlerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin *"mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi"* şeklindeki (a) bendi kapsamına girdiği tespit edilmiş ve oy çokluğu ile Afyonkarahisar Sarraflar ve Kuyumcular Yardımlaşma Derneği'ne idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.

I.6.3. 14.02.2013 tarihli ve 13-10/152-75 sayılı Kurul Kararı

- (146) Konya Sarraflar ve Kuyumcular Derneği'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespiti amacıyla başlatılan soruşturmada, anılan derneğin üyelerinin altın alış ve satış fiyatını belirlemeye çalıştığı, derneğin bu amaçla tavsiye başlıklı bir fiyat listesi yayımladığı ancak liste fiyatlarına uymayan üyelere yaptırımlar uyguladığı ve buna ilaveten reklam ve promosyon gibi diğer rekabet araçlarına da kısıtlama getirdiği tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, derneğin altın alış ve satış fiyatları ile satış ve pazarlama koşulları gibi diğer unsurları pazar dışında belirlemek, belirlenen fiyatlara uymayan üyelere baskı ve yaptırım uygulamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine oy birliği ile karar verilmiştir.

I.6.4. 04.11.2014 tarihli ve 14-43/793-354 sayılı Kurul Kararı

- (147) Denizli Sarraflar ve Kuyumcular Esnaf ve Sanatkârlar Odası tarafından altın satış fiyatının belirlendiği, belirlenen fiyatların www.dijikur.com adlı internet sitesinden ve sms yoluyla duyurulduğu, belirlenen fiyatlara uymayan esnafa anılan oda tarafından baskı yapıldığı yönündeki iddialar üzerine başlatılan önaraştırma sonucunda, odanın üyeler ile gerçekleştirdiği toplantıda altın satış fiyatlarının sabitlenmesinin ve bu fiyatlara uymayanlara oda tarafından ceza verilmesinin gündeme geldiği, ancak bu fikre katılanların olduğu kadar karşı çıkanların da olduğu ve toplantıda bu konuya ilişkin herhangi bir karar alınmadığı anlaşılmıştır. Buna ilaveten, oda yönetiminin istese bile Denizli Esnaf ve Sanatkârlar Odası Birliği'nin yetkisi nedeniyle üyelere yaptırım uygulanmasına ilişkin hukuken bir imkânın bulunmadığı, ayrıca oda tarafından söz konusu Birliğe herhangi bir üye hakkında bir şikâyet iletilmediği belirtilmiştir. Dosya kapsamında, üyelere senet alınması, üyelere baskı yapılması gibi önem arz edecek bir uygulamaya ilişkin emarelere rastlanılmadığı, fiyatlarda birlikteliğin sağlanması isteğinin sadece konuşma seviyesinde ve tek taraflı bir irade beyanı olarak kaldığı belirtilmiş; gerek tüm üyelerin aynı fikirde olmaması gerekse 131 üyenin bulunduğu bir pazar yapısında fiyat birlikteliğinin sağlanması isteğinin hayata geçirilmesinin oldukça zor olduğu değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda, dosya mevcudu iddialara yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti bozucu etki doğuran ya da doğurabilecek uygulamalardan kaçınılması gerektiğine ilişkin olarak odaya görüş bildirilmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir. Kurul üyesi Reşit GÜRPINAR ise karşı görüşünde elde edilen bulgular sonucunda şüphenin giderilemediği, söz konusu eylemlerin etkilerinin ölçüsünün anlaşılamadığı ve uygulamanın ne aşamada kaldığının tespit edilemediği gerekçesiyle oda hakkında soruşturma açılması gerektiğini savunmuştur.

I.6.5. 27.10.2016 tarihli ve 16-35/603-268 sayılı Kurul Kararı

- (148) İzmir Kuyumcular Odası'nın başta altının satış fiyatını belirlemek ve belirlenen fiyatlara uymayan esnafa bazı yaptırımlar uygulamak yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğini tespit etmek amacıyla açılan soruşturma kapsamında, yapılan yerinde incelemede elde edilen bulgular ve kuyumcu esnafına yapılan ankette elde edilen cevaplar sonucunda odanın altın fiyatlarında belirleyici rol oynadığı ve oda tarafından fiyat birlikteliğine yönelik denetim gerçekleştirildiği tespit edilmiş ve oy birliği ile odaya idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.

I.7. Değerlendirme

I.7.1. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi Bakımından Yapılan Değerlendirme

- (149) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi uyarınca "*belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacı taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri*" yasaklanmaktadır. Dolayısıyla Kanun kapsamında bir ihlalden bahsedebilmek için bir uygulamanın amacı veya etkisinin piyasadaki rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olması ve bu uygulamanın teşebbüsler arası anlaşma/uyumlu eylem yoluyla veya teşebbüs birliklerince alınan kararlar neticesinde olması gerekmektedir.
- (150) Mezkûr Kanun'un 4. maddesinde yer alan hükmün temel amacı, her bir teşebbüsün kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, bağımsız olarak belirlemesidir. Rekabeti bozucu nitelikteki anlaşmaların ya da teşebbüs birliği kararlarının varlığı halinde, teşebbüslerin bağımsız davranışlarının yerini ilgili tarafların

ortak çıkarlarına hizmet eden koordineli davranışlar almaktadır. Bu tür anlaşmalar, serbest piyasa ekonomisinden elde edilmesi beklenen faydaları azaltarak kaynakların etkinsiz kullanılmasına ve serbest piyasa sisteminin sağladığı refahın piyasadaki aktörlere hak etmedikleri oranda dağılmasına yol açacaktır. Diğer bir deyişle, bu tür anlaşmalara taraf olan teşebbüsler, normal rekabet şartları içinde elde edemeyecekleri kârlara ulaşarak bu ekonomik faaliyetlerle yaratılan refahın çoğunu kendilerine aktarma olanağına sahip olacaklar ve serbest piyasa ekonomisinin sağlıklı bir şekilde işlemlerini engelleyeceklerdir.

- (151) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma bakımından yapılacak değerlendirmede, öncelikle rakip teşebbüsler arasında bir anlaşmanın varlığı tespit edilmekte, sonrasında söz konusu anlaşmanın rekabeti kısıtlama amacının veya etkisinin bulunup bulunmadığı değerlendirilmektedir. Rekabeti kısıtlayıcı amaç ya da etki söz konusuysa, anlaşma sonucunda ortaya çıkacak rekabetçi faydaların belirlenmesi, bu faydaların anlaşmanın rekabeti kısıtlayıcı etkilerinden daha fazla olup olmadığının ortaya konulması, bir başka ifade ile 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde muafiyetten yararlanıp yararlanamayacağının tespit edilmesi gerekmektedir.
- (152) Rekabet hukuku kapsamında anlaşma kavramı, borçlar hukukunun konusunu oluşturan sözleşmelerden daha geniş yorumlanmakta ve bağlayıcı olma, yazılı şekil, yükümlülüklerin ifa edilmemesi halinde uygulanacak yaptırımın düzenlenmesi yahut yürürlük koşulları gibi herhangi bir şekil şartı aranmamaktadır. Anlaşma olarak nitelendirilebilecek bir ihlalden bahsedebilmek için, teşebbüslerin ortak bir amaç veya sonuca yönelik niyetlerinin örtüştüğünü ve bu amaca yönelik bağlılığın bilinçli olduğunu göstermek gerekmektedir. Teşebbüslerin ortak bir amaca yönelik niyetlerinin bilinçli olarak örtüşmesi anlaşmanın varlığını göstermek için yeterli olmaktadır.
- (153) Bir anlaşmanın rekabeti kısıtlama amacının olup olmadığının değerlendirilmesinde, anlaşmanın içeriği, ulaşmaya çalıştığı hedefler ve anlaşmanın yer aldığı iktisadi ve hukuki çerçeve dikkate alınmalıdır⁴¹. Birlikte fiyat tespiti, pazar ve müşteri paylaşımı ve arzın kontrolüne ilişkin anlaşmaların amacının rekabetin kısıtlanması olduğu ilk bakışta görülebilecek kadar açık olduğu kabul edilmekte ve bu tür anlaşmaların genel olarak amaç bakımından rekabeti kısıtlayıcı oldukları değerlendirilmektedir⁴². Rekabeti kısıtlama amacı bulunan bir anlaşma doğası gereği 4. madde kapsamında ihlal teşkil ettiğinden, söz konusu anlaşmanın pazardaki fiili veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek bulunmamaktadır.
- (154) Meslek odalarının ya da derneklerin altın fiyatlarını belirlemesi ve bu fiyatlara uyulmaması halinde üyelere birtakım yaptırımlar uygulanması Türkiye'de yaygın bir biçimde görülmekte olup Kurul kararlarına da sıklıkla konu olmaktadır. Kurulun 19.09.2007 tarihli ve 07-73/894-338 sayılı kararı ile 19.09.2007 tarihli ve 07-73/892-336 sayılı kararında ifade edildiği üzere, ziynet ürünlerinin devlet tarafından fiyatlandırılması ya da altın fiyatının borsada belirleniyor olması, Türkiye'de faaliyet gösteren kuyumcular arasında fiyat rekabetinin yaşanmayacağı anlamına gelmemelidir. Bu durum, işçilik içeren ürünler haricinde Darphane tarafından basılan ve ayarı/gramı standart olan ürünler için dâhi geçerlidir. Başka bir ifadeyle, kuyumcuların ata, tam, yarım ve çeyrek gibi standart ürünlerin satış fiyatlarını diledikleri

⁴¹ Yatay İşbirliği Anlaşmaları Hakkında Kılavuz para.18.

⁴² Guidelines on the application of the Article 101(3) of the Treaty (AB Muafiyet Kılavuzu), Official Journal C 101, 27.04.2004, s.100, para.23; Muafiyetin Genel Esaslarına İlişkin Kılavuz (Muafiyet Kılavuzu), s.2, para. 8.

gibi belirlemelerinin önünde hiçbir engel bulunmaması gerekmektedir.

- (155) Yukarıda yer verilen geçmiş Kurul kararlarından anlaşılacağı üzere, teşebbüs birliği niteliği gösteren dernek ve odaların kuyumcular arasında koordinasyonun sağlanmasında belirleyici bir rol üstlenmesi sektörde sıkça karşılaşılan bir durumdur. İşbu dosya çerçevesinde rakipler arası koordinasyonu sağlayan bir teşebbüs birliği bulunmamakta ve bu yönüyle mevcut dosya sarrafiye ürünlerini (çeyrek, yarım, tam ve ata altın vb.) konu alan geçmiş tarihli Kurul kararlarından ayrılmaktadır. Mevcut dosyada bir teşebbüs birliği kararının söz konusu olmamasından hareketle öncelikle teşebbüsler arasında bir anlaşma olup olmadığı ve anlaşmanın ortaya konulması durumunda söz konusu anlaşmanın rekabeti kısıtlayıcı olup olmadığı değerlendirilmiştir.
- (156) Mevcut dosya kapsamında aşağıda yapılacak ayrıntılı değerlendirmelerde görüleceği üzere soruşturma tarafı teşebbüsler tarafından, nihai müşterilere uygulanacak fiyatların, komisyon oranlarının ve arzın kontrolüne yönelik çalışma saatlerinin birlikte belirlenmesi davranışları rekabeti ihlal niteliği taşımaktadır.
- (157) Önaraştırma çerçevesinde ihlalin varlığına işaret edebilecek birincil ve ikincil nitelikte deliller elde edebilmek amacıyla teşebbüslerde yerinde incelemeler, soruşturma kapsamında ise tarafların birlikte çalıştığı toptancılar ve bankalar ile çevre illerdeki kuyumcular ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Taraflar ile yapılan görüşmelerden ve yerinde incelemelerden edinilen bilgi ve bulguların neticesinde önemli görülen ve ihlalin varlığına işaret ettiği değerlendirilen bulgulara yukarıda yer verilmiştir.
- (158) Yerinde incelemelerde elde edilen bulgulara ilişkin bölümde yer verilen bulgular teşebbüslerin çalışanları/yetkilileri arasında oluşturulan Whatsapp yazışmalarından oluşmaktadır. Teknolojinin hızla gelişmesi bireylerin iletişim kurma yöntemlerini etkilemekte, dolayısıyla iş görüşmeleri de kesintisiz iletişim imkânı sunan ve teşebbüs çalışanları arasında günlük görüşmelerde etkinlik doğuran Whatsapp benzeri uygulamalara kaymaktadır. Bu noktada, rekabet otoriteleri de inceleme yöntemlerindeki etkinliklerini korumak adına bu gelişmelere ayak uydurmak durumunda kalmaktadırlar. Bu bakımdan öncelikle rekabet otoritelerinin Whatsapp ile ilgili bazı kararlarına yer vermek uygun olacaktır.
- (159) İspanya Rekabet Otoritesi (CNMC) *Almendra y Miel* kararında⁴³ pazar paylaşımı ihlalini ortaya koyarken Whatsapp yazışmalarının delil olarak kullanılabilceği sonucuna ulaşmış, İspanyol Yüksek Mahkemesi de devam eden süreçte bu kararı onamıştır⁴⁴. Çin Rekabet Otoritesi (NDRC) ihlalin varlığını ortaya koyarken Çin'deki popüler sohbet uygulaması olan Wechat yazışmalarından faydalanmıştır⁴⁵. Amerikan Adalet Bakanlığı Antitröst Birimi ise 2017 yılında *bileklik bandajı* kartelinde⁴⁶ teşebbüslerin Facebook, Skype ve Whatsapp gibi sosyal medya platformları üzerinden gerçekleştirdikleri yazışmaları çözümleyerek bu uygulamalar vasıtasıyla teşebbüslerin yasa dışı anlaşmaların tarafı oldukları sonucuna varmıştır. Hollanda Rekabet Otoritesi ise inceleme sırasında Whatsapp yazışmalarını silen teşebbüse 1,84 milyon Avro para cezası vererek inceleme yetkilerinin etkinliğini korumadaki kararlılığını ortaya

⁴³ Almendra y Miel y Otro, expte. R/DC/0001/14, Karar Tarihi: 31.01.2014

⁴⁴ Audiencia Nacional Kararı. Tarih 18 July 2016, D. Claudio, Almendra y Miel SA y Confectionary Holding SL v CNMC, No 136/2014, ES:AN:2016:2986.

⁴⁵ https://www.jonesday.com/en/insights/2016/09/antitrust-alert--new-tool-for-antitrust-investigations-in-china_, Erişim Tarihi: 31.07.2019

⁴⁶ USA v. Azim Makanojiya, Case No: 4:17-cr-00478, Tarih: 07.08.2017

koymuştur⁴⁷.

- (160) Rekabet Kurulunun kararları incelendiğinde, Kurulun Whatsapp yazışmalarına dayanarak ihlal kararı verdiği ilk dosya *Burdur Otogaz*⁴⁸ kararıdır. Bu kararda Kurul, Burdur il merkezinde faaliyet gösteren istasyonların otogaz, LPG ve akaryakıt ürünlerinin satış fiyatlarını tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiğine karar vermiş ve çoğunluğu teşebbüs çalışanları/yetkilileri arasında oluşturulan Whatsapp grubundaki yazışmalardan oluşan belgeleri delil olarak kullanmıştır. Öte yandan Whatsapp yazışmalarına yer verilen ilk Kurul kararı ortodonti malzemeleri ve ekipmanı sağlayıcılarının fiyat tespitinde bulunup bulunmadıklarının incelendiği *Ortodonti* soruşturmasıdır⁴⁹. Kurul ihlal sonucuna ulaşmamış olsa da gerekçeli kararda Whatsapp yazışmalarına delil olarak yer vermiştir. Bu karardaki Whatsapp grupları iş görüşmelerinin gerçekleştiği gruplar olup çalışanların kişisel hesaplarını içermemekle birlikte ilgili yazışmalara Whatsapp'ın masaüstü uygulaması vasıtasıyla ulaşılmıştır. *Frito Lay* kararında⁵⁰ ise Kurul ihlal sonucuna ulaşmamakla birlikte şikâyetçinin sunmuş olduğu Whatsapp yazışmalarını içeren ekran görüntülerini delil olarak kabul etmiştir. Diğer taraftan, *Mosaş* kararında⁵¹ yerinde inceleme sırasında teşebbüs yetkilileri arasında çevrim içi yazışma grubu üzerinden gerçekleşen yazışmalarda geçen ifadeler incelemenin engellenmesi olarak değerlendirilmiştir. Son olarak *Teke/ Birası devralması* kararında⁵² Kurul, Kuruma yanlış ya da yanıltıcı bilgi verilip verilmediğini ortaya koymak için yaptığı değerlendirmede Efes'in Kuruma sunduğu Mey İçki ile arasında geçen Whatsapp yazışmalarından faydalanmıştır.
- (161) Yukarıda yer verilen Kurul kararları ve yurt dışı uygulamaları, rekabet otoritelerinin gelişen teknolojileri benimseyen teşebbüslerin etkin bir şekilde incelenebilmesi için Whatsapp yazışmalarını delil olarak kullandığını göstermektedir. İşbu soruşturma kapsamında kuyumcuların da ticari ilişkilerini telefon ve Whatsapp gibi uygulamalar üzerinden sürdürdükleri görülmektedir. Bu çerçevede, rakip kuyumcuların birbirleriyle Whatsapp üzerinden gerçekleştirdikleri yazışmalar dosya kapsamında delil niteliğindedir.
- (162) Dosya kapsamında yer verilen Whatsapp yazışmalarında da teşebbüs yetkililerin ve/veya çalışanlarının bulunduğu iki Whatsapp grubu üzerinden çeşitli konuların konuşulduğu ve bunlara yönelik kararlar alındığı görülmektedir. Teşebbüsler arasında açıkça rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olan klasik bir anlaşmada alınan kararların anlaşma tarafı teşebbüslerin katılımıyla ortak olarak alınması, anlaşma kararlarına uyumun kontrol edilmesi ve uymayan teşebbüslere yönelik cezai yaptırım öngörülmesi beklenir. Dosya kapsamında edinilen bilgiler doğrultusunda teşebbüsler arasındaki yazışmalarda yer alan ve Bulgu-24'teki "*dernek kuralı var arkadaşlar*", Bulgu-26'daki "*toplular bir karar verelim... kapanış saatlerini 19.30 olarak kabul ettik*", Bulgu-29'daki "*...ortak karar ne olursa uyarız*", Bulgu-34'teki "*...oturup toplanalım herkes fikrini beyan etsin ortak bir noktada buluşalım*" ve Bulgu-15, Bulgu-16, Bulgu 22'de geçen toplantı yapılmasına ilişkin "*Bu akşam İstanbul kuyumculuk (.....) misafiriyyz*", "*20 Haziran Perşembe akşamı birtakım kararların alınacağı Dernek toplantısı olacak yetkili olan arkadaşların katılımı zorunludur*", "*Toplantı Burak kuyumculuk Premium da*

⁴⁷<https://www.acm.nl/en/publications/acm-has-imposed-fine-184-million-euros-deleting-whatsapp-chat-conversations-during-dawn-raid>, Erişim Tarihi: 31.07.2019

⁴⁸ 09.01.2020 tarihli ve 20-03/28-12 sayılı Kurul kararı.

⁴⁹ 29.03.2018 tarihli ve 18-09/157-77 sayılı Kurul kararı.

⁵⁰ 12.06.2018 tarihli ve 18-19/329-163 sayılı Kurul kararı.

⁵¹ 21.06.2018 tarihli ve 18-20/356-176 sayılı Kurul kararı.

⁵² 07.02.2019 tarihli ve 19-06/54-20 sayılı Kurul kararı.

buluşuyoruz”, “Arkadslar acil toplantı yapmamız lazım bu durum rahtz etdi Bızı”, “Bu hafta toplanalım karara bağlayalım” şeklindeki ifadelerden kararların ortak bir şekilde alındığı, gerektiğinde toplantılar yapıldığı anlaşılmaktadır.

- (163) Bunun yanı sıra Bulgu-22’de geçen *“Malıma fiyat verildi hemde müşteriyle beraber gittik tanıtmadık kendimiz. Direk fiyat veriliyor. (.....) kuyumculuktan”,* Bulgu-23’te geçen *“1116.71 gr bilezik müşteri ısrarla çerkezköy daha verdiğini söylüyor”,* Bulgu-21’de geçen *“Arkadaşlar derneğimizin belirlediği fiyatlara uyalım lütfen farklı fiyat vermeyelim müşteriyle sorun yaşıyoruz çeyrek 357 alış. 358 diye fiyat vermeyelim”* gibi ifadelerden teşebbüslerin müşteriler aracılığıyla kendi ürünlerine diğer teşebbüsler tarafından farklı fiyat verilip verilmediğini kontrol etmeye çalıştıkları görülmektedir.
- (164) Herhangi bir teşebbüs hakkında cezai yaptırım uygulandığına yönelik tespit bulunmamakla birlikte, Bulgu-21’de yer alan *“Müşteri bir lira İçin yalan söylüyo veya 1 saat önce fiyat soruyor sonra bi daha soruyor böyle bişey kapaklıda hiç olmuyo eğer böyle yapan varsa tespit edelim. Gerekirse dernek cezasını kessin.”* ve Bulgu-22’de yer alan *“Arkadaşım sana katılıyorum ekmekle oynayanın her zaman karşısındayız gereği neyse yapılsın 1atada böyle ödensin...”, “Toplantı yapılp konuşulsun gerekirse ceza kesilsin dernek kurulurken bu şekilde söylenmişti.”* ifadelerinden kararlara uymayan teşebbüslere yönelik ceza uygulanmasının istendiği ve buna yönelik toplantılar yapıldığı görülmektedir. Dolayısıyla teşebbüslerin ortak bir amaca yönelik niyetlerinin örtüştüğü ve bu amaca yönelik bağlılığın bilinçli olduğu açıkça görülmekte olup teşebbüsler arasındaki anlaşmanın varlığı tartışmasızdır. Bu doğrultuda var olan anlaşmanın amaç veya etki bakımından rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (165) 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında yapılan değerlendirmelerde teşebbüslerin eylemlerinin rekabeti kısıtlama amacının veya etkisinin bulunup bulunmadığı incelenmektedir. Birlikte fiyat tespiti, pazar ve müşteri paylaşımı ve arzın kontrolüne ilişkin anlaşmaların amacının rekabetin kısıtlanması olduğu, bu amacın ilk bakışta görülebilecek kadar açık olduğu kabul edilmekte ve bu tür anlaşmaların genel olarak amaç bakımından rekabeti kısıtlayıcı oldukları değerlendirilmektedir⁵³. Rekabeti kısıtlama amacı bulunan bir anlaşma doğası gereği 4. madde kapsamında ihlal teşkil ettiğinden, söz konusu anlaşmanın pazardaki fiili veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek bulunmamaktadır. Bununla birlikte alınan kararların uygulamaya geçmemiş olması veya kısmen uygulanabilmiş olması, amaç bakımından rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olduğunun tespit edilmesine rağmen ilave olarak etkilerinin de araştırılması, ihlalin ağırlığının ortaya konulması ve taraflara uygulanacak idari yaptırımın belirlenmesine yöneliktir⁵⁴.
- (166) Bu aşamada soruşturma taraflarının aralarında anlaşma sağladıkları hususların rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olup olmadığı ayrı ayrı incelenmiştir.

I.7.1.1. Fiyat Birlikteliğine İlişkin Değerlendirme

- (167) Fiyat birlikteliğine ilişkin olarak öncelikle belirtmek gerekir ki, hakkında soruşturma yürütülen ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK dışındaki tüm teşebbüsler tarafından DİJİKUR programı üzerinden ortak dijital ekrana yansıtılan fiyat listesi ile yalnızca altın alış ve satış fiyatlarının takibinin amaçlandığı, ayrıca teşebbüslerin geneli tarafından

⁵³ Guidelines on the application of the Article 101(3) of the Treaty (AB Muafiyet Kılavuzu), Official Journal C 101, 27.04.2004, s.100, para.23; Muafiyetin Genel Esaslarına İlişkin Kılavuz (Muafiyet Kılavuzu), s.2, para. 8.

⁵⁴ Muafiyet Kılavuzu para. 9, 11

ekranda yer alan fiyat listesine uyum konusunda bir zorunluluğun bulunmadığı, her teşebbüsün kendi ticari kararı doğrultusunda fiyat politikasını belirlediği ifade edilmiştir. Ancak, yukarıda yer verildiği üzere Bulgu-3, 4, 5, 6, 8, 10 ve 13 ile DİJKUR'dan edinilen bilgiler çerçevesinde, DİJKUR programı aracılığıyla, program üzerinden altın fiyatlarına belirli bir kâr marjı eklenerek diğer bir deyişle nihai olarak tüketiciye sunulacak olan altın alış ve satış fiyatlarının ekrana yansıtıldığı anlaşılmaktadır.

- (168) Bu noktada, yukarıda kendisiyle yapılan görüşmeye yer verilen, TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK yetkilisinin *“biz rekabeti önlemek için bir dernek çatısı altında birleşmeyi düşündük, deneme amaçlı olarak da böyle bir yazılım geliştirildi. Bize katılmak isteyip istemediğimiz soruldu ve ortak bir kararla bu sisteme geçildi. Biz yazılımda belirtilen fiyatları tamamen uyguluyoruz. Yazılımdaki fiyatlar İstanbul Kapalı Çarşı'daki fiyatların üzerine belirli bir marj eklenerek belirlenir.”* şeklindeki ifadeleri de hem teşebbüslerin aralarında anlaşarak rekabetin kısıtlanmasını amaçladığını ortaya koymakta hem de yazılımın hangi amaçla kullanıldığına yönelik kanaati desteklemektedir.
- (169) Ayrıca, Bulgu-21'den teşebbüsler arasında fiyatlara uyulması konusunun konuşulduğu ve aksi durumda BİRLİKTELİK'in müdahalesinin talep edildiği de yazışmalardan görülmektedir. Kaldı ki, teşebbüslerin ve DİJKUR'un iddia ettiği gibi ortak ekranda listelenen fiyatların tavsiye fiyat olması ve fiyatlara uyum konusunda teşebbüslere/grup üyelerine bir yaptırım olmaması halinde dahi, söz konusu fiyatların hâlihazırda tüm teşebbüsler için referans alınan uyarlanmış fiyatlar olması, fiyatların birlikte belirlendiği gerçeğini ve rekabetçi endişenin varlığını ortadan kaldırmamaktadır. Bu doğrultuda teşebbüsler tarafından referans nokta olarak kullanılabilir bir fiyatın varlığı Kurulun 02.08.2007 tarih ve 07-63/782- 287 sayılı kararında da rekabeti kısıtlayıcı olarak değerlendirilmiştir⁵⁵.
- (170) Yukarıda yer verildiği üzere SEDAT KUYUMCULUK'ta yapılan yerinde incelemede, teşebbüs yetkilisi tarafından *“Kuyumcular olarak bir başka kuyumcunun müşterisinin alım-satım fiyatı hakkında yorum yapmıyoruz. Örneğin bir müşteri benden mal aldıysa, diğer kuyumcunun benim müşteriye sen pahalıya almışsın bunu iade et ben sana daha ucuza vereyim, şeklinde bir davranışla diğer kuyumcunun işlerini bozmaması için kuyumcular arasında karar aldık.”* hususları ifade edilmiştir. Bulgu-22'den ise bir teşebbüsün, başka bir teşebbüs tarafından müşteriye satılan ürünün kendisi tarafından daha düşük fiyatla satılabileceği teklifinin diğer teşebbüsler tarafından tespit edilmesi üzerine, bu durumdan kaynaklanan rahatsızlığın dile getirildiği, buna ilişkin yaptırım uygulanması talep edildiği zira BİRLİKTELİK'in kurulmasındaki amacın birbirlerinin müşterilerine karşı farklı fiyat teklifi sunulmaması olduğu anlaşılmaktadır. Netice itibarıyla Bulgu-11'den teşebbüslerin aralarında vardığı bir diğer kararın bir ürün için müşteri ile anlaşılan fiyattan farklı fiyat verilmesinin engellenmesine ve Bulgu-22'den birbirlerinin müşterilerine fiyat verilmesinin engellenmesine ilişkin olduğu görülmektedir. Söz konusu karar teşebbüsler arasındaki fiyat rekabetinin azaltılmasının ve tek fiyat uygulamasının amaçlanması olarak değerlendirilmektedir.
- (171) Yukarıda ifade edildiği gibi piyasadaki rekabetin teşebbüsler arası anlaşmalar ile kısıtlanması amacının ortaya konulması durumunda, ihlalin var olduğunu öne sürebilmek için rekabeti kısıtlayıcı etkilerin ortaya konulması zorunluluk teşkil etmemektedir. Yine de taraflara uygulanacak idari yaptırımın belirlenmesinde rekabeti

⁵⁵ Ayrıca Kurulun 12.12.2014 tarihli ve 14-51/900-410 sayılı kararında da piyasadaki teşebbüsler tarafından referans gösterge olarak kabul edilen fiyat havuzunun rekabetçi endişelere yol açacağı gerekçesiyle 4054 sayılı Kanun'un 9/3 maddesi doğrultusunda görüş gönderilmesine hükmedilmiştir.

kısıtlayıcı nitelikte olan anlaşmanın etkilerinin de araştırılması önem arz etmektedir. İhlalin piyasadaki etkisi bakımından en uygun gösterge alınan kararların teşebbüsler tarafından uygulanıp uygulanmadığıdır. Fiyatlara riayet etmeye ve fiyat birlikteliğine uymayan teşebbüslere ceza verilmesine yönelik yazışmalardan teşebbüslerin bir kısmının belirlenen fiyatlara uymadığı, diğer bir kısmının ise belirlenen fiyatlara tüm teşebbüslerin uymasını talep ettiği anlaşılmaktadır (Bulgu-21). Bu doğrultuda anlaşma dönemi içerisinde öncelikle teşebbüslerin uyguladıkları fiyatların analizini yapmak için teşebbüslerden 2017, 2018 ve 2019 yıllarının Haziran-Temmuz ve Ağustos aylarına ilişkin çeyrek altın satış fiyatı ve kredi kartı slip bilgileri talep edilmiştir. Altın fiyatlarının gün içerisinde anlık olarak değişkenlik göstermesi nedeniyle ortalama fiyatlar üzerinden yapılacak analizler tutarlı olmayacağından teşebbüslerin aynı gün ve aynı saatlerde gerçekleşen satışlarının karşılaştırılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir. Ancak, teşebbüslerin tamamının satış gerçekleştirdiği belirli bir gün ve saate rastlanmaması, gönderilen bilgilerdeki bazı verilerin hatalı girildiğinin tespit edilmesi nedeniyle teşebbüslerin uyguladıkları fiyatların birbirleri ile karşılaştırılması bakımından anlamlı bir tablo oluşturulamamıştır. Öte yandan, teşebbüslerin gerçekleştirdikleri satışlarda DİJİKUR programı vasıtasıyla ekrana yansıtılan fiyatların altında fiyat uygulayıp uygulamadıkları incelenmiş ve aşağıdaki tablo oluşturulmuştur.

Tablo-1: Teşebbüslerin çeyrek altın satış fiyatlarının DİJİKUR Programında yer alan fiyatların altında olup olmadığı bilgisi⁵⁶

Teşebbüs	2018			2019	
	Haziran	Temmuz	Ağustos	Haziran	Temmuz
TURKUAZ KUYUMCULUK	✓	✓	✓	✓	✓
SEÇKİN KUYUMCULUK	✓	✓	χ	✓	✓
BURAK KUYUMCULUK	✓	✓	✓	✓	✓
MURAT KUYUMCULUK	✓	✓	✓	✓	χ
SILA KUYUMCULUK	✓	✓	✓	✓	✓
ALKON KUYUMCULUK	✓	✓	-	χ	χ
İSTANBUL KUYUMCULUK	-	-	-	✓	✓
SEDAT KUYUMCULUK	✓	✓	✓	✓	✓
TURHAN KUYUMCULUK	✓	χ	χ	χ	χ
ALBAYRAK KUYUMCULUK	✓	✓	✓	✓	✓
ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK	-	-	-	-	-
ALTINTAŞ KUYUMCULUK	✓	✓	✓	✓	✓
TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK	✓	✓	✓	✓	✓
EGE KUYUMCULUK	✓	✓	✓	-	-
CAN KUYUMCULUK	✓	✓	✓	✓	✓
ÖZ&EL KUYUMCULUK	-	-	✓	✓	✓
METİN KUYUMCULUK	✓	✓	χ	-	-

Kaynak: Teşebbüslerden edinilen bilgiler

(172) Bu noktada yapılan karşılaştırmanın teşebbüsler tarafından kredi kartı ile satış

⁵⁶Tabloda yer alan "✓" işareti ilgili teşebbüsün belirtilen ayda en az bir kere DİJİKUR programında yer alan fiyatın altında satışının bulunduğu, "χ" işareti ise yukarıda adı geçen teşebbüslerin ilgili ayda DİJİKUR programında yer verilen fiyatın altında satışının olmadığını göstermektedir. Diğer taraftan tabloda yer alan "-" işareti ilgili teşebbüsün belirtilen ayda satışının olmadığını veya bu verilere erişilemediğini ifade etmektedir.

gerçekleştirilen çeyrek altın fiyatları üzerinden yapılmış olduğu belirtilmelidir. Nakit gerçekleştirilen satışlara ilişkin faturalarda satış saatinin yazmaması ve hangi ürün olduğunun tespitinin kesin olarak yapılamaması nedeniyle nakit satışlar ve diğer ürünler bakımından teşebbüslerin fiyatlara uyumu tespit edilememektedir.

- (173) Teşebbüslerin kendi aralarında anlaşarak DİJİKUR programı vasıtasıyla uygulayacakları kâr marjlarını belirlemeleri doğrudan rekabeti kısıtlayıcı niteliktedir. Bununla birlikte incelemelerde elde edilen DİJİKUR programı verileri ile sektörde önemli bir marka bilinirliği bulunan ve kuyumcular tarafından altın fiyatlarının takibi amacıyla kullanılan HAREM ALTIN'ın internet sitesinde yer alan günlük altın alış ve satış fiyatlarının karşılaştırılmasının da dosya konusu uygulamalar bakımından fikir verebileceği değerlendirilmektedir. Bu çerçevede HAREM ALTIN'ın internet sitesinde yer alan günlük altın alış ve satış fiyatları ile incelemelerde elde edilen DİJİKUR programı verilerinde yer alan çeyrek altın alış ve satış fiyatları arasındaki farkların karşılaştırıldığı tabloya ve bu farkların grafik üzerinde gösterilen seyrine aşağıda yer verilmektedir:

Tablo-2: EGE KUYUMCULUK'TA yapılan yerinde incelemede alınan Dijikur verileri ile HAREM ALTIN internet sitesinde yer alan çeyrek altın alış ve satış fiyatı farkları karşılaştırması

Ayın Günleri	HAZİRAN 2018		TEMMUZ 2018		AĞUSTOS 2018		HAZİRAN 2019		TEMMUZ 2019	
	HAREM ALTIN Fark	DİJİKUR Fark	HAREM ALTIN Fark	DİJİKUR Fark	HAREM ALTIN Fark	DİJİKUR Fark	HAREM ALTIN Fark	DİJİKUR Fark	HAREM ALTIN Fark	DİJİKUR Fark
1	3,27	(.....)	3,40	(.....)	6,80	(.....)	7,00	(.....)	6,60	(.....)
2	3,26	(.....)	3,40	(.....)	6,80	(.....)	6,60	(.....)	6,60	(.....)
3	3,14	(.....)	3,30	(.....)	7,40	(.....)	6,60	(.....)	6,90	(.....)
4	3,15	(.....)	3,10	(.....)	7,40	(.....)	6,50	(.....)	7,50	(.....)
5	3,14	(.....)	3,10	(.....)	7,90	(.....)	6,60	(.....)	7,10	(.....)
6	3,23	(.....)	3,10	(.....)	6,80	(.....)	5,60	(.....)	7,90	(.....)
7	3,08	(.....)	3,10	(.....)	6,70	(.....)	5,50	(.....)	6,40	(.....)
8	2,82	(.....)	3,80	(.....)	7,50	(.....)	5,40	(.....)	6,30	(.....)
9	3,17	(.....)	3,60	(.....)	15,10	(.....)	5,30	(.....)	6,30	(.....)
10	3,12	(.....)	4,20	(.....)	19,60	(.....)	4,70	(.....)	6,30	(.....)
11	3,09	(.....)	4,30	(.....)	41,60	(.....)	4,80	(.....)		
12	3,27	(.....)	3,50	(.....)	36,60	(.....)	5,00	(.....)		
13	3,38	(.....)	2,90	(.....)	25,20	(.....)	5,30	(.....)		
14	3,33	(.....)	3,50	(.....)	21,90	(.....)	5,40	(.....)		
15	3,42	(.....)	3,50	(.....)	18,40	(.....)	5,40	(.....)		
16	3,42	(.....)	4,20	(.....)	19,20	(.....)	4,80	(.....)		
17	3,19	(.....)	4,20	(.....)	13,50	(.....)	4,70	(.....)		
18	3,21	(.....)	4,30	(.....)	13,30	(.....)	5,40	(.....)		
19	3,12	(.....)	4,30	(.....)	18,40	(.....)	5,10	(.....)		
20	3,11	(.....)	4,20	(.....)	18,50	(.....)	5,70	(.....)		
21	3,87	(.....)	4,30	(.....)	18,50	(.....)	5,40	(.....)		
22	5,09	(.....)	4,20	(.....)	18,40	(.....)	5,40	(.....)		
23	6,87	(.....)	4,70	(.....)	18,60	(.....)	5,80	(.....)		
24	4,18	(.....)	4,10	(.....)	18,60	(.....)	6,30	(.....)		
25	3,17	(.....)	4,50	(.....)	19,00	(.....)	6,30	(.....)		
26	3,26	(.....)	4,30	(.....)	13,50	(.....)	6,30	(.....)		
27	3,00	(.....)	3,90	(.....)	13,10	(.....)	8,00	(.....)		
28	3,20	(.....)	3,90	(.....)	14,30	(.....)	9,20	(.....)		
29	3,00	(.....)	4,30	(.....)	18,60	(.....)	9,20	(.....)		
30	3,00	(.....)	4,30	(.....)	18,40	(.....)	7,50	(.....)		

DİJİKUR verileri
incelemenin
yapıldığı
10.07.2019 tarihine
kadar olan süreyi
kapsamaktadır.

Ortalama	3,42	(.....)	3,85	(.....)	16,32	(.....)	6,02	(.....)	6,79	(.....)
Kaynak: EGE KUYUMCULUK'ta Yapılan Yerinde İnceleme ve HAREM ALTIN internet sitesi										

- (174) Tablo incelendiğinde 2018 yılında HAREM ALTIN'ın alış ve satış fiyatı arasındaki farkın ortalama olarak Haziran ayında 3,42 TL, Temmuz ayında 3,85 TL, Ağustos ayında ise 16,32 TL olduğu görülmektedir. DİJİKUR programı için ise alış ve satış fiyatları arasındaki farklar ortalama olarak Haziran ayında (.....) TL, Temmuz ayında (.....) TL ve Ağustos ayında (.....) TL olarak gerçekleşmiştir.
- (175) 2019 yılında ise HAREM ALTIN'ın altın alış ve satış fiyatı arasında ortalama olarak Haziran ayında 6,02 TL, önaraştırma kapsamında yerinde incelemenin yapıldığı tarih olan 10.07.2019 tarihine kadar ise ortalama olarak 6,79 TL fark belirlediği, DİJİKUR programında ise ortalama olarak Haziran ayında ve 10.07.2019 tarihine kadar Temmuz ayında (.....) TL fark uygulandığı tespit edilmiştir.
- (176) DİJİKUR programı verilerinde yer alan kâr marjı HAREM ALTIN'ın belirlemiş olduğu kâr marjından açık şekilde daha yüksek seyretmiştir. Dolayısıyla bazı teşebbüsler tarafından yerinde incelemeler esnasında DİJİKUR programında yer alan fiyatların sadece altın fiyatlarını takip amaçlı olduğu hususunun gerçeği yansıtmadığı, bu fiyatların teşebbüslerin aynı fiyatları uygulamak amacıyla piyasada belirlenen altın fiyatlarına belirli bir kâr marjının eklenerek oluşturulduğu fiyatlar olduğu anlaşılmaktadır. Kâr marjlarındaki değişimlerin daha net olarak görülebilmesi amacıyla Tabloda gösterilen marjlara aşağıda Grafik-1 ve Grafik-2 olarak tekrar yer verilmiştir:

Grafik-1: 2018 Yılı Haziran, Temmuz ve Ağustos Aylarına Ait HAREM ALTIN ve DİJİKUR Programı Fiyat Farklarının Seyri

(.....TİCARİ SIR.....)

Grafik-2: 2019 Yılı Haziran ve Temmuz Aylarına Ait HAREM ALTIN ve DİJİKUR Programı Fiyat Farklarının Seyri

(.....TİCARİ SIR.....)

- (177) Öncelikle belirtmek gerekir ki DİJİKUR programında yer alan fiyatlar referans olarak alınan fiyatların üzerine belirli bir kâr marjı eklenmek suretiyle olduğundan DİJİKUR programında yer alan fiyat verileri ile HAREM ALTIN'ın fiyat verilerinin paralellik arz etmesi doğal bir durumdur. Teşebbüslerin kendi aralarında anlaşarak DİJİKUR programı vasıtasıyla uygulayacakları kâr marjlarını belirlemeleri doğrudan rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olup Grafik-1 ve Grafik-2 ile teşebbüsler tarafından DİJİKUR programı vasıtasıyla kâr marjlarına yapılan müdahalelerin varlığının tespiti amaçlanmaktadır. Bu noktada Grafik-1 ve Grafik-2'de HAREM ALTIN ile DİJİKUR programı verilerinin genellikle paralel olduğu, ancak bazı tarihlerde DİJİKUR programında uygulanan kâr marjının farklılaştığı görülmektedir.
- (178) Teşebbüsler arasında geçen yazışmalarda fiyatlara müdahale edilmesi yönünde açık ifadeler olduğu da tespit edilmiştir. İlk olarak 09.06.2018 tarihinde, "*Bilezik fiyatını biraz yukarıya çekelim bayram haftasına giriyoruz hem mega satınca kurtarmıyor*" şeklinde ifadenin ve devamında fiyatların ayarlanmasına yönelik konuşmaların yer aldığı

görülmektedir. Yazışmada bilezik fiyatlarından bahsedilmekle birlikte Grafik-1'den görüleceği üzere aynı tarihte çeyrek altın fiyatlarına ilişkin marjlarda da açılma gerçekleşmiştir.

- (179) 12.07.2018 tarihinde ise, *“Fiyatlar çok dengesiz farkları açtım...Haberiniz olsun”* yönündeki mesaj ile Grafik-1'de işaretlenen marj artışının birbirini desteklediği görülmektedir. 21.07.2018 tarihinde *“Hayırlı işler arkadaşlar. Maliyet hesabıyla şuan y. Çe. Te 1.5tl.e.çe 0.35.kurş.24 ayar 1 gram tam kafa kafaya. Geliyor sonuçta sürekli hurda almıyoruz çoğunluk toptancı dan alıyoruz fakat para kalmıyor. Biraz iyileştirme yaparsak iyi olur diye düşünüyorum.”* şeklindeki ifade ve devamındaki *“Onunla ilgileniyordm abi birazdan değişir”* şeklindeki mesajdan anılan tarihte altın fiyatlarına müdahale edilmesinin planlandığı anlaşılmaktadır.
- (180) 10.08.2018 tarihli yazışmada ise *“Farkı açıyorum arkadaşlar”* ve *“Koy abi daha acabiliyorsak acalim”* şeklindeki ifadelerden kâr marjlarındaki artışa birlikte karar verildiği görülmektedir. 18.08.2018 tarihli yazışmalarda ise *“alış satış farklarını biraz açıyorum”, “Çarşıda şuan 11 -12 lira fark var”, “Ben ayarladım farkları bir bakın değişmesi gereken birşey varsa yapalım”, “Satış fazla olmadığı için alışları aşağıya aldım daha çok”* şeklinde ifadeler bulunmaktadır. Tablo-2 incelendiğinde 09.08.2018 tarihinde DİJİKUR programında belirlenen marj (.....) TL iken üç gün içerisinde bu fark (.....) TL'ye kadar yükselmiştir. Marjın açılması kararının alındığı diğer tarih olan 18.08.2018 tarihinden bir gün öncesinde (.....) TL olan kâr marjının, anılan tarihte (.....) TL'ye, sonraki günde ise (.....) TL'ye yükseldiği görülmektedir. Tablo-2 ve Grafik-1'den görüleceği üzere anılan dönemde HAREM ALTIN'ın da kâr marjında öncelikle belirgin bir yükseliş ve devamında hızlı değişiklikler meydana geldiği görülmektedir. Dolayısıyla anılan tarihlerde altın piyasasında hareketlilik bulunduğu kanaati oluşmakla birlikte soruşturma tarafı teşebbüslerin fiyat farklarını açma kararını Whatsapp'taki yazışmalar sonrası aldığı görülmektedir.
- (181) 25.06.2019 tarihinde *“Bu kadar fiyat dengesizliğinde 5 lira kar ile ata bozmak çok mantikli değil gerekirse biraz satışları düşürelim alışları acalim diyorum”, “Evet yine müdahale ettm”* şeklindeki ifadelerden kimi zaman satış fiyatlarını yukarı çekerek kimi zaman ise alış fiyatlarını düşürerek kâr marjlarına müdahale edildiği anlaşılmaktadır.
- (182) Sonuç olarak soruşturma süresince elde edilen bilgi ve bulgular değerlendirildiğinde, inceleme tarafı olan teşebbüslerin birlikte hareket ederek sarrafiye ürünlerinin ve 22 ayar bileziğin hem alış hem satış fiyatlarını belirlemeye çalıştıkları, fiyat birlikteliği uygulamasını DİJİKUR programı aracılığıyla referans alınan fiyatlara belirli bir kâr marjı eklemek ve bu uyarlanan fiyatlara anlaşma tarafı tüm kuyumcuların ortak ekran ile ulaşmasını sağlamak suretiyle gerçekleştirdikleri görülmektedir. Diğer yandan yapılan görüşmede ve Bulgu-22'de yer verilen teşebbüs yetkilisinin ifadelerine göre BİRLİKTELİK'in kurulmasının tek sebebi teşebbüslerce birbirlerinin müşterilerine fiyat verilmemesidir. Tüm bu bulgular ışığında teşebbüsler arasındaki anlaşmanın fiyat rekabetini engellemek amacıyla yapıldığı ve teşebbüslerin belirlenen fiyatları uygulamaya çalıştığı anlaşılmaktadır.
- (183) Öte yandan soruşturma tarafı teşebbüslerden rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olduğu değerlendirilen anlaşmaya hangi teşebbüslerin dâhil olduğu da önem arz etmektedir. bazı teşebbüs yetkililerinin yukarıda yer verilen ifadeleri ile Bulgu-3, 4, 5, 6, 8, 10 ve 13 çerçevesinde DİJİKUR programının kurulum ve kullanım amacının teşebbüsler arasındaki anlaşmanın uygulanmasını kolaylaştırmak olduğu değerlendirilmektedir. Buradan hareketle teşebbüsler arasında amaçlanan fiyat tespiti ile DİJİKUR programını kullanan teşebbüslerin birbirinden ayrı değerlendirilemeyeceği

anlaşılmıştır. Dolayısıyla Whatsapp yazışmaları, gruplarda yer alan kişiler ile Şekil-2'de ekran görüntüsüne yer verilen DİJİKUR programındaki "Üye Sayısı" adı altında yer alan teşebbüs isimleri birlikte düşünüldüğünde hakkında soruşturma yürütülen 17 teşebbüsün de BİRLİKTELİK'e dâhil olduğu⁵⁷ sonucuna ulaşılmıştır.

1.7.1.2. Komisyon Oranlarının Birlikte Belirlenmesi

- (184) Bulgu-33, 34 ve 35'te yer alan ifadelerden teşebbüslerin kredi kartına uygulanacak komisyon oranları konusunda da ortak karar alma yoluna giderek altın satış koşullarını belirledikleri anlaşılmıştır. Bulgu-33'te (.....) düşük kalan komisyon oranları hakkındaki kaygısını dile getirirken (.....) ancak %5 oranındaki bir komisyon oranının kârlı olacağını belirterek (.....)'u onaylamaktadır. Bulgu-34'te (.....) rakiplerine kredi kartı komisyon oranları hakkında bankalarla toplu bir şekilde görüşmeye gitmeyi teklif etmektedir. Bu doğrultuda Bulgu-34'te yer alan ifadenin gerçekleşip gerçekleşmediğini ortaya koymak amacıyla Çerkezköy ilçesindeki üç bankanın yetkilisi ile görüşülmüştür. Görüşmelerde banka yetkilileri kuyumcuların bu yönde bir taleplerinin bulunmadığını ve bu yönde bir talebin gerçekleşmesinin de pek mümkün olmadığını dile getirmiş, komisyon oranlarının banka genel merkezi tarafından belirlenmesini gerekçe olarak sunmuşlardır. Delillerdeki ifadelerden de, kuyumculardan bazılarının banka komisyon oranlarını birlikte belirlemeyi düşünseler bile bu yönde eyleme geçtiklerine yönelik bir sonuç çıkarılamamaktadır. Sonuç olarak kuyumcular tarafından aynı komisyon oranlarının uygulanması için bankalara talepte bulduklarına dair herhangi bir delile ulaşılmamıştır.
- (185) Bankalar ile yapılan görüşmelerden kuyumcuların bankalar nezdinde komisyon oranlarına etki edecek nitelikte müşteri olmadıkları anlaşılmakla birlikte, Whatsapp yazışmalarından, teşebbüslerin kredi kartı ile yapılan satışlarda ortak belirledikleri sabit bir komisyon farkı uyguladıkları anlaşılmaktadır. Şöyle ki teşebbüsler arasında geçen yazışmalar incelendiğinde, Bulgu-33'te 05.09.2018 tarihinde TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisinin "Abiler şu kredi kartı komisyon oranlarını biraz artıralım diyorum. Çok düşük kaldı bizim komisyon oranları", Bulgu 34'te yine aynı tarihte BURAK KUYUMCULUK yetkilisinin "Abiler müsait bir zamanda oturup toplanalım herkes fikrini beyan etsin ortak bir noktada buluşalım. Gerekirse bankalara toplu gidelim sonuçta hepimiz aynı fiyata alıp satıyoruz komisyon farklarından dolayı bir rekabet ortamı oluşmasın düzenimize sahip çıkalım" şeklindeki ifadeleri görülmektedir. Yine Bulgu-14'te yer verilen DİJİKUR programı üzerinde yer alan duyuru kısmında "Kredi kartı ile yapılan alışverişlerde vade farkı uygulanır. Çeyrek Altın 10 TL Yarım Altın 20 TL Tam Altın 40 TL Ata Lira 50 TL" şeklindeki ifade teşebbüslerin kredi kartı ile yapılan satışlarda sabit bir komisyon farkı uyguladıklarını göstermektedir. Ayrıca Bulgu-35'te yer verilen soruşturma tarafı teşebbüslerden birinin yetkilisi tarafından gönderilen "Arkadaşlar sarrafiye lerde Gram altın 5 Çeyrek 10 Yarım 20 Tam 40 Ata lira 50 tl Kredi kartına komisyon alınacaktır." şeklindeki mesaj ve bu beyanı onaylayıcı diğer mesajlar da bu durumu desteklemektedir. Farklı büyüklükteki sarrafiye ürünler için belirlenen farklı komisyon oranlarına ilişkin bilgiler rakip teşebbüsler ile paylaşılmış, teşebbüslerin bazıları belirlenen oranları onaylamıştır. DİJİKUR programının kullanıldığı ekran incelendiğinde de yukarıdaki ifadelerde geçen komisyon oranlarının ekranda alt yazı olarak geçtiği görülmektedir. Teşebbüslerin faaliyetleri ile ilgili kararları, oluşturdukları Whatsapp grubunda görüş beyan ederek ortaklaşa aldıkları düşünüldüğünde yukarıda yer verilen ifadedeki komisyon oranlarının da tüm

⁵⁷Şekil-2'de DİJİKUR programına kayıtlı 20 adet kuyumcu ismi görülmekle birlikte bunlardan bir kısmının şube olduğu anlaşılmış olup toplam 17 adet teşebbüsün bu yapılanmaya dâhil olduğu anlaşılmaktadır.

teşebbüsler tarafından uygulandığı değerlendirilmektedir. Her bir sarrafiye ürünü özelinde müşterinin kredi kartı ile ödeme yapacak olması durumunda alınacak komisyonun birlikte belirlenmesi, neticede rakipler arası tek fiyat uygulamasının uzantısı niteliğinde olduğundan, fiyat tespitine yönelik anlaşmanın bir parçası olarak değerlendirilmektedir.

I.7.1.3. Çalışma Günleri ile Açılış ve Kapanış Saatlerinin Tespit Edildiğine İlişkin Değerlendirme

- (186) Dosya mevcudu bulgulardan anlaşılan bir diğer husus, Bulgu-24 ile Bulgu-32'den görüleceği üzere, teşebbüslerin iş yerlerinin açılış ve kapanış saatlerine, özel günlerde iş yerlerinin açılıp açılmayacağına ilişkin ortak karar almalarıdır. Bu noktada, kuyumculuk sektöründe benzer durumların değerlendirildiği Kurul kararlarına değinilmesinde fayda görülmektedir.
- (187) Kurulun, Şanlıurfa Kuyumcular Odası'nın altın satışlarına yönelik olarak aldığı kararlarla piyasadaki rekabeti kısıtladığı iddialarına yönelik olarak yürüttüğü soruşturma sonucunda aldığı 28.03.2007 tarihli ve 07-28/256-89 sayılı kararında iş yerlerinin kapatılması ile ilgili olarak da değerlendirmede bulunulmuştur. Kurul, anılan oda tarafından alınan Cumartesi günleri işyerlerinin kapatılması yönündeki karar ile piyasadaki arz kontrolünün sağlanmasının amaçlandığı, dolayısıyla arz miktarının piyasa dışında belirlendiği değerlendirmesinde bulunarak söz konusu uygulamanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin "mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi" şeklindeki (c) bendi kapsamında olduğuna hükmetmiştir. Ayrıca, oda tarafından alınan kararın oy birliği ile alınmış olmasının, hava koşullarının ve teşebbüs yetkililerinin Cumartesi günü mesireye katılmasının arz sınırlandırmasının gerekçesi olarak kabul edilemeyeceği belirtilmiştir.
- (188) Kurulun 28.03.2007 tarih ve 07-28/255-88 sayılı Manisa Kuyumcular ve Sarraflar Derneği'ne yönelik kararında da yukarıda yer verilen dosya kapsamındaki ile benzer hususların değerlendirildiği görülmektedir. Manisa Kuyumcular ve Sarraflar Derneği'nin getirdiği yaz nöbeti ile Manisa'da yazın azalan nüfus nedeniyle tüm kuyumcuların açık olmasını engelleyerek piyasada arzın kontrolünü sağlamayı amaçladığı, böylece arz miktarının piyasa dışında belirlendiği, bu eylemin bir bakıma bölge/müşteri paylaşımı ile de benzerlik gösterdiği, bahse konu uygulama ile yaz nöbetinde hafta sonlarının paylaşıldığı değerlendirilmiştir. Azalan talep nedeniyle rekabetin artacağı dönemde, piyasanın kendi aleyhlerine bozulmaması adına uygulanan yaz nöbetinin 4054 sayılı Kanun'un 4/c maddesi kapsamında olduğuna; bu uygulamanın 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında muafiyet alamayacağına karar verilmiştir⁵⁸.
- (189) Arzın kısıtlanmasına yönelik Kurulun geçmiş kararları incelendiğinde, 2009 yılında alınan *Beyaz Et* kararında⁵⁹ arzın kısıtlanıp kısıtlanmadığı değerlendirilirken üretilen ürünlerin ihraç edilmesi, ürün fiyatlarının düşmemesi için az ürün üretilmesi, üretilen ürünlerin satışa çıkarılmaması ve zararına bile olsa ihraç edilmesi gibi kriterlerin dikkate alındığı görülmektedir. *Akçansa Çimento*⁶⁰ kararında ise arzın kısıtlanması değerlendirilirken teşebbüslerin kapasite kullanım oranlarına bakılmıştır. Arzın kısıtlanmasını konu alan yurt dışı karar örneklerine bakıldığında ise, arzın kontrolünün rakipler arası anlaşmalar ile satış hedeflerinin tespit edilmesi ve/veya satış kotalarının

⁵⁸ Mehmet Akif ERSİN tarafından 28.03.2007 tarih ve 07-28/256-89 sayılı kararın karşı görüşünde ifade edilen hususlar benzer şekilde dile getirilerek karşı oy kullanılmıştır.

⁵⁹ 25.11.2009 tarih ve 09-57/1393-362 sayılı Kurul kararı.

⁶⁰ 16.11.2016 tarih ve 16-39/654-293 sayılı Kurul kararı.

tespit edilmesi gibi yöntemlerle sağlanabildiği görülmektedir.

- (190) Mevcut dosya konusu ürünler doğrudan kuyumcular tarafından üretilmediğinden kapasite kullanım oranları ya da stokların doluluk oranlarının incelenmesi dosya kapsamında mümkün olmayacaktır. Bu noktada kuyumcuların sahip oldukları sarrafiye ürünlerini tüketiciye arz etmeleri ya da tüketicilerin bu ürünlere erişebilmesi önem kazanmaktadır. Dolayısıyla altının darphaneden çıktığı ilk andan tüketiciye ulaşmasına kadar olan arz sürecinde perakendeci olarak faaliyet gösteren bir kuyumcunun kapalı olduğu/çalışmadığı günler ürünlerin nihai tüketiciye arzı durmuş olmaktadır. Pazarda alternatif teşebbüslerin olması, çalışma saatlerinin bireysel olarak belirlenmesi gibi durumlarda tüketiciler, ihtiyacı olan ürünlere farklı teşebbüslerden ya da farklı zamanlarda erişebilme imkânı bulmaktadır. Ancak çalışma saatlerinin ortak bir karar doğrultusunda tek tip olarak uygulanması halinde tüketiciler açısından gerek teşebbüs alternatifi gerekse zaman alternatifi ortadan kalkmaktadır.
- (191) Buna karşın Çerkezköy İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından kuyumcuların açılış/kapanış saatlerinin aynı olmasının dolandırıcılık, gasp, hırsızlık ve benzeri olaylara karşı etkin önleyici tedbirler alınabilmesi ve meydana gelebilecek olaylarda şüphelilerin kısa sürede tespit edilip yakalanabilmesi için güvenlik ve emniyet açısından yararlı olduğu değerlendirilmiştir. Benzer şekilde Kapaklı İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından da geçmişte gözlemlenen kuyumcu soygunu olaylarının alışverişin yoğun olmadığı açılış ve kapanış saatlerinde yapıldığı, dolayısıyla kuyumcuların açılış ve kapanışlarının aynı saatlerde olmasının emniyet açısından isabetli olacağı değerlendirilmiştir.
- (192) Çalışma saatlerinin aynı olacak şekilde belirlenmesinin, bu saatlerin ticari hayatın olağan akışına aykırı olmaması, teşebbüsler arasında müşteri paylaşımı, bilgi paylaşımı, pazar paylaşımı vb. uygulamalara yol açmaması ya da rekabeti kısıtlayıcı anlaşmanın bir parçası olmaması gibi durumlarda tek başına mal ve hizmet arzının kontrolü olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususu tartışmaya açıktır.
- (193) Dosya özelinde, teşebbüsler arasında bir anlaşma olduğu ve nihai müşteriye uygulanacak fiyatların ve komisyon oranlarının birlikte belirlendiği Bulgu-1'deki *"Herkeste su an bu fiyatlar mi kntrl eder msnz"*, Bulgu-3'teki *"Bilezik fiyatını biraz yukarıya çekelim hem bayram haftasına giriyoruz hem mega satınca kurtarmıyor"*, *"Evet haklısın fiyat ayarlaması yapalım"* *"Müşteri dernek olayına alıştı zaten fazla sorgulamıyorlar. Kapaklı burası aynı oldu zaten. Çok sıkıntı olmaz bence"*, Bulgu-5'teki *"Ben ayarladım farkları bir bakın değişmesi gereken bir şey varsa yapalım."* Bulgu-11'deki *"Fiyatlara lütfen riayet edelim"*, Bulgu-15'teki *"Hayırlı işler arkadaş lar bu akşam toplantı varmı...evet mutabık kalmıştk sanki... Bu akşam İstanbul kuyumculuk (.....) misafiriyz"*, Bulgu-16'daki *"20 Haziran Perşembe akşamı birtakım kararların alınacağı Dernek toplantısı olacak yetkili olan arkadaşların katılımı zorunludur"*, Bulgu-35'teki *"Arkadaşlar sarrafiye lerde Gram altın 5 Çeyrek 10 Yarım 20 Tam 40 Ata lira 50 tl Kredi kartına komisyon alınacaktır."* gibi ifadelerden açıkça anlaşılmaktadır.
- (194) Bulgu-24-32'den görüleceği üzere, teşebbüslerin aralarında anlaşarak iş yerlerinin açılış ve kapanış saatlerine, özel günlerde iş yerlerinin açılıp açılmayacağına ilişkin karar aldıkları ve herkesin bu karara uymasının beklendiği anlaşılmaktadır. Bu çerçevede teşebbüslerin kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, bağımsız olarak belirlemedikleri, teşebbüslerin bağımsız davranışlarının yerini ilgili tarafların ortak çıkarlarına hizmet eden koordineli davranışların aldığı görülmektedir. Dolayısıyla teşebbüsler arasında fiyat ve komisyon oranlarının belirlenmesi şeklinde ortaya çıkan rekabeti kısıtlayıcı anlaşma nedeniyle azalan

rekabetin, hem özel günlerde hem de diğer günlerde günlük çalışma saatlerinin birlikte belirlenmesi nedeniyle daha da azaldığı anlaşılmaktadır. Sonuç olarak günlük çalışma saatlerinin birlikte belirlenmesi taraflar arasındaki anlaşma çerçevesinde arzın kontrolüne yönelik rekabeti kısıtlayıcı bir uygulama olarak değerlendirilmektedir.

1.7.1.4. Çalıntı Mal ve Şüpheli Şahıs Paylaşımları Hakkında Değerlendirme

- (195) Her sektör kendine has ticari avantaj ve riskleri bünyesinde barındırmakta olup, kuyumculuk sektörü de bazı güvenlik riskleri taşımaktadır. Kuyumculuk sektörünün işleyişi ve sunulan ürünün niteliği göz önüne alındığında güvenlik risklerinin söz konusu sektörde daha fazla olabileceği değerlendirilmektedir. Bölüm 1.4.1.4.'te yer verilen bulgulardan, teşebbüsler arasında çalıntı, kayıp, sahte ürünlere ilişkin yazışmaların yapıldığı, söz konusu yazışmalardan teşebbüslerin birbirlerini bu tür durumlara yönelik bilgilendirdiği ve uyardığı görülmektedir. Söz konusu bilgilendirme ve uyarılar hem teşebbüsleri olağan ticari faaliyetleri dışında oluşabilecek zararlara karşı korumakta hem de toplum güvenliğine katkı sağlamaktadır. Salt bu kapsamda yapılan paylaşımların rekabeti kısıtlayıcı olmayacağı, pozitif bir amaca hizmet edeceği değerlendirilmektedir.
- (196) Konu ile ilgili olarak Çerkezköy İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından verilen görüşte yaşanan bir dolandırıcılık olayı ile ilgili olarak Whatsapp paylaşımlarından söz edilmektedir. Söz konusu olayda sahte altın bozdurmak isteyen bir şahsın Çerkezköy'deki bir kuyumcu tarafından fotoğrafının çekilerek oluşturulan Whatsapp grubunda paylaşıldığı, aynı zamanda Çerkezköy'de bulunan başka bir kuyumcunun bu fotoğrafı Lüleburgaz'daki arkadaşına gönderdiği, nihayetinde şüphelinin Lüleburgaz'da sahte altını bozdurmaya çalışırken yakalandığı ve işlem yapıldığı ifade edilmektedir.
- (197) Sonuç olarak teşebbüslerin Whatsapp grubundaki çalıntı mallara, sahte ürünlere veya dolandırıcılığa karşı şüpheli görülen şahıslara yönelik paylaşımları güvenlik bakımından makul karşılanmakta ancak anılan Whatsapp grupları aracılığıyla teşebbüslerin fiyatlar, komisyon oranları, açılış/kapanış saatleri üzerinde anlaşmaları ve/veya aralarındaki anlaşmanın takibi ve denetimini yapmaları 4054 sayılı Kanun'un ihlali olarak değerlendirilmektedir. Diğer deyişle teşebbüslerin üzerinde anlaşma sağladığı tek konunun çalıntı mal ve şüpheli şahıslara ilişkin uyarıların yapılması olmadığı görülmekte olup yukarıda yer verilen rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olan karar ve eylemlere ilişkin ihlal değerlendirilmesi değışmemektedir.
- (198) Bu çerçevede aşağıda, teşebbüslere uygulanacak idari yaptırımın ağırlığının doğru tespit edilebilmesi bakımından ihlalin süresi, teşebbüs ya da teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlalin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, incelemeye yardımcı olup olmaması, fiyat tespitine yönelik anlaşmanın uygulanmasına binaen yaptırım ve caydırıcı mekanizmaların bulunup bulunmadığı, alınan kararların uygulanıp uygulanmadığı, ürünün ve pazarın yapısı incelenmiştir.
- (199) İhlale konu anlaşmaya taraf olan teşebbüslerin pazarın önemli bir bölümünü oluşturuyor olması durumunda ihlalin rekabeti kısıtlayıcı etkisinin de yüksek seviyede olacağı değerlendirilebilecektir. Dolayısıyla pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin ve bunlar arasında anlaşmaya taraf teşebbüslerin sayısı gösterge niteliğinde olacaktır. Dosya konusu inceleme kapsamında ilgili coğrafi pazar Çerkezköy ve Kapaklı ilçeleri olarak tespit edilmiştir. Çerkezköy ve Kapaklı ilçesinde kuyumculuk alanında faaliyet gösterdiği tespit edilen 18 teşebbüsten 17'sinin anlaşmaya dâhil olduğu anlaşılmaktadır. Bu bakımdan Çerkezköy ve Kapaklı'daki pazarın tamamına yakınının rekabete kapandığı ifade edilebilir.

- (200) Üzerinde fiyat anlaşmasının sağlandığı ürün ve hizmetlerin yapısı da belirlenen fiyatların uygulanabilmesi ve anlaşmanın sürdürülebilirliği bakımından gösterge teşkil edecektir. Buna göre sunulan ürün ve hizmetlerin homojen olması ve maliyet yapısının teşebbüsler bakımından benzerlik teşkil etmesi durumunda anlaşılan fiyatların uygulanabilirliği kolay olacak tersi durumda ise zorlaşacaktır. Sarrafiye altın ürünleri darphane çıkışlı olup homojen nitelikte ürünlerdir. Perakende olarak faaliyet gösteren kuyumcular nihai müşteriye satmak amacıyla genel olarak toptancı teşebbüsler aracılığıyla söz konusu ürünleri tedarik etmektedir. Teşebbüslerin ifadeleri doğrultusunda söz konusu tedarik yöntemi büyük oranda çanta usulü olarak tanımlanan yöntemle gerçekleşmektedir. Bu bakımdan teşebbüslerin maliyet yapılarının da benzer olduğunu söylemek mümkündür. Ürünün homojen olması ve maliyet yapılarının benzerlik göstermesi, anlaşma kapsamında belirlenen fiyatların uygulanabilirliğini kolaylaştırabilecek olsa da altının borsada işlem gören bir ürün olması, fiyatının serbest piyasa koşullarında belirlenmesi nedeniyle teşebbüslerin bireysel olarak nihai müşteriye sunulacak altın alış ve satış fiyatları bakımından çok fazla farklılaşması mümkün olmamaktadır. Öte yandan dikkate alınması önem arz eden bir diğer unsur, anlaşma kapsamında belirlenen fiyatlara uyulmaması durumunda yaptırımların ve caydırıcı mekanizmaların olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Her ne kadar belirlenen fiyatlara uyulup uyulmadığının takibinin yapıldığı; bazı teşebbüslerin, fiyatlara uyulmaması halinde BİRLİKTELİK tarafından ceza verilmesini talep edici pozisyonda oldukları görülmüşse de dosya kapsamında yaptırım uygulandığına dair bir bulguya erişilmemiştir.
- (201) Altın fiyatlarının gün içerisinde sıklıkla değişebilmesi ve 17 farklı teşebbüsün anlaşmaya taraf olması anlaşma konusu fiyatların teşebbüslerin birbirleri tarafından takip ve denetimini zorlaştırmakta ve sürdürülebilir olma ihtimalini azaltmaktadır. Teşebbüsler tarafından satışı gerçekleştirilen çeyrek altın fiyatları incelendiğinde teşebbüslerin tamamının farklı tarihlerde en az bir kere DİJKUR programı vasıtasıyla ekrana yansıtılan fiyatlardan daha düşük fiyat uyguladığı görülmektedir. Ancak teşebbüslerin, Whatsapp grubu aracılığıyla sürekli olarak iletişim halinde olduğu ve uygulanacak fiyatlara yönelik alınan kararların DİJKUR programı vasıtasıyla işlerliğinin kolaylaştırıldığı değerlendirilmektedir.
- (202) Yapılacak değerlendirmede ürünün yapısı dışından ele alınması gereken bir diğer unsur ise pazarın yapısıdır. Pazarın rekabete kapanmasının, pazara giriş engellerinin yüksek seviyede olduğu piyasalardaki rekabeti daha fazla kısıtladığı söylenebilecektir. Dosya özelinde incelendiğinde kuyumculuk pazarında faaliyet gösterebilmek için herhangi bir yasal zorunluluğun varlığından bahsedilmemektedir. Sektörde faaliyet gösterebilmek için gerekli olan yatırım maliyeti, soruşturma tarafı kuyumcuların ve görüşme gerçekleştirilen kuyumcuların belirttiği üzere yaklaşık 2.000.0000-3.000.0000 TL'dir. Bu tutar yaklaşık olarak 5-10 kg altına tekabül etmektedir. Bunun yanı sıra yaklaşık 1 kg altın (300.000 TL) ile de sektöre girebilmek mümkün olup bu tutarda bir yatırımla piyasada rakiplerle rekabet edebilmenin ve sürdürülebilirliği sağlamanın pek mümkün olmadığı belirtilmektedir. Soruşturma tarafı teşebbüslerin sektörde faaliyet göstermeye başladıkları yıllar dikkate alındığında 17 teşebbüsten sekizinin⁶¹ son 10 yıl içinde faaliyet göstermeye başladığı anlaşılmaktadır. Bu bakımdan sektöre giriş engellerinin düşük seviyede olduğu değerlendirilmektedir.

⁶¹ Teşebbüslerden edinilen bilgiler doğrultusunda son 10 yıl içerisinde faaliyet göstermeye başlayan teşebbüslerin SİLA KUYUMCULUK, METİN KUYUMCULUK, CAN KUYUMCULUK, SELÇUKLU KUYUMCULUK, ALBAYRAK KUYUMCULUK, TURHAN KUYUMCULUK, MURAT KUYUMCULUK ve ÖZ&EL KUYUMCULUK olduğu görülmektedir.

- (203) Dosya konusu iddialar sarrafiye ürünler üzerinde yoğunlaşmakta olup uygulanacak idari yaptırım açısından sarrafiye ürünlerin teşebbüslerin toplam satışları içerisindeki payı da önem arz etmektedir. Bu doğrultuda; EGE KUYUMCULUK son üç yıla ilişkin satışları içerisinde bu ürünlerin payının %(.....)'in altında olduğunu; ALKON KUYUMCULUK yaklaşık olarak 2016 yılında %(.....), 2017 yılında %(.....), 2018 yılında %(.....) ve 2019 yılında %(.....) olarak gerçekleştiğini; SILA KUYUMCULUK 2016 yılında %(.....), 2017 yılında %(.....), 2018 yılında %(.....) ve 2019 yılında %(.....) olduğunu; TURKUAZ KUYUMCULUK 2016 yılında %(.....), 2017 yılında %(.....), 2018 yılında %(.....) ve 2019 yılında %(.....) olduğunu; TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK merkez şubesinde %(.....), diğer şubesinde %(.....) olarak gerçekleştiğini belirtmiştir. Dolayısıyla, sarrafiye ürünlerin toplam satışlar içerisindeki payı kimi teşebbüsler için oldukça düşük bir oranda iken kimi teşebbüsler için ise yüksek bir yer tutmaktadır.
- (204) Yukarıda detaylarına yer verildiği üzere, Çerkezköy ve Kapaklı ilçelerinde faaliyet gösteren kuyumcuların oluşturdukları Whatsapp gruplarında rakipler arasında fiyat anlaşmasını gösteren yazışmaların varlığı ortaya konulmuştur. Bu noktada, ihlalin süresinin tespit edilmesi önem taşımaktadır. İncelemelerde elde edilen bulguların büyük çoğunluğu Whatsapp yazışmalarından ibaret olduğundan dosya özelinde ilk aşamada grupların oluşturulma tarihleri değerlendirilmiştir. Yetkililer grubunun 29.11.2017 tarihinde oluşturulduğu, Bulgu-15'ten ilk toplantının 29.03.2018 tarihinde İSTANBUL KUYUMCULUK'ta gerçekleştirildiği ve fiyatlara yönelik konuşmaların söz konusu grupta bu tarihten sonra yapıldığı anlaşılmaktadır. Yetkililerin yanı sıra iş yeri çalışanlarının da yer aldığı ifade edilen kuyumcular grubu ise 18.05.2016 tarihinde oluşturulmuş olup gruptaki ilk yazışma 26.03.2018 tarihinde gerçekleşmiş görülmektedir⁶².
- (205) Öte yandan ihlalin başlangıcı bakımından başvuruda yer alan bilgilerin de değerlendirilmesi gerekmektedir. Başvuruda yer alan internet sitesindeki haberlerde MURAT KUYUMCULUK yetkilisi (.....)'nın ifadelerinden fiyat birlikteliğinin 11.12.2017 tarihinden itibaren uygulanmaya başlandığı anlaşılmaktadır. Bulgu-17'de de 29.12.2018 tarihinde gerçekleşen yazışmada TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisi (.....)'un rakipler arasındaki anlaşmanın neredeyse bir senedir devam ettiğini söylediği görülmektedir. Ayrıca DİJİKUR'dan edinilen bilgilerden de DİJİKUR programının ilk olarak 2017 yılı Aralık ayında yüklendiği anlaşılmaktadır.
- (206) İhlalin başlangıcı ile ilgili olarak yukarıda yer verilen tüm açıklamalar değerlendirildiğinde teşebbüsler arasında gerçekleştirilen, ilk toplantının yapıldığı 29.03.2018 tarihinin, ihlalin başlangıcı olarak kabul edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.
- (207) Dosya kapsamında 10.07.2019 tarihinde yapılan yerinde inceleme esnasında, Whatsapp grubunun tespit edilmesi üzerine, grup üyelerinin bir kısmının kısa bir sürede gruplardan ayrıldığı görülmüştür. Öte yandan, soruşturma tarafı tüm teşebbüsler tarafından anlaşma konusu fiyatları müşterilere sunmak için ortak olarak kullanılan DİJİKUR programının, soruşturma bildiriminden sonraki tarihlerde de teşebbüsler tarafından aktif olarak kullanılmaya devam ettiği anlaşılmaktadır⁶³. Bu noktada ihlalin başlangıcı bakımından hangi tarih esas alınırsa alınsın (grupların oluşturulma tarihi, ilk toplantı tarihi, DİJİKUR programının yüklenme tarihi ya da (.....)'in beyanları) soruşturmaya konu eylemlerin bir yıldan uzun süredir devam etmesi

⁶² (.....).

⁶³ DİJİKUR'dan gelen 10.01.2020 tarih ve 282 sayılı bilgilerde teşebbüslerin o tarih itibarıyla son görülme tarihlerinin 09.01.2020 olduğu belirtilmektedir.

teşebbüsler hakkında cezai yükümlülükler belirlenirken dikkate alınmıştır.

- (208) Dosya konusu soruşturma kapsamındaki eylemler herhangi bir dernek veya odanın kararı sonucu olmayıp rakipler arasında fiyat tespitine yönelik olduğundan anlaşmaya taraf olan teşebbüslerin tamamı soruşturma konusu eylemler nedeniyle sorumlu tutulmuştur.
- (209) Yukarıda yer verilen inceleme ve tespitler doğrultusunda, soruşturma kapsamında incelenen teşebbüslerin, altın alış ve satış fiyatlarına yönelik karar ve uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini amaç bakımından ihlal ettiği, dolayısıyla teşebbüslerin idari para cezası ile yükümlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

I.7.2. 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi Bakımından Yapılan Değerlendirme

- (210) Dosya konusu anlaşmanın rekabeti kısıtlama amacı taşıdığı ve dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil ettiği değerlendirilmektedir. Anılan kanun maddesi ile yasaklanan rekabeti kısıtlayıcı anlaşmalar belirli şartları sağlaması durumunda aynı Kanun'un 5. maddesi ile bu yasaklamadan muaf tutulmaktadır.
- (211) Haklarında soruşturma yürütülen teşebbüslerin fiyat rekabetini engellemeye yönelik eylemlerinin muafiyet için aranan olumlu ilk iki koşulu sağlamadığı çok açıktır. Fiyat rekabetini ortadan kaldırıcı eylemlerin satılan ürünlerin ayar bakımından kalitesini artırıcı veya kayıt dışılığı azaltıcı bir etkisinden bahsetmek, bunun haricinde de herhangi bir ekonomik gelişme ve iyileşmeden bahsetmek mümkün değildir. İkinci olumlu koşula göre, ekonomik ve teknik gelişme ve iyileşmelerden tüketicilerin yarar sağlaması gerekmektedir. Fiyat rekabetinin ortadan kaldırılması kuyumculara fayda getirmektedir. Bu uygulama neticesinde, düşük fiyatla altın alma veya yüksek fiyatla altın satma imkânları sınırlanan tüketiciler doğrudan zarar görmekteyizler.
- (212) Bu çerçevede, soruşturmaya konu rekabet ihlallerine ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında re'sen muafiyet değerlendirmesi yapılması durumunda, söz konusu davranışların "mal veya hizmetlerin üretim veya dağıtım ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması" gibi bir sonuç doğurmaması, soruşturmaya konu eylemler sonucu ortaya çıkan faydanın tamamen anlaşma tarafı teşebbüsler lehine etki doğurması ve tüketicilerin bu uygulamalardan yarar sağlamaması nedenleriyle söz konusu anlaşmalara muafiyet tanınması mümkün değildir.

I.7.3. Yazılı Savunmalar ve Bunlara İlişkin Değerlendirmeler

I.7.3.1. Soruşturma Taraflarının Yazılı Savunmaları

- SİLA KUYUMCULUK, METİN KUYUMCULUK, CAN KUYUMCULUK, İSTANBUL KUYUMCULUK, MURAT KUYUMCULUK, TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK, ALBAYRAK KUYUMCULUK, TURHAN KUYUMCULUK, BURAK KUYUMCULUK, TURKUAZ KUYUMCULUK, ÖZEL KUYUMCULUK, SEÇKİN KUYUMCULUK ve SEDAT KUYUMCULUK'un Ortak Savunmaları

- (213) Yukarıda yer verilen 13 teşebbüs adına sunulan savunmalarda özetle;
- Soruşturma bildiriminde yer verilen Whatsapp grupları üzerinden yapılan görüşmeler doğrultusunda bölgedeki kuyumcuların fiyat tespitinde bulduklarına yönelik değerlendirmeleri kabul etmedikleri,
 - Bu gruplarda yapılan yazışmaların bölgedeki kuyumcular ile geliştirilmek istenen mesleki dayanışma kapsamında yapılan görüşmeler olduğu, bu

yazışmalarda ağırlıklı olarak sahte ve çalıntı ürünler ile şüpheli şahıslara dair hususların görüldüğü ve zaman zaman altın fiyatlarına ilişkin hususlara yer verilmiş olsa da bu durumun rekabeti kısıtlamayacağı,

- Altın alım-satım fiyatlarının günlük olarak belirlendiği, gün içinde çoğu kez değişiklik gösterdiği, fiyatların anlık değişimleri gösteren www.haremaltın.com gibi internet siteleri veya haber kanallarında yer alan fiyatlar göz önünde bulundurularak belirlendiği,
- Her ne kadar Whatsapp gruplarında fiyatlara dair bir kısım yazışmalar bulunduğu belirtilmiş ise de bu yazışmalarda yer alan görüşmelerin fiili durumda uygulandığı veya bu yazışmalara göre hareket birliği sağlandığına dair hiçbir bilgi ve/veya belge bulunmadığı,
- DİJKUR programının ülke genelinde birçok il ve ilçede kullanılan bir kur takip sistemi olduğu, bu sebeple de günlük hatta zaman zaman saatlik ve hatta dakikalık fiyat farklarının yaşandığı,
- Fiyat güncellemelerini takip etmenin kuyumcular nezdinde bir tür zorunluluk teşkil etmesi ve bu sistemin her bir kuyumcu tarafından ayrı ayrı satın alınmasının ciddi bir maliyet oluşturacağı sebepleriyle sistemin Çerkezköy ilçesindeki kuyumcular tarafından ortaklaşa alındığı ve altın fiyatlarındaki anlık değişiklikleri takip etmek amacıyla tüm kuyumculara kurulduğu,
- Satışlar sırasında teşebbüslerin kârlılık oranlarını belirlerken geçen sürenin müşterileri rahatsız etmesi nedeniyle DİJKUR programının kullanıldığı,
- Bu sistemde yer alan fiyatların tamamen referans fiyatlar olduğu ve bu durumun dosya kapsamında yer alan ekranlarda da açık ve net bir şekilde belirtildiği, müşterilerin güncel değerleri anlık olarak tespit edebildiği, bu sebeple bu sistemin tek başına fiyat belirleyici bir durum oluşturmasının mümkün olmadığı,
- Soruşturma bildiriminde yer alan çalışma gün ve saatlerinin ortaklaşa belirlendiği ve bu durumun piyasada rekabeti azaltıcı etkisi olduğu hususundaki tespite katılmayacakları, kuyumcuların tamamının haftanın altı günü çalışması nedeniyle Soruşturma bildiriminde yer verilen çalışma gün ve saatlerinin ortak belirlendiğine dair değerlendirmeye katılmalarının mümkün olmadığı, pazar gününün kanuni düzenlemeler sebebiyle hafta tatili olarak belirlendiği, soruşturma tarafı teşebbüslerin tamamının olağan mesai saati başlangıcı olan sabah 08.00 gibi açılması ve faaliyetlerine ortalama akşam saat 19.00'a kadar devam etmesinde kuyumcuların faaliyet gösterdikleri bölgede birçok bankanın bulunması, bankaların 17.00'de ve çevredeki diğer işletmelerin ise neredeyse tamamının 19.00 civarında kapanması gibi hususların gözetilmesi gerektiği ve Çerkezköy ve Kapaklı emniyet müdürlükleri tarafından kuyumcuların açılış ve kapanış saatlerinin aynı olmasının emniyet açısından isabetli olacağı belirtilmiştir,
- Kuyumcuların işyerlerine asmaları amacıyla Kurban Bayramı süresince çalışma günlerini gösteren duyuru yazısının içerik itibarıyla bireysel karar almayı engelleyici bir durum olarak gösterilmesinin doğru olmadığı, resmî tatillerde altın fiyatlarının kesin bir şekilde tespit edilememesi nedeniyle ve çalışanların bayram tatillerini yapabilmeleri amacıyla kuyumcuların bayramda kapalı olacağına dair tespitinin hukuken bir sakınca doğurmadığı,
- Kredi kartına uygulanacak komisyon oranları konusunda ortak karar alındığı ve

bu suretle rekabetin azaltılmasının amaçlandığı tespitine katılmanın mümkün olmadığı, kredi kartı ile yapılan işlemlerde uygulanacak olan komisyon oranlarının bankalar tarafından belirlendiği, kuyumcularca ödenen bu bedelin kimi zaman bir kısmının kimi zaman ise tamamının serbest piyasa koşullarına uygun olarak müşteriye yansıtıldığı, dolayısıyla bu duruma ilişkin olarak yapıldığı belirtilen yazışmaların gerçeği yansıtmadığı, bankalar tarafından belirlenen komisyon oranlarının bir bölümünün kimi zaman kuyumcuların kârından karşılandığı,

- Whatsapp gruplarında yapılan yazışmaların tamamen mesleki dayanışma kapsamında yapılmış görüşmelerden ibaret olduğu, grupta yer alan işletmelerin birbirleri üzerinde hiçbir yaptırım gücü ve/veya yetkisinin bulunmadığı,
- İşlenmemiş altın sektöründe 3-5 TL gibi düşük kârlılıkla faaliyetlerini devam ettirmelerinin mümkün olmadığı, ticari hayatın devamını sağlayan asıl ürünün işçilik gerektiren ve görsel olarak müşterileri cezbeden ürünler olduğu, hiçbir kuyumcunun bu tip ürünlerin diğerinde bulunmasını istemeyeceği, bu ürünlerin 14 ayar olması sebebiyle teşebbüslerin farklı kârlılık oranları belirlediği,
- Dosyada inceleme konusu yapılan ürünlerin teşebbüslerin ticari faaliyetlerinin çok küçük bir kısmını oluşturduğu, bunun soruşturma heyeti tarafından dikkate alınmadığı,
- Tüketicilerin altın fiyatlarına kolaylıkla erişebildiği, teşebbüslerin davranışlarıyla rekabeti bozmasının ve sınırlandırmasının söz konusu olamayacağı

belirtilmiştir. Taraflarca ayrıca; 7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un (7226 sayılı Kanun) Geçici 1. maddesinin 4054 sayılı Kanun ile belirlenen süreleri durduğu, soruşturma konusu eylemlerin kartel oluşturmadığı, delillerde geçen eylemlerin gerçekleştiğine yönelik herhangi bir bilgiye ulaşılamadığı, kayıtların elde edilmiş biçimlerinin hukuki olmadığı (kişisel bilgisayarlardaki Whatsapp kayıtlarının şahsi telefonların yansıması olduğu, 7246 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yürürlüğe girmeden önceki tarihlerde elektronik ortam ve bilişim sistemlerinde tutulan verilerin incelenemeyeceği), yerinde inceleme tutanaklarının tanzim şeklinin savunma hakkını en baştan zedelediği, altın fiyatlarına ulaşmanın çok kolay olduğu, anlaşma yapmanın söz konusu olamayacağı, ilgili pazarda farklı fiyatlar uygulandığı ve karın adil bir şekilde dağılımını sağlayan bir mekanizma olması gerektiği, bu nedenle kartelin varlığının iddia edilemeyeceği savunmaları yapılmıştır.

- ALKON KUYUMCULUK'un Yazılı Savunması

(214) ALKON KUYUMCULUK'un yazılı savunmalarında özetle;

- 13.06.2003 tarihli ve 25137 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Etiket, Tarife ve Fiyat Listesi Yönetmeliği) yönetmelik gereği müşteriyi bilgilendirme amaçlı kullanılan ekranın sadece fiyat takibi için olduğu ve müşteriler tarafından talep edildiği,
- Müşterilere daha hızlı ve şeffaf cevap verebilmek için DİJİKUR programının bir yıldır kullanıldığı,
- Resmi bir derneğin bulunmadığı, kendilerinin de resmi ya da gayri resmi hiçbir dernek üyeliklerinin bulunmadığı, ekrandaki fiyatların İstanbul Kapalı Çarşı altın fiyatları baz alınarak ve üzerine minimum oranda kâr eklenerek belirlenen fiyatlar olduğu ve buna rağmen her kuyumcunun istediği fiyattan alım-satım

yapabildiği, dolayısıyla ekrandaki fiyatların tavsiye niteliği taşıdığı ve ekrandaki fiyatların bu ekranı kullanan teşebbüsler için bağlayıcılığı ve yaptırımını olmadığı,

- Whatsapp uygulamasının güvenlik, hırsızlık gibi olaylardan anlık haberdar olmak amacıyla kullanıldığı,
- Resmî tatillerde ve dini bayramlarda tam gün kendi istekleri ile iş yerlerini açmadıkları, açılış-kapanış saatlerini güvenlik amacıyla birlikte belirledikleri ve bunun da Emniyet Müdürlüğü tarafından talep edildiği
- Perakendeci olmaları nedeniyle pazarlıksız satışın mümkün bulunmadığı, kartel oluşturulmasının söz konusu olmadığı

belirtilmiştir.

- ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK'un Yazılı Savunması

(215) ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK'un yazılı savunmasında özetle;

- Müşterilerine farklı oranda indirimler uygulayarak bölgedeki kuyumcular ile rekabet içinde oldukları gerekçesiyle Kurul tarafından açılan soruşturmayı reddettikleri,
- Sarrafiye ürünlerinde devletin belirlemiş olduğu fiyat politikası çerçevesinde satışlarını gerçekleştirdikleri

ifade edilmiştir.

- ALTINTAŞ KUYUMCULUK'un Yazılı Savunması

(216) ALTINTAŞ KUYUMCULUK'un yazılı savunmasında özetle;

- DİJİKUR programının yalnızca İstanbul Altın Borsası'ndaki altın fiyatlarını yansıttığı ve bunun bilgilendirme amacıyla yapıldığı,
- Whatsapp gruplarından bahsi geçen yetkililer grubunda herhangi bir yetkililerinin veya çalışanlarının yer almadığı, yalnızca satış elemanı olan (.....)'in çalıntı ya da sahte ürünler veya hırsızlık durumunda teşebbüsü koruma amaçlı bilgi paylaşımlarının yapıldığı kuyumcular grubuna dâhil olduğu,
- Kuyumculuk sektöründe altın fiyatlarının sabitlenebileceği bir dernek kurulmasının mümkün olmadığı, her kuyumcunun farklı fiyatlarla satış gerçekleştirdiği, bu durumun savunmalarının ekinde yer verdikleri fatura örnekleri ile ortaya koydukları ve bu faturaların fiyat birliği yapılmadığının bir göstergesi olduğu

belirtilmiştir.

- EGE KUYUMCULUK'un Yazılı Savunması

(217) EGE KUYUMCULUK'un yazılı savunmalarında özetle;

- Çerkezköy'de faaliyet gösteren kuyumcuların son dönemlerde gün içinde fiyatların çok hızlı değişmesi nedeniyle fiyatları takip etmek için her bir teşebbüse ekran yerleştirme fikrini kendileriyle paylaştıkları,
- Ortak ekran uygulamasının müşteri memnuniyetini sağlamak ve şeffaflığı sağlamak amacıyla hayata geçirildiği ve bu uygulamayla müşteri memnuniyetinin sağlandığı,
- Söz konusu uygulamaya dâhil olmalarının herhangi bir ihlale sebep olması durumunda ihlale konu eyleme son verileceği,

- Soruşturma tarafı kuyumcular tarafından kurulan Whatsapp grubunda yer alan konuşmalarda Ege Kuyumculuk'u temsilen bir katılımcının olmadığı,
- Çerkezköy ve Kapaklı ilçelerindeki kuyumcular arasında oluşturulan fiyat birliğinin kârların fahiş oranda artırılması amacına hizmet etmediği,
- Soruşturma taraflarının bilgi alışverişi sağlamak amacıyla oluşturduğu birlik aracılığı ile anılan ilçelerde altın fiyatlarına müdahale edebilecek derecede etki doğurmasının mümkün olmadığı

ifade edilmiştir.

I.7.3.2. Yazılı Savunmalara İlişkin Değerlendirmeler

I.7.3.2.1. Yazışmalarda Yer Alan Görüşmelerin Fiili Durumda Uygulandığı veya Bu Yazışmalara Göre Hareket Birliği Sağlandığına Dair Hiçbir Bilgi ve/veya Belge Bulunmadığı, Bahsi Geçen Eylemlerin Gerçekleştiğine İlişkin Belgeye Ulaşılmadığı İddiası

- (218) Yazılı savunmalarını ortak bir şekilde sunan 13 teşebbüs delillerde ifade edilen eylemlerin gerçekleştiğine ve hareket birliği sağlandığına dair herhangi bir belgeye ulaşılmadığını iddia etmiştir. Ancak dosya mevcudu deliller, soruşturma konusu olan rakipler arasında fiyatın tespit edilmesi ve ortaklaşa fiyat arttırılmasına yönelik anlaşmalar ile piyasadaki rekabetin engellenmesinin amaçlandığını açıkça ortaya koymaktadır. Bulgu-15'te geçen "*Hayırlı işler arkadaş lar bu akşam toplantı varmı...evet mutabık kalmıştk sanki... Bu aksam İstanbul kuyumculuk (.....) misafiriyz*" ve Bulgu-16'da geçen "*20 Haziran Perşembe akşamı birtakım kararların alınacağı Dernek toplantısı olacak yetkili olan arkadaşların katılımı zorunludur*" ifadelerinden teşebbüslerin birtakım kararlar almak amacıyla toplantı yaptıkları görülmektedir. Bunun yanı sıra Bulgu-1'de geçen "*Herkeste su an bu fiyatlar mi kntrl eder msnz*", Bulgu-3'te geçen "*Bilezik fiyatını biraz yukarıya çekelim hem bayram haftasına giriyoruz hem mega satınca kurtarmıyor*", "*Evet haklısın fiyat ayarlaması yapalım*" "*Müşteri dernek olayına alıştı zaten fazla sorgulamıyorlar. Kapaklı burası aynı oldu zaten. Çok sıkıntı olmaz bence*", Bulgu-5'te geçen "*Ben ayarladım farkları bir bakın değişmesi gereken bir şey varsa yapalım.*" ve Bulgu 11'de geçen "*Fiyatlara lütfen riayet edelim*" ifadesinden müşteriler için uygulanacak olan fiyatlara yönelik birlikte karar alındığı açıkça görülmektedir. Yine Bulgu-24, Bulgu-26 ve Bulgu 29'da geçen "*dernek kuralı var arkadaşlar*", "*toplular bir karar verelim... kapanış saatlerini 19.30 olarak kabul ettik*", "*...ortak karar ne olursa uyarız*" ifadelerinden teşebbüslerin çalışma günleri ile açılış kapanış saatlerini birlikte belirledikleri anlaşılmaktadır. Ayrıca, Bulgu-34 ve Bulgu-35'te geçen "*..oturup toplanalım herkes fikrini beyan etsin ortak bir noktada buluşalım*", "*Arkadaşlar sarrafiye lerde Gram altın 5 Çeyrek 10Yarım 20Tam 40 Ata lira 50 tl Kredi kartına komisyon alınacaktır.*" ifadelerinden sarrafiye ürünlerin satışına ilişkin komisyon oranlarının da ortak kararlarla alındığı anlaşılmaktadır.
- (219) Eylemin gerçekleşmediği iddialarına ilişkin olarak ise, rekabetin kısıtlanmasının amaç bakımından net bir şekilde ortaya konulduğu durumlarda Kurulun ihlalin varlığının tespiti için rekabeti kısıtlayıcı etki analizi yapma zorunluluğu bulunmadığı belirtilmelidir. Delillerin, teşebbüslerin rekabeti amaç bakımından kısıtladığını gösterir nitelikte olması yeterlidir.
- (220) Öte yandan teşebbüslerin DİJİKUR programı vasıtasıyla kullanılan ekranlarda yer alan fiyatların dışında fiyat uygulamaları ya da alınan kararlara teşebbüslerin tam olarak uymaması ihlali ortadan kaldırmamakta, ancak uygulanacak idari yaptırım açısından dikkate alınmaktadır. DİJİKUR programı vasıtasıyla kullanılan ekranlarda yer alan

fiyatların altında fiyat uygulayan teşebbüslerin var olduğundan yukarıda bahsedilmiştir.

I.7.3.2.2. Yazışmaların Bölgedeki Kuyumcular ile Geliştirilmek İstenen Mesleki Dayanışma Kapsamında Yapılan Görüşmeler Olduğu, Bu Yazışmalarda Ağırlıklı Olarak Sahte ve Çalıntı Ürünler ile Şüpheli Şahıslara Dair Hususların Görüşüldüğü, Zaman Zaman Altın Fiyatlarına Yer Verilmiş Olsa da Bu Durumun Rekabeti Kısıtlamayacağı İddiası

- (221) 13 teşebbüsün ortak savunmasına ek olarak ALKON KUYUMCULUK ve ALTINTAŞ KUYUMCULUK yazılı savunmalarında Whatsapp gruplarının çalıntı veya sahte ürünler ile şüpheli şahısların tespit edilmesi ve bölgedeki tüm kuyumcuların bu tür gelişmelerden haberdar edilmesi amacıyla oluşturulduğunu ifade etmiş, gruplar sayesinde bölgede güvenliğin arttığını ve çalıntı malların alım ve satımının önüne geçilerek müşterilerde güven oluştuğunu ileri sürmüştür. Ancak, iki yazışma grubu da incelendiğinde ürün ve iş yeri güvenliğine ilişkin yazışmaların çoğunlukla kuyumcular grubunda gerçekleştiği, bununla birlikte bu grupta da fiyat tespitine yönelik ifadelerin yer aldığı görülmektedir. Diğer taraftan yetkililer grubu ise doğrudan rakip teşebbüs yetkililerin ortaklaşa karar alarak piyasadaki gelişmeler doğrultusunda altın fiyatlarına yönelik marjları birlikte belirledikleri bir mecraya dönüşmüştür. Bu grupta fiyat tespitine uymayan teşebbüslerin yapılacak toplantılar sonucunda cezalandırılmasının ve rakiplerden müşteriye satılan ürünler için fiyat verilmemesinin talep edildiği de tespit edilmiştir. Dolayısıyla yazışma gruplarının yalnızca güvenlik amacıyla kurulduğuna yönelik iddialar gerçeği yansıtmamaktadır.

I.7.3.2.3. Fiyatların Darphane Tarafından Belirlenmesinin Rakipler Tarafından Benzer Fiyatların Uygulanması Sonucunu Doğurduğu İddiası

- (222) ÇERKEZKÖY KUYUMCULUK birinci yazılı savunmasında sarrafiye ürünlerinde satışlarını devletin belirlemiş olduğu fiyat politikası çerçevesinde gerçekleştirdiklerini ileri sürmüştür. Bu çerçevede Kurulun 19.09.2007 tarihli ve 07-73/894-338 sayılı kararı ile 19.09.2007 tarihli ve 07-73/892-336 sayılı kararına yer vermek uygun olacaktır. Bu kararlarda belirtildiği üzere, sarrafiye ürünlerin fiyatlarının devlet tarafından belirlenmesi ya da altın fiyatlarının kendi borsasında oluşması Türkiye'deki kuyumcuların rekabet etmesinin önünde bir engel teşkil etmemektedir. Bu durum işçilik içeren ürünler haricinde Darphane tarafından basılan ve ayarı/gramı standart olan ürünler için de geçerlidir. Nihayetinde ürünün homojen bir ürün olması ve Darphane çıkış fiyatının tüm ülkede aynı olması kuyumcuların ürünlerini farklı fiyatlarda müşteriye sunmasının önünde bir engel teşkil etmemektedir. Zira kuyumculuk sektöründe kuyumcular doğrudan Darphane'den alım yapabildikleri gibi toptancılardan da ürün temin edebilmektedir. Bu dikey ilişkinin varlığı dahi tek başına farklı fiyatlar oluşmasının gerekçesi olarak gösterilebilecektir.

I.7.3.2.4. Kredi Kartı ile Yapılan İşlemlerde Uygulanacak Olan Komisyon Oranlarının Bankalar Tarafından Belirlendiği, Kuyumcularca Ödenen Bu Bedelin Kimi Zaman Bir Kısımının Kimi Zaman İse Tamamının Serbest Piyasa Koşullarına Uygun Olarak Müşteriye Yansıtıldığı, Dolayısıyla Banka Komisyon Oranların Birlikte Belirlenmediği İddiası

- (223) Ortak savunma sunan 13 teşebbüs yazılı savunmalarında, banka komisyon oranlarını aralarında belirlemelerinin mümkün olmadığını ileri sürmüştür. Bu doğrultuda, soruşturma sürecinde banka yetkilileri ile yapılan görüşmelerde bankalar tarafından uygulanan komisyon oranlarının genel merkez tarafından belirlendiği belirtilmiştir. Ayrıca kuyumcuların birlikte hareket etmeleri durumunda da bu yöndeki girişimlerinin bankalar tarafından karşılanmasının mümkün olmayacağı dile getirilmiştir.

Kuyumcuların, bankalar nezdinde komisyon oranlarına etki edecek büyüklükte müşteri olmamaları, kredi kartı ile yapılan satışlarda nihai müşterilere sabit bir kredi kartı komisyon farkı uygulamalarının önünde engel teşkil etmemektedir. Teşebbüsler arasında geçen yazışmalar incelendiğinde Bulgu-33'te yer verildiği üzere 05.09.2018 tarihinde TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisinin "Abiler şu kredi kartı komisyon oranlarını biraz artıralım diyorum. Çok düşük kaldı bizim komisyon oranları" şeklindeki ifadeleri, Bulgu-34'te yer verildiği üzere yine aynı tarihte BURAK KUYUMCULUK yetkilisinin "Abiler müsait bir zamanda oturup toplanalım herkes fikrini beyan etsin ortak bir noktada buluşalım. Gerekirse bankalara toplu gidelim sonuçta hepimiz aynı fiyata alıp satıyoruz komisyon farklarından dolayı bir rekabet ortamı oluşmasın düzenimize sahip çıkalım" şeklindeki ifadeleri görülmektedir. Yine Bulgu-14'te yer verilen DİJİKUR programı üzerinde yer alan duyuru kısmında "Kredi kartı ile yapılan alışverişlerde vade farkı uygulanır. Çeyrek Altın 10 TL Yarım Altın 20 TL Tam Altın 40 TL Ata Lira 50 TL" şeklindeki ifade teşebbüslerin kredi kartı ile yapılan satışlarda sabit bir komisyon farkı uyguladıklarını göstermektedir. Ayrıca Bulgu-35'te yer verilen soruşturma tarafı teşebbüslerden birinin yetkilisi tarafından gönderilen "Arkadaşlar sarrafiye lerde Gram altın 5 Çeyrek 10 Yarım 20 Tam 40 Ata lira 50 tl Kredi kartına komisyon alınacaktır." şeklindeki mesaj da önceki yazışmaları destekler niteliktedir. Ayrıca değerlendirme bölümünde de belirtildiği üzere, kredi kartı ile yapılan satışlarda uygulanacak komisyon oranlarının fiyat birlikteliğini destekleyecek şekilde sabit bir tutar olarak belirlendiği ve ayrı bir ihlal konusu teşkil etmediği sonucuna ulaşılmıştır.

- (224) Öte yandan, Bulgu-34'te yer alan ifadenin gerçekleşip gerçekleşmediğini ortaya koymak amacıyla soruşturma sürecinde bankalar ile gerçekleştirilen görüşmelerde banka yetkilileri kuyumcuların bu yönde bir taleplerinin bulunmadığını ve bu yönde bir talebin gerçekleşmesinin de pek mümkün olmadığını dile getirmiş, komisyon oranlarının kuyumcu teşebbüsler özelinde bankanın ilgili şubesi tarafından belirlenmediğini ifade etmişlerdir.
- (225) Kuyumcuların, bankalar nezdinde komisyon oranlarına etki edecek büyüklükte müşteri olmamaları, kredi kartı ile yapılan satışlarda nihai müşterilere sabit bir kredi kartı komisyon farkı uygulamalarının önünde engel teşkil etmemektedir. Bulgu-14'te yer verilen DİJİKUR programı üzerinde yer alan duyuru kısmında 08.12.2017 tarihli duyuruda "Kredi kartı ile yapılan alışverişlerde vade farkı uygulanır. Çeyrek Altın 5 TL Yarım Altın 10 TL Tam Altın 20 TL Ata Lira 25 TL" şeklinde ifade yer almaktadır. Söz konusu ifadeden teşebbüslerin bu tarihten itibaren kredi kartı ile yapılan alışverişlerde komisyon oranlarını anılan miktarlarda belirledikleri anlaşılmaktadır.
- (226) Teşebbüsler arasında geçen Whatsapp yazışmalarında belirlenen fiyatların yansıtıldığı DİJİKUR ekranı görüntüleri farklı tarihlerde paylaşılmıştır. Altın alış ve satış fiyatları dışındaki yazıların ekranda akarak ilerlediği bilinen ve farklı tarihlerde paylaşılan bu ekran görüntüleri incelendiğinde ekranda 29.03.2018 tarihinin yer aldığı farklı görüntülerde "Alışverişlerde vade farkı uygulanır çeyrek altın", "Vade farkı uygulanır çeyrek altın 5 TL", "Farkı uygulanır çeyrek altın 5 TL Yarım Altın 10 TL"; ekranda 03.04.2018 tarihinin yer aldığı görüntülerde "Kredi kartı ile ya", "Uygulanır Çeyrek Altın 5 TL Yarım"; ekranda 18.05.2018 tarihinin yer aldığı görüntülerde "Eyrek Altın 5 TL Yarım Altın 10 TL Tam Altın", "Kredi kartı ile yapılan alışverişler"; ekranda 18.08.2018 tarihinin yer aldığı görüntülerde "Tam Altın 20 TL Ata Lira 25 TL" ifadeleri yer almaktadır. Ekran görüntülerinde yer alan komisyon oranları ile ilgili ifadelerin duyuruda belirtilen ifade de belirtilen oranla aynı olduğu görülmekte ve 2018 yılı Ağustos ayına kadar belirlenen bu komisyon oranlarının geçerli olduğu anlaşılmaktadır.

- (227) Bu noktada teşebbüslerden edinilen bilgilerden belirlenen komisyon oranlarının uygulanıp uygulanmadığına ilişkin olarak 2018 yılı Ağustos ayında kredi kartı ile yapılan çeyrek altın alışverişlerinde anlaşmalı oldukları bankalara ödedikleri komisyon bedelleri incelenmiştir. Teşebbüslerden edinilen bilgilerden ALBAYRAK KUYUMCULUK'un (.....) TL, BURAK KUYUMCULUK'un (.....) TL⁶⁴, CAN KUYUMCULUK'un (.....) TL, ALTINTAŞ KUYUMCULUK'un (.....) TL, MURAT KUYUMCULUK'un (.....) TL, ÖZ&EL KUYUMCULUK'un (.....) TL, SEDAT KUYUMCULUK'un (.....) TL, SILA KUYUMCULUK'un (.....) TL, TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK'un (.....) TL⁶⁵, TURKUAZ KUYUMCULUK'un (.....) TL, EGE KUYUMCULUK'un (.....) TL ALKON KUYUMCULUK'un (.....) TL ödediği, SEÇKİN KUYUMCULUK'un ve TURHAN KUYUMCULUK'un ise (.....) TL ödediği görülmektedir.
- (228) Bu kapsamda teşebbüslerin kredi kartı ile yapılan alışverişlerde belirlenen komisyon oranlarını uygulamadıkları anlaşılmaktadır. Bununla birlikte 2018 yılı Eylül ayında da teşebbüslerin uygulanacak komisyon oranlarını yine ortak bir kararla belirledikleri, bankalara ödenen komisyon oranları nedeniyle teşebbüsler arasında fiyat farkının oluşmaması için mesajlaşıldığı değerlendirilmektedir. Şöyle ki, teşebbüsler arasında geçen yazışmalar incelendiğinde Bulgu-4'te yer verilen 07.08 2018 tarihinde TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK çalışanı tarafından kullanılan "Evet açalım k.kart komisyonlarınada bakalım 5tl zarar şahsen ben beş tl den fazla alıyorum çalıştığımız bankalardan komisyon oranları alalım", Bulgu-33'teki, 05.09.2018 tarihinde TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisinin "Abiler şu kredi kartı komisyon oranlarını biraz artıralım diyorum. Çok düşük kaldı bizim komisyon oranları", Bulgu 34'te yer verilen yine aynı tarihte BURAK KUYUMCULUK yetkilisinin "Abiler müsait bir zamanda oturup toplanalım herkes fikrini beyan etsin ortak bir noktada buluşalım. Gerekirse bankalara toplu gidelim sonuçta hepimiz aynı fiyata alıp satıyoruz komisyon farklarından dolayı bir rekabet ortamı oluşmasın düzenimize sahip çıkalım" şeklindeki ifadelerinden belirlenen komisyon oranlarından farklı uygulamalar olduğu, komisyon oranlarının artırılması gerektiği ve komisyon oranları nedeniyle fiyat farkının oluşmaması gerektiği yönündeki niyetleri görülmektedir. Anılan ifadelerin geçtiği tarihten üç gün sonra 08.09.2018 tarihinde Bulgu-35'te yer verilen soruşturma tarafı teşebbüslerden TURKUAZ KUYUMCULUK çalışanı tarafından gönderilen "Arkadaşlar sarrafiye lerde Gram altın 5 Çeyrek 10 Yarım 20 Tam 40 Ata lira 50 tl Kredi kartına komisyon alınacaktır." şeklindeki mesaj ve bu beyanı onaylayıcı diğer mesajlar ile Bulgu 14'te DİJİKUR programı üzerinde duyuru kısmında yer alan aynı tarihli "Kredi kartı ile yapılan alışverişlerde vade farkı uygulanır. Çeyrek Altın 10 TL Yarım Altın 20 TL Tam Altın 40 TL Ata Lira 50 TL" şeklindeki ifadeler birlikte düşünüldüğünde, 2018 yılı Eylül ayından sonra kredi kartı ile yapılan satışlarda komisyon oranları nedeniyle teşebbüsler arasında fiyat farkı oluşmaması ve anlaşmanın devamını sağlamak için komisyon oranlarının yeniden belirlendiği ve 2018 yılı Eylül ayından sonra uygulandığı değerlendirilmektedir.
- (229) Bu noktada belirtilmelidir ki 4054 sayılı Kanun kapsamında ihlal niteliğinde olan temel husus teşebbüsler tarafından komisyon oranlarının birlikte belirlenmesidir. Teşebbüsler tarafından bu oranların uygulanmaması ya da kısmen uygulanması ihlalin varlığını değiştirmemektedir. Her bir sarrafiye ürünü özelinde müşterinin kredi kartı ile ödeme yapacak olması durumunda alınacak komisyonun birlikte belirlenmesi,

⁶⁴ BURAK KUYUMCULUK tarafından merkezinin (.....) TL, şubesinin ise (.....) TL ödediği belirtilmiştir.

⁶⁵ TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK tarafından merkezinin (.....) TL, şubesinin ise (.....) TL ödediği belirtilmiştir.

neticede rakipler arası tek fiyat uygulamasının uzantısı niteliğinde olduğundan, fiyat tespitine yönelik anlaşmanın bir parçası olarak değerlendirilmektedir.

1.7.3.2.5. Çalışma Saatlerinin Birlikte Belirlenmesinin Rekabeti İhlal Etmediği İddiası

- (230) Soruşturma taraflarından ortak savunma sunan 13 teşebbüs ve ALKON KUYUMCULUK bayram tatilleri ve özel günlerde altın fiyatlarının tespit edilememesi nedeniyle ve çalışanların tatil yapabilmeleri amacıyla tatil günlerini ortaklaşa belirlemelerinin rekabeti kısıtlamadığını ifade etmiştir.
- (231) Öncelikle deliller incelendiğinde çalışma saatlerinin tespitinin yalnızca bayram ve özel günlerle sınırlı olmadığı, teşebbüslerin hafta içi günlerde de ortak kararlarla belirledikleri saatten sonra çalışmadıkları gibi bu saatlere riayet etmeyen teşebbüsleri uyardıkları görülmektedir. Yine Bulgu-27'de bir grup üyesinin çalışma saatlerine uymayan teşebbüslerin haksız rekabet örneği gösterdiğini iddia etmesi, kuyumcuların fiyat tespiti dışında çalışma saatleri konusunda da birlikte hareket etme gayreti içinde olduklarını ortaya koymaktadır. Ayrıca çalışma saatlerinin ortak bir kararla belirlenmesi dosya özelinde tek başına değil, fiyat ve komisyon oranlarının birlikte belirlenmesi ile beraber teşebbüslerin aralarındaki rekabeti ortadan kaldırma amacıyla yaptıkları anlaşmanın bir parçası olarak değerlendirilmektedir. Altın alış ve satış fiyatlarının tek fiyat olarak uygulanması teşebbüslerin fiyat politikalarını bireysel olarak belirlemelerinin önüne geçtiği gibi çalışma saatlerini birlikte belirlemeleri ile de altın sadece belirli bir süre zarfında müşterilere arz edilmekte, satışlarını artırmak amacıyla dilediği zaman iş yerini açıp kapatmak isteyen rakiplerin çalışma özgürlüğü kısıtlanmakta ve rekabet tamamen ortadan kalkmaktadır.
- (232) Savunma tarafınca Çerkezköy İlçe Emniyet Müdürlüğü ve Kapaklı İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından kuyumcuların açılış/kapanış saatlerinin aynı olmasının isabetli olacağı belirtilen ifade edilmiştir. Gerçekten de anılan Emniyet Müdürlüklerinin kuyumcuların açılış/kapanış saatlerinin aynı olmasının dolandırıcılık, gasp, hırsızlık ve benzeri olaylara karşı etkin önleyici tedbirler alınabilmesi ve emniyet açısından yararlı olduğu yönünde değerlendirmeleri bulunmaktadır. Önemle belirtilmelidir ki soruşturma kapsamında çalışma saatlerinin ortak bir kararla belirlenmesi dosya özelinde tek başına değil, fiyat ve komisyon oranlarının birlikte belirlenmesi ile beraber teşebbüslerin aralarındaki rekabeti ortadan kaldırma amacıyla yaptıkları anlaşmanın bir parçası olarak değerlendirilmektedir.

1.7.3.2.6. ALTINTAŞ KUYUMCULUK'un Yetkililer Grubunda Yer Almadığı İddiası

- (233) Teşebbüslerden ALTINTAŞ KUYUMCULUK, yazılı savunmasında idari kararların alındığı yetkililer grubuna üye olmadığını, yalnızca bir çalışanın çalıntı mal, hırsızlık veya şüpheli şahıs vakalarından haberdar olmak amacıyla kuyumcular grubuna üye olduğunu ileri sürmüştür.
- (234) Gruplarda yer alan kişiler incelendiğinde ALTINTAŞ KUYUMCULUK çalışanın⁶⁶ her iki grupta da yer aldığı tespit edilmiştir. Kaldı ki, gerek kuyumcular grubunda gerek yetkililer grubunda yer alan teşebbüs yetkilileri veya çalışanları tarafından yapılan paylaşımlar incelendiğinde, iki grupta da fiyat tespitine yönelik ifadeler bulunduğu görülmektedir.
- (235) Diğer taraftan teşebbüsler, belirlenen fiyatların kurulu olduğu tüm teşebbüslerde aynı anda ekrana yansımaları sağlayan DİJİKUR programı vasıtasıyla fiyat birlikteliğini

⁶⁶ (.....) isimli kişiden bahsedilmektedir.

sağlamakta ve oluşturulan Whatsapp grupları aracılığıyla fiyatlar üzerinde ortak karar almakta ve takibini yapmaktadırlar. İSTANBUL KUYUMCULUK'ta yapılan yerinde incelemede raportörlerce alınan DİJİKUR programına dâhil olan kuyumcular listesinde ALTINTAŞ KUYUMCULUK'un da adı yer almaktadır. Teşebbüslerin DİJİKUR programını en son kullandığı tarih bakımından DİJİKUR'dan gelen bilgiler incelendiğinde ALTINTAŞ KUYUMCULUK'un da uygulamayı 09.01.2020 tarihinde kullandığı görülmektedir. Dolayısıyla anılan teşebbüsün rekabet ihlalinin tarafı olduğu değerlendirilmektedir.

I.7.3.2.7. 7226 Sayılı Kanun'un Geçici 1. Maddesinde Yer Alan Düzenlemenin 4054 Sayılı Kanun ile Belirlenen Süreleri Durduğuna Yönelik Savunma

(236) Savunmada, 7226 sayılı Kanun'un Geçici 1. maddesinin birinci fıkrasının;

“(1) Covid-19 salgın hastalığının ülkemizde görülmüş olması sebebiyle yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesi amacıyla;

a) Dava açma, icra takibi başlatma, başvuru, şikâyet, itiraz, ihtar, bildirim, ibraz ve zamanaşımı süreleri, hak düşürücü süreler ve zorunlu idari başvuru süreleri de dâhil olmak üzere bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm süreler; 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile usul hükmü içeren diğer kanunlarda taraflar bakımından belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim tarafından tayin edilen süreler ile arabuluculuk ve uzlaştırma kurumlarındaki süreler 13/3/2020 (bu tarih dâhil) tarihinden...

itibaren 30/4/2020 (bu tarih dâhil) tarihine kadar durur. Bu süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden itibaren işlemeye başlar. Durma süresinin başladığı tarih itibarıyla, bitimine on beş gün ve daha az kalmış olan süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden başlamak üzere on beş gün uzamış sayılır.”

hükmünü haiz olduğu ve bu hükmün 4054 sayılı Kanun'da belirlenen sürelere de uygulanması gerektiği ifade edilmektedir.

(237) Savunma tarafınca, 7226 sayılı Kanun'un Geçici 1. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen usul hükümlerinin lafzi yorumlanması gerektiği, söz konusu hükümde açıkça idari süreler ifadesinin kullanılmasına rağmen bu sürelerin yargılama usulüne ilişkin olması gerektiği görüşünün hukuki bir zemine oturmadığı ifade edilmiştir. Buna ilaveten, ilgili hükmün amaç bakımından yorumunun da bu yönde bir değerlendirmeyi gerektirdiği, zira ilgili hükmün salgına ilişkin alınan tedbirler sonucunda ticari, sosyal, ekonomik ilişkilerdeki ve kamu hizmetlerindeki kesinti nedeniyle özel hukuk gerçek ve tüzel kişilerin hak kaybına uğramasını engellemeyi amaçladığı, bu çerçevede ilgili hükmün idareler tarafından yürütülmekte olan soruşturmalara ilişkin süreleri de kapsamasını gerektirdiği belirtilmiştir.

(238) Ayrıca, bazı kamu kurum ve kuruluşlarınca yargılamalara ilişkin tüm sürelerin durdurulduğunun açıklandığı, örneğin Türk Patent ve Marka Kurumunun açıklamasında 7226 sayılı Kanun'un Geçici 1. maddesiyle zorunlu idari başvuru yoluna ilişkin süreler olan hak düşürücü süreler de dâhil olmak üzere bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm sürelerin 13.03.2020 tarihi itibarıyla durdurulduğu, bu düzenlemenin 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'nda belirtilen süreleri de kapsadığı ve buna göre anılan Kanun'da yer alan süreli işlemlere ilişkin tüm sürelerin 13.03.2020 itibarıyla durduğunun belirtildiği ifade edilmiştir. Sonuç olarak

7226 sayılı Kanun'un Geçici 1. maddesi gereğince 4054 sayılı Kanun'da belirlenen sürelerin de durdurması gerektiği savunulmuştur.

- (239) Öncelikle belirtmek gerekir ki 7226 sayılı Kanun'un Geçici 1. maddesinin birinci fıkrasına göre; düzenleme, anılan salgın sebebiyle yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesi amacıyla getirilmiş bulunmaktadır. Bu nedenle, bu fıkra gereğince duracak sürelerin yargı alanına ilişkin olmaları, anılan fıkranın uygulanmasının ön koşulu olmaktadır. Bir başka ifadeyle, idari usul yasalarında veya maddi yasalarda yer alan sürelerin, 7226 sayılı Kanun'un Geçici 1. maddesinin birinci fıkrasındaki düzenlemeden etkilenememesi, mezkûr fıkranın girişindeki amaç cümlesi dikkate alındığında ancak bu sürenin yargılama usulüne ilişkin olması koşuluyla mümkündür. Bu çerçevede, 4054 sayılı Kanun kapsamında yürütülen inceleme, araştırma ve soruşturmalara ilişkin sürelerin işlemeye devam ettiği değerlendirilmektedir.
- (240) Öte yandan, içinden geçtiğimiz bu zor dönemde, sürelerin işlemesi nedeniyle mağduriyetlerin yaşanmaması için Kurum da üzerine düşen sorumluluğu azami hassasiyetle yerine getirmektedir. Bu bağlamda Kurul tarafından, yürütülen soruşturmalar kapsamında teşebbüslerin yazılı savunmalarına ek olarak sunmak istedikleri ancak belirtilen süre zarfından yetiştirilemeyen hususların soruşturma süresince kabul edilmesine karar verilmiştir. Ayrıca tarafların ikinci yazılı savunma süresi içinde sunamadıkları savunma argümanlarını üçüncü yazılı savunmada belirtme imkânları da bulunmaktadır.
- (241) Savunma tarafınca ifade edilen bir diğer husus, ülke genelinde Covid-19 salgınına yönelik alınan tedbirler kapsamında büyükşehir statüsündeki illere giriş-çıkış yasağı getirilmesi nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 44. maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen dosyaya giriş hakkının kullanılmasının mümkün olmadığına, bu durumun savunma haklarını kısıtladığına ilişkindir.
- (242) 4054 sayılı Kanun'un "*Delillerin Toplanması ve Tarafların Bilgilendirilmesi*" kenar başlıklı 44. maddesinin 2. fıkrasında, "*Haklarında soruşturmaya başlandığı bildirilen taraflar sözlü savunma hakkını kullanma taleplerine kadar kurum bünyesinde kendileri ile ilgili düzenlenmiş her türlü evrakın ve mümkünse elde edilmiş olan her türlü delilin bir nüshasının kendilerine verilmesini isteyebilir*" hükmü yer almaktadır. Tarafların dosyaya giriş haklarını kullanmalarına dair usul ve esaslar 2010/3 sayılı Dosyaya Giriş Hakkının Düzenlenmesine ve Ticari Sırların Korunmasına İlişkin Tebliğ'de (2010/3 sayılı Tebliğ) düzenlenmektedir. Anılan Tebliğ'in 8. maddesinin üçüncü fıkrasında "*Taraflar nihai olarak, son yazılı savunma sürelerinin dolmasına kadar dosyaya giriş talebinde bulunabilirler.*" hükmü yer almaktadır.
- (243) Anılan Tebliğ'in 8. maddesinde dosyaya giriş hakkının kullanılacağı süre ve şekil, 9. maddesinde dosyaya giriş taleplerinin değerlendirilmesi ve 10. maddesinde bu hakkın ne şekilde kullanılacağı düzenlenmiştir. 2010/3 sayılı Tebliğ'in 6., 7. ve 10 maddelerinde ise tarafların erişebileceği ve erişemeyeceği evrakın neler olduğu düzenlenmiştir. Anılan maddelerden 10. madde şu şekildedir:
- "MADDE 10 - (1) Dosyaya giriş hakkı, ilgilinin talebi de dikkate alınarak; dosya mevcudunda bulunan ve erişime açılan evrakın fotokopi yolu ile çoğaltılmış nüshalarının veya elektronik kopyalarının verilmesi ya da gönderilmesi suretiyle kullanılabilir.*
- (2) Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası ve 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde elde edilen bilgiler ile aklayıcı ya da suçlayıcı delil niteliği bulunan*

diğer kurum içi yazışmalar, Kurum merkezinde incelenebilir.”

- (244) Bu bilgiler çerçevesinde, dosyaya giriş hakkının talep edilmesinin önünde herhangi bir engel olmadığı, 2010/3 sayılı Tebliğ'in 10. maddesinin ikinci fıkrasında anılan yazışmalar haricindeki evrakın -dosyaya giriş talebinin kabul edilmesi halinde- fotokopi yolu ile çoğaltılmış nüshalarının veya elektronik kopyalarının gönderilmesi suretiyle bu hakkın kullanılabilmesi belirtilmelidir. Gerek anılan türdeki evraka gerek Kurum merkezinde incelenebilecek evraka ilişkin taleplerin değerlendirilmesi 2010/3 sayılı Tebliğ'in 9. maddesi çerçevesinde yapılacak olup soruşturma tarafınca dosyaya giriş talebinde bulunulmasına engel bir durum bulunmamaktadır.

I.7.3.2.8. Soruşturma Konusu Eylemlerin Kartel Oluşturmadığına Yönelik Savunma

- (245) Teşebbüslerin vekili tarafından yapılan ortak savunmada sarrafiye sektöründe çok küçük kâr marjları ile çalışıldığı, satılan ürünün fiyatının serbest piyasada belirlenen altının gram fiyatına birtakım işletme maliyetlerinin eklenmesi suretiyle belirlendiği ve ayrıca günümüzde akıllı telefonların yaygın bir şekilde kullanımı neticesinde nihai tüketicilerin altın fiyatlarına kolayca erişebildiği, bu nedenle sarrafiye sektöründe fiyat tespiti yapmanın mümkün olmadığı iddia edilmiştir. Buna ilaveten savunma tarafınca, müşterilerin, sağlayıcıların, bölgelerin ya da ticaret kanallarının paylaşımını konu alan bir anlaşmanın söz konusu olamayacağı, Çerkezköy ve Kapaklı ilçelerinde faaliyet gösteren soruşturma tarafı teşebbüslerin ürünlerini neredeyse yan yana sergiledikleri ifade edilmiştir.
- (246) Bu noktada öncelikle belirtmek gerekir ki yukarıda yer verilen sarrafiye sektöründe çok küçük kâr marjları ile çalışılması ve nihai tüketici tarafından altın fiyatlarına kolaylıkla erişebilir olması kuyumcular arasında rekabet yapılmayacağı anlamına gelmemekte, başka bir ifadeyle kuyumcuların ürünlerinin satış fiyatlarını diledikleri gibi belirlemelerinin önünde bir engel niteliği taşımamaktadır.
- (247) Teşebbüslerin kendi aralarında anlaşarak uygulayacakları kâr marjlarını belirlemeleri doğrudan rekabeti kısıtlayıcı niteliktedir. Elde edilen bulgular ile ortaya konulduğu üzere, soruşturma tarafı teşebbüslerin nihai müşterilere uygulanacak fiyatların, komisyon oranlarının ve arzın kontrolüne yönelik çalışma saatlerinin birlikte belirlenmesi davranışları 4054 sayılı Kanun'a aykırıdır. Şöyle ki;
- Soruşturma süresince elde edilen bilgi ve bulgular değerlendirildiğinde inceleme tarafı olan teşebbüslerin birlikte hareket ederek sarrafiye ürünlerinin ve 22 ayar bileziğin hem alış hem satış fiyatlarını belirlemeye çalıştıkları, fiyat birlikteliği uygulamasını DİJİKUR programı aracılığıyla referans alınan fiyatlara belirli bir kâr marjı eklemek ve bu uyarlanan fiyatlara anlaşma tarafı tüm kuyumcuların ortak ekran ile ulaşmasını sağlamak suretiyle gerçekleştirdikleri görülmektedir.
 - Bulgu-3, 4, 5, 6, 8, 10 ve 13'te fiyat ayarlamasının yapılmasına, alış ve satış fiyatları arasındaki farkların açılmasına, alış fiyatlarının aşağıya çekilmesine veya satış fiyatlarının yükseltilmesine yönelik ifadeler rastlanmaktadır. Bu bulgular ışığında, altın alış ve satış fiyatının DİJİKUR programı aracılığıyla tespit edildiği anlaşılmaktadır. Dosya mevcudu bilgi ve bulgular çerçevesinde DİJİKUR programının ilk etapta belirli bir altın alış ve satış fiyatını baz aldığı, sonrasında yetkisi olduğu düşünülen kuyumcular tarafından kararlaştırılan kâr oranlarının eklenmesi neticesinde nihai fiyatın belirlendiği görülmektedir.
 - TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK yetkilisinin “*biz rekabeti önlemek için bir dernek çatısı altında birleşmeyi düşündük, deneme amaçlı olarak da böyle bir*

yazılım geliştirildi. Bize katılmak isteyip istemediğimiz soruldu ve ortak bir kararla bu sisteme geçildi. Biz yazılımda belirtilen fiyatları tamamen uyguluyoruz. Yazılımdaki fiyatlar İstanbul Kapalı Çarşı'daki fiyatların üzerine belirli bir marj eklenerek belirlenir.” şeklindeki ifadeleri de hem teşebbüslerin aralarında anlaşarak rekabetin kısıtlanmasını amaçladığını ortaya koymakta hem de yazılımın hangi amaçla kullanıldığına yönelik kanaati desteklemektedir. Buna ilaveten, Bulgu-21'den de teşebbüsler arasında fiyatlara uyulması konusunun konuşulduğu ve aksi durumda BİRLİKTELİK'in⁶⁷ müdahalesinin talep edildiği de anlaşılmaktadır. Diğer yandan soruşturma sürecinde çoğu teşebbüs ve DİJİKUR tarafından ortak ekranda listelenen fiyatların tavsiye fiyat olduğu ve yine teşebbüsler tarafından fiyatlara uyum konusunda teşebbüslere/grup üyelerine bir yaptırım olmadığı ileri sürülmektedir. Bu durum doğru kabul edildiğinde dahi, söz konusu fiyatların hâlihazırda tüm teşebbüsler için referans alınan uyarlanmış fiyatlar olması, fiyatların birlikte belirlendiği gerçeğini ve rekabetçi endişenin varlığını ortadan kaldırmamaktadır.

- Bulgu-1'de bulunan “Herkeste su an bu fiyatlar mi kntrl eder msnz”; Bulgu-3'te geçen “Bilezik fiyatını biraz yukarıya çekelim hem bayram haftasına giriyoruz hem mega satınca kurtarmıyor”, “Evet haklısın fiyat ayarlaması yapalım” “Müşteri dernek olayına alıştı zaten fazla sorgulamıyorlar. Kapaklı burası aynı oldu zaten. Çok sıkıntı olmaz bence”; Bulgu-5'teki “Ben ayarladım farkları bir bakın değişmesi gereken bir şey varsa yapalım.” ve Bulgu 11'de geçen “Fiyatlara lütfen riayet edelim” ifadesinden müşteriler için uygulanacak olan fiyatlara yönelik birlikte karar alındığı açıkça görülmektedir.
- Diğer yandan anılan Bulgu-11⁶⁸ ve Bulgu-22'de⁶⁹ yer alan teşebbüs yetkililerinin ifadelerine göre BİRLİKTELİK'in kurulmasının tek sebebi teşebbüslerce birbirlerinin müşterilerine fiyat verilmemesidir. Tüm bu bulgular ışığında, teşebbüsler arasındaki anlaşmanın fiyat rekabetini engellemek amacıyla yapıldığı ve teşebbüslerin belirlenen fiyatları uygulamaya çalıştığı anlaşılmaktadır.
- Soruşturma sürecinde elde edilen teşebbüsler arasında geçen yazışmalar incelendiğinde, Bulgu-33'te yer verildiği üzere, 05.09.2018 tarihinde TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisinin “Abiler şu kredi kartı komisyon oranlarını biraz artıralım diyorum. Çok düşük kaldı bizim komisyon oranları” şeklindeki mesajı, Bulgu-34'te yer verildiği üzere, yine aynı tarihte BURAK KUYUMCULUK yetkilisinin “Abiler müsait bir zamanda oturup toplanalım herkes fikrini beyan etsin ortak bir noktada buluşalım. Gerekirse bankalara toplu gidelim sonuçta hepimiz aynı fiyata alıp satıyoruz komisyon farklarından dolayı bir rekabet ortamı oluşmasın düzenimize sahip çıkalım” şeklindeki ifadeleri görülmektedir.

⁶⁷ Değerlendirmeye esas fiyat birlikteliğine ilişkin danışıklılığı ifade etmek için kullanılan “BİRLİKTELİK” kastedilmektedir.

⁶⁸ SEDAT KUYUMCULUK'ta yapılan yerinde incelemede, teşebbüs yetkilisi tarafından “Kuyumcular olarak bir başka kuyumcunun müşterisinin alım-satım fiyatı hakkında yorum yapmıyoruz. Örneğin bir müşteri benden mal aldıysa, diğer kuyumcunun benim müşteriye sen pahalıya almışsın bunu iade et ben sana daha ucuza vereyim, şeklinde bir davranışla diğer kuyumcunun işlerini bozmaması için kuyumcular arasında karar aldık.” hususları ifade edilmiştir

⁶⁹ Bulgu-22'den ise bir teşebbüsün, başka bir teşebbüs tarafından müşteriye satılan ürünün kendisi tarafından daha düşük fiyatla satılabileceği teklifinin diğer teşebbüsler tarafından tespit edilmesi üzerine, bu durumdan kaynaklanan rahatsızlığın dile getirildiği, buna ilişkin yaptırım uygulanması talep edildiği zira BİRLİKTELİK'in kurulmasındaki amacın birbirlerinin müşterilerine karşı farklı fiyat teklifi sunulmaması olduğu anlaşılmaktadır.

Yine Bulgu-14'te yer verilen DİJKUR programı üzerinde yer alan duyuru kısmında *"Kredi kartı ile yapılan alışverişlerde vade farkı uygulanır. Çeyrek Altın 10 TL Yarım Altın 20 TL Tam Altın 40 TL Ata Lira 50 TL"* şeklindeki ifade teşebbüslerin kredi kartı ile yapılan satışlarda sabit bir komisyon farkı uyguladıklarını göstermektedir. Ayrıca Bulgu-35'te bulunan soruşturma tarafı teşebbüslerden birinin yetkilisi tarafından gönderilen *"Arkadaşlar sarrafiye larde Gram altın 5 Çeyrek 10 Yarım 20 Tam 40 Ata lira 50 tl Kredi kartına komisyon alınacaktır."* şeklindeki mesaj da önceki yazışmaları destekler niteliktedir. Bu tespitlerden kredi kartı ile yapılan satışlarda uygulanacak komisyon oranlarının fiyat birlikteliğini destekleyecek şekilde sabit bir tutar olarak belirlendiği ve ayrı bir ihlal konusu teşkil etmediği sonucuna ulaşılmaktadır.

- Soruşturma kapsamında değerlendirilen bir diğer husus teşebbüslerin iş yerlerinin açılış ve kapanış saatlerine, özel günlerde iş yerlerinin açılıp açılmayacağına ilişkin ortak karar almalarıdır. Yukarıda, örnek niteliğinde Kurul kararlarına yer verildikten sonra dosya bazında tartışmaya geçilerek öncelikle Çerkezköy İlçe Emniyet Müdürlüğü ve Kapaklı İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından özetle kuyumcuların açılış/kapanış saatlerinin aynı olmasının dolandırıcılık, gasp, hırsızlık ve benzeri olaylara karşı etkin önleyici tedbirler alınabilmesi ve emniyet açısından yararlı olduğu değerlendirilmesine yer verilmiştir.
- Çalışma saatlerinin aynı olacak şekilde belirlenmesinin, bu saatlerin ticari hayatın olağan akışına aykırı olmaması, teşebbüsler arasında müşteri paylaşımı, bilgi paylaşımı, pazar paylaşımı vb. uygulamalara yol açmaması ya da rekabeti kısıtlayıcı anlaşmanın bir parçası olmaması gibi durumlarda tek başına mal ve hizmet arzının kontrolü olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususu tartışmaya açıktır. Dosya özelinde ise, teşebbüsler arasında bir anlaşma olduğu ve nihai müşteriye uygulanacak fiyatların ve komisyon oranlarının birlikte belirlendiği yukarıda yer verilen bulgulardan açıkça anlaşılmaktadır. Bulgu-24-32'den görüleceği üzere, teşebbüslerin aralarında anlaşarak iş yerlerinin açılış ve kapanış saatlerine, özel günlerde iş yerlerinin açılıp açılmayacağına ilişkin karar aldıkları ve herkesin bu karara uymasının beklendiği anlaşılmaktadır. Bu çerçevede teşebbüslerin kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, bağımsız olarak belirlemedikleri, teşebbüslerin bağımsız davranışlarının yerini ilgili tarafların ortak çıkarlarına hizmet eden koordineli davranışların aldığı görülmektedir. Dolayısıyla teşebbüsler arasında fiyat ve komisyon oranlarının belirlenmesi şeklinde ortaya çıkan rekabeti kısıtlayıcı anlaşma nedeniyle azalan rekabet, hem özel günlerde hem de diğer günlerde günlük çalışma saatlerinin birlikte belirlenmesi nedeniyle daha da azalmıştır. Sonuç olarak günlük çalışma saatlerinin birlikte belirlenmesi taraflar arasındaki anlaşma çerçevesinde arzın kontrolüne yönelik rekabeti kısıtlayıcı bir uygulama olarak değerlendirilmektedir.

(248) Netice itibarıyla soruşturma tarafı teşebbüslerin Whatsapp grupları aracılığıyla fiyatlar, komisyon oranları, açılış/kapanış saatleri üzerinde anlaşmaları ve/veya aralarındaki anlaşmanın takibi ve denetimini yapmaları 4054 sayılı Kanun'un ihlali niteliğinde olup, yayımlanan "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" (Ceza Yönetmeliği) uyarınca "diğer ihlaller" kapsamında değerlendirilmiştir.

I.7.3.2.9. Dosyada İnceleme Konusu Yapılan Ürünlerin Teşebbüslerin Ticari Faaliyetlerinin Çok Küçük Bir Kısımını Oluşturduğuna ve Bunun Soruşturma Heyeti Tarafından Dikkate Alınmadığına Yönelik Savunma

- (249) Savunma tarafının iddia ettiğinin aksine, dosya konusu iddiaların sarrafiye ürünler üzerinde yoğunlaşmakta olması ve uygulanacak idari yaptırım açısından sarrafiye ürünlerin teşebbüslerin toplam satışları içerisindeki payının önem arz etmesi sebebiyle anılan ürünlerin teşebbüslerin toplam satışları içerisindeki payı incelenmiştir. Bu konuya yukarıda yer verilmiştir. Bu paylar teşebbüs bazında değişiklik göstermekte olup kimi teşebbüste sarrafiye ürünlerin toplam satışlardaki payı azken kimisinde fazla olduğu⁷⁰; bununla birlikte dosya kapsamında görüşülen teşebbüslerin bir kısmı tarafından sarrafiye ürünlerin müşteri çekme amaçlı olduğu ve kuyumcular için sarrafiye ürünlerin olmazsa olmaz ürünler olduğunun ifade edildiği görülmektedir.

I.7.3.2.10. Tüketicilerin Altın Fiyatlarına Kolaylıkla Erişebildiğine, Teşebbüslerin Davranışlarıyla Rekabeti Bozmasının ve Sınırlandırmasının Söz Konusu Olamayacağına Yönelik Savunma

- (250) Savunma tarafınca, tüketicilerin altın fiyatlarına kolaylıkla erişebildiği şeffaf bir piyasada müvekkil teşebbüslerin davranışlarıyla rekabeti bozmasının ve sınırlandırmasının söz konusu olamayacağı, incelenen dönemde yapılan satışlar incelendiğinde dosya kapsamında yapılan değerlendirmelerin mesnetsiz olduğunun anlaşılacağı ileri sürülmüştür.
- (251) Piyasadaki rekabetin teşebbüsler arası anlaşmalar ile kısıtlanması amacının ortaya konulması durumunda, ihlalin var olduğunu öne sürebilmek için rekabeti kısıtlayıcı etkilerin ortaya konulması zorunluluk teşkil etmemektedir. Yine de taraflara uygulanacak idari yaptırımın belirlenmesinde rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olan anlaşmanın etkilerinin de araştırılması önem arz etmektedir. İhlalin piyasadaki etkisi bakımından en uygun gösterge alınan kararların teşebbüsler tarafından uygulanıp uygulanmadığıdır. Fiyatlara riayet etmeye ve fiyat birlikteliğine uymayan teşebbüslere ceza verilmesine yönelik yazışmalardan teşebbüslerin bir kısmının belirlenen fiyatlara uymadığı, diğer bir kısmının ise belirlenen fiyatlara tüm teşebbüslerin uymasını talep ettiği anlaşılmaktadır (Bulgu-21).
- (252) Tablo-1'de, teşebbüslerin çeyrek altın satış fiyatlarının DİJİKUR programında belirlenen fiyatlarla karşılaştırılmasına yer verilmiştir⁷¹. Teşebbüsler tarafından satışı gerçekleştirilen çeyrek altın fiyatları incelendiğinde, kredi kartı satış bilgisine ulaşılabilen 14 teşebbüsten; 2018 yılı Haziran ayı için tüm teşebbüslerin, Temmuz ayı için TURHAN KUYUMCULUK dışındaki teşebbüslerin, Ağustos ayı için SEÇKİN KUYUMCULUK, TURHAN KUYUMCULUK ve METİN KUYUMCULUK dışındaki teşebbüslerin, DİJİKUR programı vasıtasıyla ekrana yansıtılan fiyatlardan daha düşük fiyat uyguladığı görülmektedir. 2019 yılı bakımından ise Haziran ayı için TURHAN

⁷⁰ Dosya kapsamında soruşturma tarafı olmayan teşebbüsler ile yapılan görüşmeler neticesinde sarrafiye ürünlerin kâr bakımından toplam satışlar içerisindeki payının %80 olduğunu ifade eden teşebbüs olduğu gibi %1 olduğunu ifade eden teşebbüs olduğu da görülmektedir. Sarrafiye ürünlerin toplam satışlar içerisindeki ağırlığının değişkenlik gösterdiği soruşturma tarafı olmayan teşebbüsler tarafından da ifade edilmektedir.

⁷¹ Söz konusu fiyat karşılaştırması 2018 Yılı Haziran, Temmuz, Ağustos ayları ile 2019 Yılı Haziran ve Temmuz aylarında teşebbüsler tarafından kredi kartı ile satış gerçekleştirilen çeyrek altın fiyatları üzerinden yapılmıştır. Zira nakit gerçekleştirilen satışlara ilişkin faturalarda satış saatinin yazmaması ve hangi ürün olduğunun tespitinin kesin olarak yapılamaması nedeniyle nakit satışlar ve diğer ürünler bakımından teşebbüslerin fiyatlara uyumu tespit edilememiştir.

KUYUMCULUK ve ALKON KUYUMCULUK dışındaki teşebbüslerin, Temmuz ayı için TURHAN KUYUMCULUK, ALKON KUYUMCULUK ve MURAT KUYUMCULUK dışındaki teşebbüslerin en az bir kere DİJİKUR programı vasıtasıyla ekrana yansıtılan fiyatlardan daha düşük fiyat uyguladığı görülmektedir.

- (253) Bununla birlikte yapılan fiyat analizinin nakit satışlara ilişkin faturalarda satış saatinin yazmaması ve hangi ürün olduğunun tespitinin kesin olarak yapılamaması nedeniyle sadece belirli aylara ilişkin kredi kartı ile yapılan satışları içermesi, teşebbüslerin uyguladıkları fiyatların birbiri ile karşılaştırılabilmesi için tamamının satış gerçekleştirdiği belirli bir gün ve saate rastlanmaması, gönderilen bilgilerdeki bazı verilerin hatalı girildiğinin tespit edilmesi gibi nedenlerle teşebbüslerin anlaştıkları fiyatlara ne oranda uyduklarını kesin olarak tespit etmek mümkün olmamıştır.
- (254) Bununla birlikte tekraren belirtilmelidir ki teşebbüslerin kendi aralarında anlaşarak DİJİKUR programı vasıtasıyla uygulayacakları kâr marjlarını belirlemeleri doğrudan ihlal niteliğinde olup teşebbüsler tarafından anlaşma doğrultusunda belirlenen fiyatların uygulanmamış olması ya da kısmen uygulanmış olması ihlalin varlığını değiştirmemektedir. Bir diğer deyişle, yapılan inceleme neticesinde teşebbüslerin belirlenen fiyatların dışında farklı fiyatlardan satış gerçekleştirmiş olması dosya konusu eylemlerin genel olarak kartel niteliğinde olduğuna ve amaç bakımından ihlal olan hususlarda etkinin doğmasına gerek olmadığına yönelik değerlendirmeyi değiştirmemektedir.

1.7.3.2.11. Soruşturma Tarafı Kuyumcular Tarafından Kurulan Whatsapp Grubunda Yer Alan Konuşmalarda EGE KUYUMCULUK'ü Temsilen Bir Katılımcının Olmadığı Yönündeki Savunma

- (255) Dosya mevcudu Whatsapp konuşmalarında EGE KUYUMCULUK tarafından ifade edilen bir görüş olmasa da rekabet hukukunda rekabet karşıtı amacı açık olan bir toplantıda yer alan katılımcıların tartışılan konulara veya varılan sonuçlara katılmadıklarını, karşı çıktıklarını toplantının diğer katılımcılarına açıkça ifade etmemeleri halinde rekabet ihlalinin sorumlu tutulmaları; rakiplerinin niyetleri veya gelecekteki uygulamaları, diğer deyişle rakipleriyle aralarındaki rekabet ortamını şeffaflaştıran bir bilgi alan teşebbüsün rakip bilgilerini almak istemediğini açık bir şekilde ortaya koyması, itirazını sunması gerekliliği esastır. Bu koşul, rekabet karşıtı sonuca katılmayan teşebbüsün toplantının sonuçlarına uyacağı yönünde diğer katılımcılara bir inanç oluşturmaması gerektiği görüşüne dayanmaktadır. Bu durum mevcut dosyada yazışmaların alıcısı konumunda olan tüm teşebbüsler için geçerlidir.
- (256) EGE KUYUMCULUK yetkilisi (.....)'a ait numaranın⁷² TURKUAZ KUYUMCULUK yetkilisi (.....) tarafından hem yetkililer hem kuyumcular grubuna 21.04.2018 tarihinde eklendiği görülmektedir⁷³. Ayrıca bu numara tarafından 28.04.2018 tarihinde kuyumcular grubuna EGE KUYUMCULUK olduğu belirtilerek iki yeni numaranın eklenmesi talebinde bulunulduğu anlaşılmaktadır⁷⁴. Açıkça ortaya konulduğu üzere, rekabet karşıtı amacı olan yazışmaların yer aldığı mecrada tartışılan konulara veya varılan sonuçlara karşı çıkıldığı ve bunun diğer teşebbüslere açıkça ifade edildiği

⁷² Yazışmaların bu kısımlarında gruplara eklenen telefon numarası yer almakta olup söz konusu numaranın (.....) üzerine kayıtlı olduğu TT MOBİL tarafından bildirilmiştir.

⁷³ Bu numaranın yetkililer grubundan 24.12.2018 tarihinde, kuyumcular grubundan ise dosya kapsamında yerinde incelemelerin gerçekleştirildiği 10.07.2019 tarihinde ayrıldığı görülmektedir.

⁷⁴ Söz konusu numaralardan birinin EGE KUYUMCULUK'un 09.03.2017 ila 02.07.2019 tarihleri arasında çalışanı olan (.....)'e ait olduğu TT MOBİL tarafından bildirilmiştir. Diğer numaranın ise EGE KUYUMCULUK'un 11.10.2017 ila 10.11.2017 tarihleri arasında çalışanı olan (.....)'ya ait olduğu tespit edilmiştir.

yönünde bir bulguya erişilmemiştir.

- (257) Ayrıca TRAKYA KAPAKLI KUYUMCULUK yetkilisinin ifadeleri ile Bulgu-3, 4, 5, 6, 8, 10 ve 13 çerçevesinde DİJİKUR programının kurulum ve kullanılış amacının teşebbüsler arasındaki anlaşmanın uygulanmasını kolaylaştırmak olduğu düşüncesinden hareketle, teşebbüsler arasında amaçlanan fiyat tespiti ile DİJİKUR programını kullanan teşebbüslerin birbirinden ayrı değerlendirilemeyeceği kanaatine yukarıda yer verilmiştir. Bulgu-3, 4, 5, 6, 8, 10 ve 13 ve DİJİKUR'dan edinilen bilgiler çerçevesinde DİJİKUR programı aracılığıyla, program üzerinden altın fiyatlarına belirli bir kâr marjı eklenerek diğer bir deyişle, nihai olarak tüketiciye sunulacak olan altın alış ve satış fiyatlarının ekrana yansıtıldığı anlaşılmaktadır. Soruşturma tarafı teşebbüsler, belirlenen fiyatların kurulu olduğu tüm teşebbüslerde aynı anda ekrana yansımaları sağlayan DİJİKUR programı vasıtasıyla fiyat birlikteliğini sağlamakta ve oluşturulan Whatsapp grupları aracılığıyla fiyatlar üzerinde ortak karar almakta ve takibini yapmaktadırlar.
- (258) Bu nedenle, Whatsapp yazışmaları, gruplarda yer alan kişiler ile Şekil-2'de ekran görüntüsüne yer verilen DİJİKUR programındaki "Üye Sayısı" adı altında yer alan teşebbüs isimleri birlikte düşünüldüğünde, EGE KUYUMCULUK'un da rekabeti kısıtlayıcı anlaşmaya dâhil olduğu değerlendirilmektedir⁷⁵.

1.7.3.2.12. Çerkezköy ve Kapaklı İlçelerindeki Kuyumcular Arasında Oluşturulan Fiyat Birliğinin Kârların Fahiş Oranda Artırılması Amacına Hizmet Etmediği Yönündeki Savunma

- (259) EGE KUYUMCULUK tarafından yapılan savunmada, kuyumcular tarafından resmi bir derneğin kurulmadığı, sadece Çerkezköy ve Kapaklı ilçelerinde fiyat birliğinin oluşturulduğu, bu fiyat birliğinin teşebbüslerin kârlarını fahiş oranlarda artırma amacına hizmet etmediği, altın alım satım fiyatları arasındaki farklar incelendiğinde sektörde yüksek kâr marjının elde edilmediğinin anlaşılacağı ifade edilmiştir.
- (260) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yer alan hükmün temel amacı, her bir teşebbüsün kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, bağımsız olarak belirlemesidir. Dernek çatısı altında olmadan da teşebbüslerin bir araya gelerek yaptıkları rekabeti bozucu nitelikteki anlaşmaların varlığı halinde, teşebbüslerin bağımsız davranışlarının yerini ilgili tarafların ortak çıkarlarına hizmet eden koordineli davranışlar almaktadır. Bu tür anlaşmalar serbest piyasa ekonomisinden beklenen faydaların azalmasına yol açmaktadır.
- (261) Öte yandan EGE KUYUMCULUK'un yaptığı savunmada fiyat birliği oluşturulduğunu ifade ettiği görülmektedir. Rekabet hukukunda fiyat birliği oluşturulmasına ilişkin anlaşmaların amacının rekabetin kısıtlanması olduğunun ilk bakışta görülebilecek kadar açık olduğu kabul edilmekte ve bu tür anlaşmaların genel olarak amaç bakımından rekabeti kısıtlayıcı oldukları değerlendirilmektedir⁷⁶. Savunma tarafınca ileri sürüldüğü üzere, sektörün yapısı gereği kâr marjının yüksek olamayacağı hususu fiyat birlikteliğine ilişkin anlaşmaların amacının rekabetin kısıtlanması olduğu yönündeki değerlendirmeyi değiştirmemekte olup rekabeti kısıtlama amacı bulunan bir

⁷⁵ Soruşturma tarafı tüm teşebbüsler tarafından anlaşma konusu fiyatları müşterilere sunmak için ortak olarak kullanılan DİJİKUR programının aktif olarak kullanılmaya devam ettiği anlaşılmakta olup DİJİKUR'dan edinilen bilgilerde (10.01.2020 tarih ve 282 sayılı Kurum kayıtlarına intikal eden) bilginin edinildiği tarih itibarıyla teşebbüslerin son görülme tarihlerinin 09.01.2020 olduğu görülmektedir.

⁷⁶ Guidelines on the Application of the Article 101(3) of the Treaty (AB Muafiyet Kılavuzu), Official Journal C 101, 27.04.2004, s.100, para.23; Muafiyetin Genel Esaslarına İlişkin Kılavuz (Muafiyet Kılavuzu), s.2, para. 8.

anlaşma doğası gereği 4. madde kapsamında ihlal teşkil etmektedir. Söz konusu anlaşmaların pazardaki fiili veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek bulunmamaktadır. Ayrıca, serbest piyasada yer alan farklı mal veya hizmet pazarlarında farklı kâr marjlarının olduğu göz önünde bulundurulduğunda, kuyumculuk sektöründe yüksek kâr marjlarının mevcut olmaması kuyumcular arasında fiyat rekabeti yaşanmayacağı anlamına gelmemektedir. Herhangi bir sektörde düşük kâr marjının bulunması o sektörde rekabeti kısıtlayıcı nitelikteki eylem ve davranışların Kanun'un uygulanmasından muaf olduğu yönünde bir iddiada bulunmanın kabul edilebilir olmadığı açıktır.

1.7.3.2.13. Soruşturma Taraflarının Bilgi Alışverişi Sağlamak Amacıyla Oluşturduğu Birlik Aracılığı ile Anılan İlçelerde Altın Fiyatlarına Müdahale Edebilecek Derecede Etki Doğurmasının Mümkün Olmadığı Yönündeki Savunma

- (262) Yukarıda belirtildiği üzere, rekabeti kısıtlama amacı bulunan bir anlaşma doğası gereği 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil ettiğinden söz konusu anlaşmanın pazardaki fiili veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek bulunmamaktadır. Bununla birlikte, eylemin amaç bakımından rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olduğunun tespit edilmesine rağmen ilave olarak etkilerinin de araştırılması, ihlalin ağırlığının ortaya konulması ve taraflara uygulanacak idari yaptırımın belirlenmesine yöneliktir⁷⁷.
- (263) Esasen, yapılan fiyat analizlerinde teşebbüslerin farklı fiyatlar uyguladığına yönelik tespitlere yer verilmiştir. Bununla birlikte dosya konusu ihlal mahiyeti itibarıyla amaç bakımından rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olduğundan alınan kararların uygulanamamış olması ya da kısmen uygulanmış olması ihlalin varlığını değiştirmemektedir.

1.8. Ceza Yönetmeliği Kapsamında Değerlendirme

- (264) 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrasında "*Bu Kanun'un 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir*" hükmüne yer verilmiştir.
- (265) 15.02.2009 tarih ve 27142 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Ceza Yönetmeliği'nin 1. maddesinde ise Yönetmeliğin amacı; "*4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4 üncü ve 6 ncı maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunan teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyeleri ile bunların yönetici ve çalışanlarına, aynı Kanunun 16 ncı maddesi gereğince verilecek para cezasının tespitine ilişkin usul ve esasları düzenlemek*" şeklinde belirlenmiştir.
- (266) Ceza Yönetmeliği'nin 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde para cezası belirlenirken öncelikle temel para cezasının hesaplanacağı, ardından ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurların göz önünde bulundurulacağı belirtilmektedir. Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinde temel para cezası düzenlenmektedir. Buna göre temel para cezası hesaplanırken ihlalde bulunan teşebbüslerin yıllık gayri safi gelirlerinin karteller için % 2'si ile % 4'ü, diğer ihlaller için % 0,5'i ile % 3'ü arasında bir oran esas alınacaktır.
- (267) Mevcut dosya açısından değerlendirildiğinde, Kanun'un 4. maddesini ihlal eden uygulamaların Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca "diğer ihlaller" kategorisinde olması nedeniyle, temel para cezasının hesaplanmasında

⁷⁷ Muafiyet Kılavuzu para. 9, 11.

teşebbüslerin Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin %0,5'i ile %3'ü arasında bir oranın esas alınması gerekmektedir.

- (268) Aynı maddenin ikinci fıkrasında, söz konusu oranın belirlenmesinde ilgili teşebbüslerin piyasadaki gücü, ihlal neticesinde gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususlarının dikkate alınması gerektiği ifade edilmektedir. Bu çerçevede temel para cezasına esas oran %(.) olarak belirlenmiştir.
- (269) Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasında ise ilk fıkraya göre belirlenen para cezası miktarının bir ila beş yıl arasında süren ihlallerde yarısı oranında, beş yıldan uzun süren ihlallerde ise bir katı oranında artırılacağı düzenlenmiştir. Ancak mevcut dosya bakımından inceleme konusu uygulamaların bir yıldan az devam etmiş olduğu değerlendirilmektedir. Bu nedenle süre bakımından ilk fıkraya göre belirlenecek para cezası miktarında artırıma gidilmesine gerek bulunmamaktadır.
- (270) Ceza Yönetmeliği'nin 6. ve 7. maddesi kapsamında temel para cezasını ağırlaştırıcı ve hafifletici hususlar düzenlenmektedir. Dosya kapsamında ağırlaştırıcı unsur bulunmamaktadır. Öte yandan, Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi uyarınca idari para cezası beşte üç oranında indirilmiştir. Bu çerçevede idari para cezası teşebbüslerin yıllık gayri safi gelirlerinin takdiren %(.)'si olarak belirlenmiştir.

J. SONUÇ

- (271) 22.08.2019 tarihli ve 19-29/441-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturma ile ilgili olarak düzenlenen Rapor'a ve Ek Görüş'e, toplanan delillere, yazılı savunmalara, sözlü savunma toplantısında yapılan açıklamalara ve incelenen dosya kapsamına göre,
- a)
1. Burak Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi,
 2. Can Kuyumculuk & Gümüşçülük- Fatma CAN,
 3. Çerkezköy Kuyumculuk Gayrimenkul Danışmanlığı Limited Şirketi,
 4. Çerkezköy Turkuaz Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi,
 5. Filiz Çelik- Alkon Kuyumculuk,
 6. İsmail Altıntaş Kuyumculuk Mobilya Elektrikli Ev Aletleri ve Dayanıklı Tüketim Malları,
 7. Kenan Uyanık – Ege Kuyumcusu,
 8. Metin Kuyumculuk –Metin SIRAÇA,
 9. M-S Seçkin Kuyumculuk Makine Enerji İnşaat Mühendislik Nakliye Emlak Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi,
 10. Murat İnci Pırlanta Kuyumculuk ve Emlak Sanayi Ticaret Limited Şirketi,
 11. Öz & El Kuyumculuk Mimarlık Müh. İnşaat ve Malz. Day. Tük. Malları Tarım Hay. Oto. Akaryakıt Gıda Kırt. Rest. Unlu Mal. Otelcilik Turz. San. Ve Tic. Ltd. Şti.
 12. Sedat Çelik-Sedat Kuyumculuk,
 13. Selçuklu Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi,
 14. Sıla Sarrafiye ve Kuyumculuk İnşaat Taahhüt İthalat İhracat Limited Şirketi,
 15. Tevfik Albayrak – Sinan Şen Albayrak Kuyumculuk,

16. Trakya Kapaklı Kuyumculuk Emlak İnşaat ve İnşaat Malzemeleri Otomotiv Petrol Tekstil İletişim Matbaacılık Radyo ve Televizyon Turizm Sanayi Ticaret Limited Şirketi,
17. Turhan Sarrafiye Kuyumculuk Ticaret ve Limited Şirketi

unvanlı teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine,

b) Bu nedenle, aynı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve 7. maddesinin birinci fıkrası hükümleri uyarınca 2020 mali yılı sonunda oluşan ve Kurul tarafından belirlenen yıllık gayri safi gelirlerinin takdiren,

1. % (.....) oranında olmak üzere Burak Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne 78.991,60.-TL;
2. % (.....) oranında olmak üzere Can Kuyumculuk & Gümüşçülük- Fatma CAN'a 717,37.-TL;
3. % (.....) oranında olmak üzere Çerkezköy Kuyumculuk Gayrimenkul Danışmanlığı Limited Şirketi'ne 227,52.-TL;
4. % (.....) oranında olmak üzere Çerkezköy Turkuaz Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne 2.771,96.-TL;
5. % (.....) oranında olmak üzere Filiz Çelik- Alkon Kuyumculuk'a 2.105,21.-TL;
6. % (.....) oranında olmak üzere İsmail Altıntaş Kuyumculuk Mobilya Elektrikli Ev Aletleri ve Dayanıklı Tüketim Malları'na 10.303,99.-TL;
7. % (.....) oranında olmak üzere Kenan Uyanık-Ege Kuyumcusu'na 1.564,37.-TL;
8. % (.....) oranında olmak üzere Metin Kuyumculuk –Metin SIRAÇA'ya 85,70.-TL;
9. % (.....) oranında olmak üzere M-S Seçkin Kuyumculuk Makine Enerji İnşaat Mühendislik Nakliye Emlak Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne 8.705,89.-TL;
10. % (.....) oranında olmak üzere Murat İnci Pırlanta Kuyumculuk ve Emlak Sanayi Ticaret Limited Şirketi'ne 11.828,86.-TL;
11. % (.....) oranında olmak üzere Öz & El Kuyumculuk Mimarlık Müh. İnşaat ve Malz. Day. Tük. Malları Tarım Hay. Oto. Akaryakıt Gıda Kırt. Rest. Unlu Mal. Otelcilik Turz. San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne 18.132,26.-TL;
12. % (.....) oranında olmak üzere Sedat Çelik-Sedat Kuyumculuk'a 3.592,48.-TL;
13. % (.....) oranında olmak üzere Selçuklu Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne 50.658,62.-TL;
14. % (.....) oranında olmak üzere Sıla Sarrafiye ve Kuyumculuk İnşaat Taahhüt İthalat İhracat Limited Şirketi'ne 41.652,95.-TL;
15. % (.....) oranında olmak üzere Tevfik Albayrak – Sinan Şen Albayrak Kuyumculuk'a 19.759,19.-TL;
16. % (.....) oranında olmak üzere Trakya Kapaklı Kuyumculuk Emlak İnşaat ve İnşaat Malzemeleri Otomotiv Petrol Tekstil İletişim Matbaacılık Radyo ve Televizyon Turizm Sanayi Ticaret Limited Şirketi'ne 6.976,78.-TL;
17. % (.....) oranında olmak üzere Turhan Sarrafiye Kuyumculuk Ticaret ve Limited Şirketi'ne 5.743,29.-TL

idari para cezası verilmesine,

21-38/553-267

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ İle karar verilmiştir.